על המשמר

התחזית

מעונן חלקית עד בהיר ועליה בטמפרטורות. בשבת: בהיר וחם יותר.

ירושלים: 4–12, גולן: 3–10, גליל: 3–9, חיפה: 7–18, דגניה א': 7–17, עפולה: 6–18, ת"א: 9–18, נתב"ג: 8–19, עין גדי: 11–21, באר שבע: 6–18, אילת: 9–עד 23, סדום: 11–22.

נמרודי שוב נחקר; נראה שחקירת ההאזנות עומדת לקראת סיום

לאחר 10 חודשי חקירה □ נמרודי ייחקר ככל הנראה גם היום □ מעצרו של קב"ט הכשרת הישוב ומעריב, דוד רונן הוארך ב־4 ימים

□ נחמן גלבוע

העורך הראשי ויו"ר מועצת המנהלים של "מעריב", עופר נמרודי, נחקר אתמול במשרדי היחידה הארצית לחקירת פשעים בפתח תקווה במשך 8 שעות. חקירתו של נמרודי בנושא פרשת האזנות הסתר תימשך ככל הנראה גם היום.

הוא נחקר השבוע במשך 3 ימים רצופים כאשר בכל יום נמשכת חקירתו שעות רבות.

אתמול הוארך מעצרו של האחראי על האבטחה בהכשרת הישוב ובמעריב דוד רונן ב־4 ימים נוספים. רונן איש שב"כ לשעבר, נעצר לחקירה לפני 3 ימים, והוא חשוד שידע על האזנות בלתי חוקיות שבצעו מרדכי סודים וישראל שחק, גם הם אנשי שב"כ לשעבר, לעובדים בכירים במעריב.

השניים שתפו פעולה עם המשטרה, וסִפרו כי רונן ידע על בצוע האזנה בביתו של המשנה למנכ"ל מעריב יעקב קרמי, שהוא קרוב משפחה של עופר נמרודי.

רונן נחשד גם במתן שוחד לעובר בזק. בדיון בהארכת מעצרו הכחיש רונן את החשדות המיוחסים לו.

(ראה גם עמוד 5)

יעקב קרמי הפסיק את עבודתו במעריב מספר חודשים לאחר שהתגלתה ההאזנה לביתו ולמשרדו.

כמה חודשים לאחר מכן, התפטר מן העיתון גם העיתונאי הבכיר אמנון אברמוביץ', לאחר שנמסר לו שבוצעה ההאזנה לשיחותיו בבית מעריב.

נראה, שהחקירה בפרשת האזנות הסתר עומדת לקראת סיומה, וחוקרי היחידה מנסים לעמת את גרסאות הנחקרים השונים עם הגרסה שמסר להם עופר נמרודי במספר מועדים בהם נחקר במהלך חקירת פרשה זו הנמשכת קרוב ל־10 חודשים.

עופר נמרודי נכנס לאגף החקירות (צילום: אופירה רונן/י.פ.פ.א.)

מפלס הכנרת ממשיך לעלות למרות פתיחת סכר דגניה

כמות הגשמים שירדו במרבית איזורי הארץ גבוהה מהממוצע הרב שנתי

(ע). הגשמים שירדו ברחבי הארץ בימים האחרונים העלו את מאזן הגשמים ב־10־20 אחוז – כך נמסר אתמול מהשירות המטאורולוגי.

במרבית האיזורים עברה כמות הגשמים את הממוצע הרב־שנתי לעונה כולה. תופעה זו בולטת במיוחד במישור החוף המרכזי וכן בדרום הארץ. ביתר אזורי הארץ ירדו 60%־100% מהכמות הממוצעת פברואר.

מפלס הכנרת עלה ביממה האחרונה ב־13 ס"מ נוספים והגיע ל־209.39 מטר מתחת לפני הים, זאת למרות פתיחת סכר דגניה – מסר דובר משרד החקלאות. בעקבות העלייה הנוספת הורה נציב המים, גדעון צור, להגביר את קצב יציאת המים ל־80 מטר קוב כשניה, שמשמעותם ירידה של כ־4.5 סנטימר ליום בממוצע.

נציב המים ציין, שבמקרה הצורך ניתן להגדיל את קצב יציאת המים מהכנרת ל־150 קוב לשניה. נציבות המים נמצאת בקשר שוטף עם רשויות המים בירדן ומערכנת אותם על קצב הזרימה הצפוי בירדן התחתון, על מנת שיוכלו להתארגן כנדרש.

על פי הנחיות נציב המים תפעל חברת מקורות לשמירת מפלס קבוע של 209.50 מטר מתחת לפני הים בכל חודש פברואר. בחודש מארס תותר עלייה נוספת של 20 ס"מ ובחודש אפריל 30 סנטימטר נוספים, כך שהמפלס בסוף התהליך יהיה 209 מטר מתחת לפני הים. העלייה ההדרגתית במפלס הינה אמצעי ביטחון מפני הצפת החופים במקרה של גשם פתאומי.

ראשי מועצות פועלים נקראו לסייע בגביית מס הארגון

(ע). ישיבת הנהלת חבר מזכירי מועצות הפועלים, התנהלה אתמול בת"א ב"אווירה של מצב חירום", נוכח החשש להבטחת מקורות הכנסותיה של ההסתדרות בגביית מס הארגון.

במהלכה אמר יו"ר הנהלת החבר פיני קבלו, כי אם לא יושיטו מזכירי מועצות הפועלים את העזרה להנהגת ההסתדרות, "לה היא כל כך זקוקה", יהיה זה סופה של ההסתדרות. "אם הספינה תטבע, לא רק רמון יטבע בה", הזהיר קבלו.

הוא קרא למזכירים לא להסתמך רק על ההסכמים הארציים, אלא לפעול גם במסגרת ההסכמים המקומיים לגיוסם של חברים נוספים להסתדרות ולסייע בגביית מס הארגון. "נוכיח כי הנתח של 0.2 אחוזים ומעלה [illegible] הוא אכן כורח המציאות", אמר.

בהחלטות הכנס הושמעה קריאה לשיתוף פעולה [illegible] הנהגת ההסתדרות "מתוך דאגה אמיתית לעולה [illegible] בעיית הגבייה של מס הארגון. מזכירות [illegible] לחבריה להתעלם גם מ"הכלבול" "השוחד [illegible] הגבייה ולמרות אי הסדר, לשתף פעולה [illegible] רעיונות כיצד ניתן להתגבר על הקשיים".

מטוס אל על נחת בשלום לאחר שנפגע מלהקת יונים

(ע). להקת יונים חולפת פגעה אתמול אחה"צ במטוס אל על, מעל אתר המיובלה בחיריה, אך המטוס נחת בשלום במסלול נמל התעופה בן גוריון. הקברניט, אבנר סלפק, שהגיע בטיסה מס. 386 מרומא אחרי השעה 2:30 אחה"צ עם 45 נוסעים, הודיע לאחר נחיתתו, כי נפגע מלהקת יונים חולפת, בעת שעמד לנחות. המטוס המשיך לעמדת החנייה שלו. דובר רשות שדות התעופה מסר, כי היחידה הפועלת למניעת מטרדי ציפורים בנתב"ג, הפועלת בכל שעות היממה, ערכה אתמול ביקורת על המסלול לפני הנחיתה, כמקובל.

דובר אל על מסר, כי [illegible] ספרה עד כה כ־30 פגיעות של [illegible] בכנפי המטוס, בכל [illegible] הגלגלים, במרפים ובשני [illegible] המטוס. פגיעת היונים [illegible] מובלת "חירייה", ורשות [illegible] התעופה חזרו ותבעו [illegible] העתקת האתר ממקומו [illegible] חמור לבטיחות הטיסה.

ביקור חולים

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס (במרכז), ביקר אתמול [illegible] הצהרים את קצין המשטרה, פקד יוסי סקפה (מימין). המאושפז [illegible] הרפואי איכילוב בתל־אביב. פקד סקפה נפצע מקליע אקדח בכתפו במהלך קרב יריות שניהל עם [illegible] החוטף של היהלום אשר גרטלר ובתו קרן, ביום שלישי בצפון תל־אביב. החוטף והרג במהלך קרב [illegible] והיהלומן חולץ בשלום זמן קצר קודם לכן, כאשר נמלט מהרכב, שם נכלא באיום אקדח של החוטף. [illegible] השתתפו גם מפקד משטרת מחוז תל־אביב, ניצב גבי לסט (משמאל), ומפקד היחידה המרכזית, נצ"מ [illegible] מפכ"ל המשטרה, רב ניצב אסף חפץ, היה אמור אף הוא להשתתף בביקור, אלא שלקה בשפעת [illegible] המשטרה ממשיכה במרדף אחרי החשודה בחטיפת הבת, קרן גרטלר. המשטרה הכינה קלסתרון [illegible] על פי תיאורה של גרטלר בעדותה במשטרה, והחוקרים מנסים להסתייע בקלסתרון כדי לעלות על [illegible] החשודה.

שני צעירים נהרגו בתאונה ליד עפולה

(ע). איילת גוארי (26) מעפולה ומאיר קדוש (22) מטבריה, נהרגו אתמול לפנות בוקר בתאונת דרכים בכביש עפולה־כפר תבור.

חברה של איילת גוארי סיפר, כי "איילת היתה בדרכה למימוש חלומה לטוס לארה"ב. בנסיעה שבה היא נהרגה היא היתה בדרכה לאסוף את הכרטיסים. היא התכוונה לחזור מטבריה לעפולה למחרת היום ולהמריא אל חברה בארה"ב". סמוך ל־1 אחר חצות, החליק הרכב בשל הכביש החלק בעקומה, התנגש בעוצמה בעץ ותתהפך. שני הצעירים, איילת ומאיר, נהרגו במקום.

איילת בת ה־26 עבדה בעפולה במערניה. לפני כשנה וחצי נפרדה מחברה, אשר נסע לארה"ב. החבר הבטיח לה, כי כאשר ירווח לו הוא יודיע לה ואז היא תוכל להצטרף אליו. לפני יומיים סיפרה לחברותיה, כי היא הולכת להגשים את תוכניתה, מכרה את כל אשר היה לה וארזה את המזוודות.

מאיר קדוש, בן למשפחה טבריינית ותיקה, עבר אצל גיסו במזנון במרכז העיר. הוא הצטרף לאיילת לנסיעה, והשניים התעתדו לישון בבית גיסו בטבריה.

ממשטרת מרחב העמקים נמסר, כי לא ברור מדוע סטתה איילת מנתיבה.

להלן המספרים והפרסים שהועלו בגורל:

1. במיליון שקל זכה כרטיס מספר 038794
2. במכונית זכה כרטיס מספר 352131
3. ב־5,000 שקל כרטיסים מספר 891871 756425 211591 851479 800672 559931 508964 609798
4. באלף שקל הכרטיסים המסתיימים ב־5 הספרות 80255 60272 40788 67176 41873 34050 94797 64542 73653 27452 05019 51354 59277 50037 21310 15056 73712 05716 02393
5. במאה שקל הכרטיסים המסתיימים ב־3 הספרות 098 430 860 338 342
6. ב־24 שקל הכרטיסים המסתיימים ב־2 הספרות 56 00 13 51 59
7. ב־8 שקלים הכרטיסים המסתיימים בספרות 3 5

ח"כ נעמי חזן מגנה פרסומת לתפוזים

ח"כ נעמי חזן (מרצ) פנתה אתמול במכתב למנכ"ל המועצה לשיווק פרי הדר, מנחם דוידזון, בעניין פרסומת לתפוזים מטעם המועצה לשיווק פרי הדר המופיעה בערוץ 2. לדבריה, נעשה בפרסומת שימוש פוגע כלפי נשים. "לא ברור לי מדוע בלתי אפשרי לשווק פירות הדר ללא תחתוני נשים," כתבה חזן.

עליזה חטואל

סמינר בנושא קיצוניות דתית לבני נוער יהודים וערבים

בסמינר משותף לבני נוער יהודי־ערבי, שמתקיים היום ומחר, ידונו כ־100 צעירים משני העמים בנושא "קיצוניות דתית". את הסמינר מארגנים "המרכז הבין לאומי לשלום" ותנועת "דעות סדאקה". המרצים יהיו פרופ' ברקאי, שירצה על קיצוניות דתית יהודית, ומר אלחכים מופיד, עורך בטאון התנועה האיסלמית בישראל, שירצה על קיצוניות דתית איסלמית.

נעמי ריפתין

פיס צ'אנס			
ההגרלה מיום 9.2.95			
♠	♥	♦	♣
8	10	J	J

מבצע!!! הלוח הירוק
הלוח המוכר בעיר בכפר ובקיבוץ
03-6388508

על המשמר
יום ב', 13.2.1995, י"ג באדר א' תשנ"ה ■ שנה 52, גליון 15703 ■ 2.90 ש"ח

מפרסם מודעת דרושים ב"לוח הירוק" – יום ג' ומקבל – בחינם מודעה נוספת ב"על המשמר" – יום ו' ולהיפך
03-6388508

הסכמה ישראלית־פלסטינית למניעת טרור ויישום השלב הבא של אוסלו

ישראל והפלסטינים יצאו בהצהרה משותפת בתום ועידת שרי החוץ בוושינגטון □ הסכימו על שורת צעדים מעשיים נגד הטרור, כמו ענישת האחראים ואי הפיכת יריחו ועזה לאזורי מקלט למחבלים □ ישראל מכירה בצורך לשוב לחיים נורמליים

הנשיא קלינטון, סגנו אל גור ומזכיר המדינה כריסטופר נפגשו אתמול עם שרי החוץ של מצרים, ירדן, ישראל ועם נציג הרשות הפלסטינית נביל שעת' (צילום: איי.פי)

□ עודד אור (וושינגטון), [illegible] ענברי

ישראל והפלסטינים הסכימו אתמול לראשונה על שורת צעדים [illegible] נגד הטרור הפלסטיני. כן [illegible] בהצהרה משותפת על יישום [illegible] השני של הסכמי אוסלו. בתום [illegible] שרי החוץ בוושינגטון ולאחר [illegible] ארוכות של דיונים עם [illegible] אמר שר החוץ שמעון [illegible] כי ישראל מכירה בצורך לשוב [illegible] נורמליים בשטחים לאחר [illegible] נצעדים ממשיים בשטח [illegible] טרור ואי הפיכת עזה ויריחו [illegible] מקלט למחבלים.

[illegible] משותף לישראל [illegible] נכללו לראשונה שורת [illegible] כמו ענישת אחראים למעשי [illegible] צעדים למניעה וסיכול [illegible] והסכמה שעזה לא תשמש [illegible] מקלט לטרוריסטים.

[illegible] אמר כי הפלסטינים ביקשו [illegible] תתייחס גם לסגר אך נאמר [illegible] כי חזרה לחיים נורמליים [illegible] בביצוע הצעדים נגד הטרור [illegible] הוא ביקש על כך שבגלל [illegible] פרסם הודעה בה נאמר כי [illegible] מפנה גם נגד הרשות [illegible] ולא רק נגד ישראל [illegible] להקים בתי משפט חירום [illegible].

[illegible] ותחייבו כל ארבעת [illegible] מחדש להאיץ את המשא [illegible] בכל ערוציו, ובתוך כך, לקידום המשא ומתן עם סוריה.

מזכיר המדינה וורן כריסטופר ריווח למשתתפי הוועידה על המסקנות שהושגו במו"מ בין ישראל לבין הפלסטינים וציין כי אלה מהוות חלק בלתי נפרד מן ההודעה המשותפת.

במגעים עם ישראל במהלך הכנס חזרה מצרים על תביעתה לקבל מישראל מועד להתימה על האמנה לאי הפצת נשק גרעיני. פרס הבהיר כי לא חל שינוי בעמדת ישראל בנושא זה מאז קמם דייוויד והוסיף, "מאז לא חל שום שינוי במרחק בין דימונה למצרים".

הוא הדגיש כי החזון של מזרח תיכון חופשי מנשק השמדה יתאפשר רק לאחר כינון שלום כולל במזרח התיכון שיקיף גם את עירק ולוב.

בפרק הכלכלי של הוועידה הודיע הנשיא קלינטון כי יפנה לקונגרס בבקשה לכלול את אילת, טאבה ועקבה באיזור הסחר החפשי עם ארה"ב. כמו כן נאמר בהודעה המשותפת כי יוקמו בשטחים אזורי תעשייה, והצדדים יתחייבו להסיר את מחסומי הסחר בניהם הם חביעו הערכה לארה"ב על הכוונה להרחיב את איזור הסחר החופשי וכן הסכימו על צעדים לכנון הבנק האזורי ומימוש ההחלטות לוועידת קזבלנקה.

נשיא ארה"ב ביל קלינטון אמר

המשך בעמוד 6

הממשלה החליטה להמשיך לפי שעה את הסגר בשטחים

זאת, בעקבות המלצת גורמי ביטחון □ הממשלה שמעה סקירות בטחוניות של הרמטכ"ל וראש השב"כ על התראות לפיגועים □ נדחה הדיון בבנייה בשטחים

□ אריאלי שחר

הסגר בשטחים יימשך לפי שעה – כך הוחלט אתמול בישיבת הממשלה, בעקבות המלצתם של גורמי ביטחון. [illegible] שמעו השרים סקירות [illegible] הרמטכ"ל, מראש השב"כ [illegible] שספרו על התראות [illegible].

ראש הממשלה יצחק רבין, אמר כי [illegible] שמוכר בשני תאריכים [illegible] – צום הרמדאן ויום השנה [illegible] במערת המכפלה, יש חשש [illegible] פיגועים אפשריים. השר יעקב צור, כמו גם שרים אחרים, התרשמו כי מספר העובדים מהשטחים יילך ויקטן, עד שיגיע לאפס.

בשבוע בו מלאה שנה לטבח במערת המכפלה, שמעה הממשלה דיווח מאל"מ (מיל.) רפאל ורדי על יישום מסקנות ועדת שמגר על נהלי האבטחה במערה. על פי הדיווח, מיושמות המלצות ועדת שמגר במלואן, הן באשר למועדי התפילה השונים, כניסת המתפללים, בדיקתם וכדומה.

את הבעיות שעלתה בעקבות הדיווח, היתה היערכות כלים מספקים בידי השלטונות לאכוף את החוק על התושבים בשטחים. השר יאיר צבן הדגיש לאחר הישיבה, כי ללא קידום נושא הטיפול באכיפת החוק תהיינה השלכות לא רק מהבחינה המוסרית, אלא גם על תהליך השלום.

היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן יאיר אמר, כי מאור ומרובר במצב מאוד מסובך, שהחוק שיגובש יצטרך להתמודד עם כל המורכבות של הנושא, נדרשים המשפטים לפרק זמן ארוך יותר כדי לגבש את החוק.

המשך בעמוד 6

"האלוף עמירם לוין היה צריך להיזהר יותר בדבריו"

אמר רבין בדיון בממשלה על פרשת הדיווחים בעניין מותו של רס"ן חאמד □ במהלך הדיון טען הרמטכ"ל כי אין בצה"ל שום נוהל וידוא הריגה

□ אריאלי שחר, בצלאל עמיקם

במהלך הדיון הבטחוני בישיבת הממשלה אתמול, ביקשה השרה שולמית אלוני לדעת האם קיים נוהל וידוא הריגה. הרמטכ"ל רב אלוף אמנון ליפקין־שחק השיב, כי אין נוהל כזה, בשום צורה ומצב, וכי לא יורים כשמישהו אינו מהווה סכנה. להיפך, יש הנחיה לטפל גם במחבלים פצועים, אבל במקרה שמרובר בקרב יורים בכל מי שיכול להוות סכנה או נראה כסכנה לכח הלוחם.

המשך בעמוד 6

משה לוי החל בחקירת מותו של רס"ן חאמד

□ אהרון קליין

הרמטכ"ל לשעבר, רב אלוף (מיל.) משה לוי, החל אתמול לחקור את נסיבות נפילתו של רס"ן

המשך בעמוד 6

3 לקט נגד בורג ב"עבודה" מתכים לאישור חבר נאמני הסוכנות באשר למועמדות בורג ולקט

13 "משיח" פוליטי חדש באיטליה רומאנו פרודי, פרופסור לכלכלה, הוא הגיבור הלאומי התורן

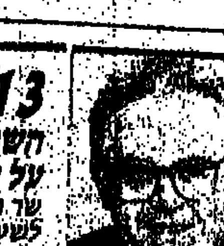

13 השמאל התמשך על ליונל ז'וספן של התיונך הצרפתי לשעבר, זכה בבחירות המוקדמות במפלגתו

19 בלקבורן שוב ראשונה באנגליה טים שרווד כבש את השער הראשון בנצחון 3:1 בשפילד וונסדיי

קטאר בוחנת בקשה ישראלית לפתוח משרד אינטרסים בדוחה

דוחה, (ע"צ, ע"ר). קטאר בוחנת בקשה ישראלית לפתיחת משרד אינטרסים בדוחה, מסר אתמול שר החוץ הקטארי, השייח' חמאר בן ג'אסם אל'תאני.

עוד מסר השייח' חמאר, כי נערך חקר כדאיות להנחת צינור גז להספקת גז טבעי מקטאר לישראל. הידיעה הראשונה על הפרוייקט נמסרה אשתקד.

"ישראל ביקשה לפתוח משרד אינטרסים בקטאר, הממתינה לרגע המתאים לקבלת החלטה בנושא", אמר השייח' חמאר, בראיון לטלוויזיה הממלכתית בארצו.

עוד אמר השייח', כי ממשלתו פנתה לחברה אמריקנית כדי שזו תבצע חקר כדאיות להנחת צינור לאספקת גז לישראל.

עם זאת ציין השייח', כי קטאר תתקשר לישראל בפרוייקט גדול רק לאחר שתושג התקדמות משמעותית בערוצים הסורי והלבנוני בשיחות השלום.

ביום חמישי אמר שר האוצר של הנסיכויות המאוחדות כי הערבים אינם צריכים להיות מעורבים בהקמת בנק לפיתוח משותף עם ישראל, כפי שהמליצה ארה"ב.

"שאיפותיה להיות קצינה — נגדעו"

אמר מפקדה של שירה זיסקינד בהלווייתה בכפר סבא

(ע). בבית הקברות בכפר סבא הובאה אתמול למנוחות החיילת שירה זיסקינד בת ה־18, שמצאה את מותה ביום שישי בטביעה לאחר שמכוניתה נפלה למימי נחל איילון וגופתה נמשתה בשבת.

בני המשפחה, ראש העירייה יצחק ולד, חבריה לצבא ולבית הספר ביכו אותה בדרכה האחרונה.

מפקדה הצבאי ספר לה ואמר, כי החלה את שירותה לפני חודש וחצי והצליחה בתקופה קצרה להתחבב על מפקדיה וחבריה ליחידה.

שאיפותיה להיות קצינה נגדעו, אמר המפקד. "היה לה רצון להיות עצמאית ולשאת את עצמה כאדם בוגר. אין בפינו מילות נחמה להורים ברכה ופנחס, לאחות לימור, לאח ארם, לכל המשפחה והחברים שהגיעו לחלוק לה כבוד אחרון," אמר.

ראש העיר יצחק ולד אמר, כי אין דבר קשה מלומר דברי פרידה על נערה בת 18, פרח שהחל לפרוח. כל כך הרבה תוכניות שנגדעו – עינים גדולות, שמחת חיים, שכרגע נקטעו לנצח.

עשרות זרים הונחו על הקבר הפתוח ומאות המלווים התפזרו בדומיה.

צלם טלוויזיה נעצר בשכם בחשד שהסית ליידוי אבנים

(ע). צלם טלוויזיה של סוכנות החדשות הבריטית "W.T.N" נעצר בשבת בשכם, לאחר שנחשד בכך שהסית צעירים ליידות אבנים לעבר כלי רכב ישראלים שעברו בעיר.

הצלם, עבד אלרחמן ח'מיסה, בן 24 מהכפר ביתא, נעצר באזור כיכר השעון בעת תקרית של ידוי אבנים שהיתה בשבת לפני הצהריים. שני שוטרי מג"ב הגישו תלונה נגד ח'מיסה, בה טענו כי הסית את הצעירים ליידות את האבנים.

סגן ניצב דוד ביטון, דובר מרחב השומרון במשטרת ישראל, אמר כי יוגש כתב אישום נגד הצלם, כי הוא יוחזק במעצר עד תום ההליכים וכי סרט הווידאו אשר נתפס במצלמה ישמש כמוצג נגד הצלם.

כריס סלני, מנהל סוכנות החדשות "W.T.N" בארץ, הכחיש את הטענה, ואמר כי ח'מיסה הוא צלם מקצועי, העובד באופן קבוע עם סוכנות החדשות, וכי אין לו מניע לעודד ידוי אבנים כדי להשיג "סיפור". סלני אמר לכתב עת"ם, כי מדובר בהתנכלות ממושכת של שוטרי מג"ב. ח'מיסה פנה לסוכנות לפני כשבועיים, והתלונן על כך שהוכה ע"י שני שוטרי מג"ב, בעת מילוי תפקידו. לטענתו, איימו השוטרים ואמרו כי יהרגו אותו. פרטי הסיפור פורסמו בעיתון אל־קודס.

מנהל "W.T.N" פנה לדובר צה"ל בנסיון לשחרר את הצלם, ופנייה דומה הופנתה ללשכת העיתונות הממשלתית.

בעייה עם התקווה ד"ר אחמד טיבי היה אתמול אורחה של המועצה לשלום ולביטחון במלון דן בתל־אביב. במגישה אמר האורח, כי הוא מכיר בעובדה שמדינת ישראל היא הבית הלאומי של העם היהודי, אך אין זה סותר את ההגדרה שהמדינה היא של אזרחיה. כן אמר טיבי, כי מלות "התקווה" מהוות בשבילו בעייה. בתצלום: עם שלמה להט, יו"ר המועצה לשלום ולביטחון (צילום: י.פ.פ.א.)

צופים לפתרון בעיות הטיס בין ישראל לירדן

□ עליזה חטואל

בעקבות שיחות התחבורה בין ישראל לירדן שנערכו אתמול באילת מעריך שר התחבורה ישראל קיסר שבימים הקרובים ימצא פתרון שיאפשר למטוסים לחצות את המרחב האווירי של ישראל.

שיחות התחבורה התרכזו בשלושה נושאים: תעופה – המסדרון האווירי שבו יעברו מטוסים ירדנים מעל ישראל, תחבורה יבשתית – מעבר כלי רכב ומשאיות בין ירדן לישראל ולהיפך ונושא שיתוף פעולה בתחום המטראולוגיה.

–ראש מינהל השלום במשרד התחבורה, עותניאל שלר, אמר כי "אנו נמצאים על סף ניסוח סופי של הסכם תחבורה יבשתית בין שתי המדינות. בנושא המסדרון האווירי הושגה התקדמות ממשית שתתורגם להסכם בתקופה הקרובה".

על המשמר

לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים

עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף תולגברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתונו וספר בע"מ

המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03־6388555 פקס 03־5370037
מח' מודעות: טל' 03־6388508 פקס' 03־372301
מח' המנויים 177־022־0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02־255161 פקס 02־250145
ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבאר 17 טל' 04־673673, פקס' 04־676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv P.O.B. 61999

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
* כל הזכויות שמורות
מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03־6388510

זינגר ישוחח היום עם עריקאת על הבחירות באוטונומיה

השיחות – בדלתיים סגורות □ הפלסטינים ינסו לברר נכונותו של רבין לערוך בחירות נפרדות למועצת האוטונומיה ולנשיאה

יומרץ השלום המשורר יב"י מפגין מול לשכתו של ראש הממשלה יצחק רבין בירושלים בדרישה להאיץ את המשא ומתן לשלום עם אש"ף. ההפגנה נערכה לרגל פגישת שרי החוץ של ישראל, מצרים וירדן, ונציג האוטונומיה נביל שעת' עם הנשיא קלינטון בוושינגטון (צילום: אי־פי)

□ פנחס ענברי, סוכנויות הידיעות

היום ייועדו בירינו ראשי המשלחות של ישראל ושל הפלסטינים לדון בנושא הבחירות. סאיב עריקאת יוועד בדלתיים סגורות עם יואל זינגר.

מקורות ישראליים מסרו לכתבנו, כי ייתכן שעריקאת יבקש לברר עם זינגר את משמעות נכונותו של רבין לערוך בחירות נפרדות למועצת האוטונומיה ולנשיאה.

את הנכונות הזאת הביע רבין לפני ערפאת בפגישתם האחרונה במחסום ארז.

שני המנהיגים יוועדו שוב ביום חמישי.

זאת פעם ראשונה ששיחות על הבחירות מתקיימות בתוך תחומי האוטונומיה.

החמאס יחרים

החמאס יחרים את הבחירות למועצת האוטונומיה, אמר אתמול מנהיג הארגון, מחמוד זאהר, לכתב השבועון הגרמני "פוקוס". "לא ניקח חלק בבחירות אלה," אמר, "כי אם הרוב יתמוך בנו נהיה חייבים ליישם את הסכם האוטונומיה, שלו אנו מתנגדים".

לדעתו, הבחירות לא יהיו הוגנות, אלא מזוייפות.

"ישראל היא ישות לא חוקית. עליה להיעלם. זה צו דתי," אמר זאהר במשפט הסיום של הראיון.

סגן שר החוץ, יוסי ביילין, אמר אתמול בפגישה עם עיתונאים בירושלים, כי "ניתן להמשיך בתהליך השלום עם הפלסטינים ואפילו לחמם את היחסים עם מדינות המפרץ, בלי להגיע להסכם עם סוריה".

סגן השר ציין, כי למרות מאמציו אין הוא מצליח להבין את מדיניותו של חאפז אל־אסד".

באשר לנושא הפלסטיני אמר סגן שר החוץ על עמדתו, כי יש לפתוח במו"מ על הסדר הקבע. לדעתו, יותר מדי מאמצים מושקעים בניסיון להגיע להסדר, וחבל להשקיעם בהסדר לטווח קצר.

ארגון פלסטיני לזכויות האדם, אל חאק, גינה אתמול בחריפות את החלטתו של ראש אש"ף יאסר ערפאת להקים בית־דין לביטחון.

"החלטת הרשות הפלסטינית מהווה סכנה לזכויות האזרחיות והפוליטיות של הפלסטינים" נאמר בהודעת אל חאק.

הוחלט להקים ועדות לבדיקת הקמת אזורי תעשייה באוטונומיה

□ פנחס ענברי

ישראל ואש"ף החליטו להקים ועדות טכניות ללמוד את הקמת אזורי התעשייה בעזה ובגדה.

כך סכמו אתמול שר המסחר והתעשייה מיכה חריש ועמיתו הפלסטיני אבו עלא בפגישה שקיימו בירושלים.

מקורות כלכלה פלסטינים מסרו לכתבנו כי עיקר השיחה יוחד להתאמת ההסכמים הכלכליים שהצדדים חתמו זה עם זה: ישראל ואש"ף, ישראל וירדן, ירדן ואש"ף, כדי להתגבר על אי התאמות או סתירות בין ההסכמים.

אושר מינויו של ד"ר מאיר אורן למנכ"ל משרד הבריאות

הממשלה אישרה אתמול את מינויו של ד"ר מאיר אורן למנכ"ל משרד הבריאות במקום של פרופ' מרדכי שני, שפרש.

כן אושר מינוים של ש' טלמון לחשב הכללי ושל תמר בן־דרור למנהלת רשות החברות הממשלתיות.

הוגש לממשלה דו"ח וודי ליישום מסקנות ועדת שמגר

אלוף (מיל.) רפאל וודי הגיש אתמול את הדו"ח שהכין לממשלה. בדו"ח מצביע אלוף וודי על הצורך לגייס כוח אדם ומשאבים נוספים ליישום ההמלצות.

האלוף וודי מונה לבדוק את ההיבטים המעשיים של המלצות ועדת שמגר, שהוקמה מיד לאחר טבח שערי ברוך גולדשטיין במתפללים ערבים במערת המכפלה לפני כשנה.

צעיר מיאטה נורה ונהרג מידי קרובי משפחה

(ע). צעיר מהעיירה יאטה שבדרום הר־חברון נורה ונהרג אתמול בערב על רקע סיכסוך משפחתי בנושא אדמות.

ההרוג, מוניר אחמד בחיצאת בן 18, השליך אבנים לעבר הרכב של דודו מוסא נאסר במרכז העיירה.

למקום הגיעו בניו של נאסר, ואחד מהם, ככל־הנראה, ירה באקדח ופגע בחיצאת.

הפצוע פונה לבית החולים "עאליה" שבחברון, שם נקבע מותו.

מקורות ביאטה מסרו, כי מדובר בסיכסוך ממושך, אשר במהלכו הוצתו מכוניות.

בעת מסירת הדיווח שורר שקט בעיירה ונציגי המשפחות מנסים להרגיע את הרוחות.

הקרב על הסוכנות

היו"ר יחיאל לקט: הסוכנות היהודית זה לא "טוק שואו"

זעם בעבודה נוכח האפשרות שחבר הנאמנים האמריקאים יפסול את מועמדותם של בורג ולקט למשרת יו"ר הסוכנות היהודית

יו"ר הסוכנות בפועל, יחיאל לקט, במסיבת עיתונאים אתמול — צילום: אילן דובר "סקופ 80"

□ עליזה חטואל, יהודה צור ובצלאל עמיקם

מרכז מפלגת העבודה יחליט ביום חמישי מי מבין שני המועמדים – יחיאל לקט וח"כ אברהם בורג, יהיה יו"ר הסוכנות היהודית הבא.

במסיבת עיתונאים שכינס אתמול יו"ר הסוכנות בפועל, אמר לקט כי בורג לא יבחר.

ח"כ בורג יופיע בשנית בפני ועדת הייעוץ וההסכמה של חבר נאמני הסוכנות האמריקאים. זאת לאחר שהופעתו הקודמת, לפני כמה שבועות, לא עלתה יפה. לקט ציין עובדה זו והדגיש שהוא לא נזקק למבחן נוסף. "לא ניגשתי מועד ב' כי הצלחתי במועד א'. הסיבה שהצלחתי היא כי הבאתי כל מה שיש עימי. הסוכנות וההסתדרות הציונית היא לא 'טוק שואו'. זה מחייב הבנה עמוקה של המערכת כולה ושל המערכת בחו"ל", אמר.

מחר יפגש חבר הנאמנים האמריקאי, שלו זכות וטו על המועמדים, עם ראש הממשלה יצחק רבין, והחברים יביעו בפניו את דעתם על שני המועמדים. לקט סבור, כי לטובת הסוכנות היהודית "המוצא היחיד הנכון הוא לתת הסכמה לשני המועמדים, ואני מקווה שרבין, שייפגש עם נציגי הוועדה מחר, אכן יצליח לשכנעם לנקוט במהלך הנכון והיחידי".

לקט הוסיף, כי "בורג מוכשר ויש לו הרבה מה לעשות בכנסת ושם מקומו".

יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, מנדל קפלן, סירב להביע את דעתו על המועמדים, ואמר כי יביע אותה בפני חברי הוועדה. "הוועדה היא זו שתחליט ורק כשנסיים את דיונינו נציג את דעתנו בפני ראש הממשלה". ידוע כי קפלן מתנגד למועמדותו של לקט, ואף התנגד בעבר למינויו כיו"ר הסוכנות בפועל.

לקט התייחס אל "דו"ח יו"ר ההנהלה על פעילות הסוכנות היהודית – 1994", שהוצא בשבוע שעבר. נטען על־ידי מתנגדי לקט, כי הדו"ח הוא למעשה דבר פירסום של לקט לקראת הבחירות. "העיתוי של הוצאת החוברת הזו הוא בדיוק ערב מושב חבר הנאמנים של הסוכנות", הגיב לקט. "לא יחיאל לקט רצה שהבחירות יהיו בפברואר. יחיאל לקט רצה שהבחירות יהיו הרבה יותר מוקדם. אלו התרגילים של אנשי מחנה בורג שרצו למנוע את הזכות שיש לאנשי חוץ לארץ ותנועת העבודה הציונית להצביע למועמד. הם שגרמו לסחבת של קרוב לחודשיים בבחירות".

בעבודה זעמו אתמול נוכח האפשרות שחבר הנאמנים של הסוכנות יפסול את שני המועמדים לתפקיד יו"ר הסוכנות.

בעבודה גורסים כי זו התערבות בענייני העבודה.

אתמול דן בעניין זה ראש הממשלה עם מזכ"ל העבודה, ניסים זווילי.

רבין יבקש מחר מהאמריקאים שלא להטיל וטו על שני המועמדים.

העדפה ברורה למועמדותו של ח"כ אברהם בורג לתפקיד יו"ר הסוכנות על־פני מועמדותו של יחיאל לקט, הסתמנה בסקר שערכה חברת "גאלופ" בישראל. בסקר נמצא ש־59% מהישראלים סבורים כי אברהם בורג מתאים יותר לתפקיד זה בעוד רק 7% סבורים שיחיאל לקט מתאים יותר. ל־9% מהנשאלים לא היתה העדפה כלשהי ו־24% אחוז לא ידעו להשיב.

הסקר, שבא לבדוק מיהו המועמד המועדף על־ידי הציבור למשרד יו"ר הסוכנות היהודית, נערך במסגרת הסקר השוטף של חברת "גאלופ". הסקר נערך ב־1 בינואר באמצעות הטלפון. הוא כלל מידגם כלל ארצי מייצג של 1023 מרואיינים, בני 18 ומעלה והתקיים במרכז הראיונות של "גאלופ".

"העבודה" בהסתדרות החליטה לפעול להקמת מערך עם "רם"

חיים אורון: נפעל לקואליציה הדוקה אך לא למערך □ זווילי: המפלגה פועלת להחזרת כ־300 פעילים שעזבו אותה □ ב"עבודה" מקווים שהמו"מ לשובו של רמון למפלגה יסתיים בקרוב

□ אבשלום קווה ויהודה צור

סיעת העבודה בהסתדרות החליטה אתמול בתום דיון סוער לפתוח במשא ומתן עם ראשי סיעת "רם" על הקמת מערך.

בהחלטה תמכו כל חברי הסיעה שהשתתפו בדיון להוציא את דוד טכה. בישיבה השתתף מזכ"ל המפלגה, נסים זווילי, אשר הודיע כי הוא פועל להחזרת כ־300 פעילים שנטשו אותה מאז שנת 1988.

חיים (ג'ומס) אורון העריך אתמול בשיחה עם "על המשמר" כי עם שובו האפשרי של היו"ר חיים רמון לעבודה "רם" לא תתפרק: וכי הוא וחבריו יפעלו לא למערך בנוסח שהיה במשך שנים ארוכות בין העבודה למפ"ם, אלא לקואליציה הדוקה, כהגדרתו.

מרכז העבודה, האמור להתכנס בעוד שבועיים, ידון בהתפתחויות האחרונות בתחום ההסתדרותי. בישיבת הסיעה אתמול לא הוחלט על הקמת צוות למשא ומתן העתידי.

יו"ר האגף למינהל ולכוח אדם, מאיר נח, מראשי הסיעה אמר במהלכה כי אם רמון יעזוב את ההסתדרות יש להציע את עמיר פרץ, המשמש כיו"ר האגף לאיגוד מקצועי, לתפקיד יו"ר ההסתדרות.

בישיבת הסיעה נתגלעה מחלוקת האם נוכח מסכת היחסים הקשים והעגומים בתוך הקואליציה יש בכלל טעם להקים מערך משותף.

לדברי יו"ר האגף לאירגון ולמועצות פועלים, סיני שומר: "יש להקים מערך משותף דוגמאת המערך שהיה עם מפ"ם. מחד יאפשר הדבר תיאום מירבי בין הסיעות, ומאידך תישמר עצמאות הסיעות השונות המרכיבות את המערך העתידי". עם זאת צופה שומר לבעיות רציניות ברמת השטח – מועצות הפועלים וסניפי נעמ"ת – בהשוואה ליישוב ההדורים ברמת ההנהגה.

מזכיר הסתדרות ההנדסאים והטכנאים שלמה שני קבע כי יש למקד את מירב הכוחות בהצלת ההסתדרות ובמניעת הקמתם של אירגונים מתחרים כפי שמתכוונת לבצע קופת החולים "מכבי".

ובאשר למלחמת הירושה הצפויה: מזכיר הסתדרות הביאוכימאיים, אשר גולדשלגר, מעריך כי המגעים על הקמת מערך או איחוד יובילו בהכרח להחלפת המנהיגות הוותיקה הנושאת על גבה את הכשלון בבחירות שהתקיימו בחודש מאי.

המתנגד היחידי, טכה, אמר, כי "הבוחר הוא שקבע ב־10 במאי והוא אשר הכריע שעל "העבודה" באופוזיציה. אם נמהר להקים מערך אזי נחטיא את האפשרות שניתנה לנו לקיים בדק בית יסודי".

רכז סיעת "רם" הנרי אלקסלסי העריך אתמול, בשיחה עם "על המשמר", כי בטווח הקצר והבינוני לא ינטוש רמון את הסיעה.

"אם רמון יעזוב את "רם" במהלך החצי שנה הקרובה תיפגע מאד אמינותו ואני מקווה שהוא לא ינקוט במהלך שטותי זה", דברי אלקסלסי.

ב"עבודה" מקווים כי המשא ומתן על שובו של חיים רמון וחבריו למפלגה יסתיים תוך חודש באמצעות שתי ועדות שהוקמו בהסתדרות ובמפלגה לשם כך. בכל מקרה ההחלטה תובא לאישור מרכז המפלגה.

בוועדת גולדשמידט, הבודקת את ההיבטים החוקתיים של הרחקת החברים מהמפלגה, סבורים ששובו של רמון זוכה לתמיכה רבה במפלגה.

הכוונה היא להרחיב את מעגל המוחזרים עד לאלה שהורחקו בבחירות המוניציפליות ב־89'.

עתה עוסקת ועדת גולדשמידט בקביעת התנאים לשובם של המוחזרים. המשא ומתן נעשה על דעת ראש הממשלה.

הכוונה היא שלא יהיה צורך למשוך את מכתבי ההרחקה, ושבעקבות החלטת מרכז המפלגה שיתקיים בעתיד יוצאו מכתבים המבטלים למעשה את מכתבי ההרחקה.

אתמול אמר חיים הברפלד כי יש להפריד בין המשא ומתן להחזרת רמון למפלגה לבין המשא ומתן של הצוות שהוקם לשם כך בהסתדרות.

הוא אמר כי הוא תומך בהחזרת רמון וחבריו למפלגה, והדבר יכול לחזק את "העבודה".

למרות התקפת צור על הנהגת ההסתדרות

בתק"ם הוחלט להמשיך במו"מ להצטרפות חבריה להסתדרות

□ אבשלום קווה ויוסף גלילי

המזכירות המצומצמת של התק"ם, החליטה אתמול אחר־הצהריים להמשיך במשא ומתן להצטרפות חבריה להסתדרות.

במוסדות התק"ם התקיימו אתמול שלושה דיונים בנושא זה, במהלכם תקף שר החקלאות, יעקב צור (נתיב הל"ה) את ההסתדרות הנוכחית וקרא לחברי התנועה הקיבוצית המאוחדת שלא להעביר את דמי החבר ולמנוע בכך את הצטרפותם אליה.

צור טען כי ההסתדרות הסירה מעצמה את כל המסרים החברתיים שהובילה בעבר, ועל כן אין לתנועה הקיבוצית עניין להיות חברה בה. עם זאת הוסיף, שיש לשמור על כל האפשרויות פתוחות ולהמתין עד למועד האחרון לתשלום דמי החבר, בעוד חצי שנה.

השר צור אמר עוד, שהנהגת ההסתדרות הנוכחית דומה לאדם שרצח את הוריו, ומבקש עתה פיצויים כיוון שהוא יתום. "אותם אנשים שהביאו לכך שההסתדרות נותרה ללא מימון, מחזרים עתה על הפתחים ומחפשים תקציב בכל מיני דרכים", אמר צור.

ב־2 במרץ יופיע יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, בפני מוסדות התנועה ועד אז מקווים נציגי התק"ם בוועד הפועל להגיע לאמנת הצטרפות אשר תכלול מצד אחד את שורת השירותים שיקבל החבר ומאידך את דמי החבר שישולמו. ככל הנראה יהיה התשלום בשיעור של 20 שקל לחודש וההצטרפות תהיה על בסיס אישי.

זה מספר שבועות שמתנהלים דיונים להצטרפות חברי שתי התנועות הקיבוציות להסתדרות. בוועד הפועל מייחסים לכך חשיבות עליונה נוכח המאבק המתחולל עתה על דמי הארגון ועל הצלת צווי הרחבה גם בנושא זה.

מתח ב"עבודה" לקראת הדיון על שריון חוק הגולן

□ בצלאל עמיקם

בסיעת העבודה בכנסת שורר מתח רב לקראת העלאת הצעת חוק שתחייב רוב מיוחס להחלטה אפשרית לביטול סיפוחה של רמת הגולן. הצעת החוק מוגשת על ידי הליכוד, צומת והמפד"ל. במקביל יזמו חה"כים מ"העבודה", בראשות אביגדור קהלני, הצעה דומה.

על פי ההצעה רק תמיכה של 70 ח"כים או 65% מהציבור תאשר ויתור על הגולן. קהלני כבר הודיע כי הוא וחבריו, עמנואל זיסמן ויעקב שפי, לא יתקפלו ולא ירתעו.

בן־יאיר החליט לעכב את הדיון בהסרת חסינותו של בן מנחם

□ בצלאל עמיקם

הדיונים בשאלת הסרת חסינותו של סגן שר השיכון, אלי בן מנחם, יושעו לאור ראיות חדשות שהמציאו שני פרקליטיו ליועץ המשפטי לממשלה.

לפני שבוע פתחה ועדת הכנסת בשמיעת טיעוניו של היועץ מיכאל בן יאיר שטען כי יש בידיו תשתית משפטית מוצקה לתבוע מהכנסת להסיר את החסינות. זאת בעקבות האשמה של שתי נערות בנות חמש עשרה מכפר שלם בתל־אביב הטוענות כי הותקפו, ביום הבחירות בקיץ 1992, על ידי ח"כ בן מנחם. הנערות אף המציאו מסמכים רפואיים כדי לאשש את האשמותיהם.

פרקליטו של בן מנחם פנה לחברי ועדת הכנסת וליועץ בן יאיר להמתין עד שתוגשנה ראיות סותרות לדברי שתי הנערות. סגן השר אלי בן מנחם, ברמעות בעיניו, אמר שמדובר באשמות שוא שרקען פוליטי.

החכ"ים הפצירו בו לא למהר בבקשת ההסרה עד שימוצו כל העדויות. תחילה סירב בן־יאיר אולם אתמול אישר כי מצא לנכון לעכב את הדיון עד להבהרת התמונה.

רענן כהן יוזם דיון בנושא "חתירתו של יו"ר הליכוד נגד אושיות השלטון"

□ בצלאל עמיקם

ח"כ רענן כהן, יו"ר סיעת העבודה והקואליציה, יוזם השבוע דיון "בנושא חתירתו של יו"ר הליכוד נגד אושיות השלטון במסגרת הצעה לסדר".

מטעם הקואליציה יעלו את הנושא חה"כ אורי אור (עבודה) ודן כהן, יו"ר סיעת מרצ. על ההצעה ישיב שמעון פרס, שר החוץ.

דובר סיעת העבודה, מיכה לנקרי, מציין שבישיבת הנהלת סיעת העבודה בשבוע שעבר הוחלט ליזום הצעות לסדר מטעם הסיעה והקואליציה במגמה לנגח את האופוזיציה בנושאים שעל סדר היום או כאשר לממשלה יש עניין מיוחד בהתייחסות אליהם.

ח"כ רענן כהן הדגיש, כי מעתה הקואליציה תיזום ותוביל נושאים ולא תפקיר את בימת הכנסת לתעמולה זולה של האופוזיציה.

"נציג את האופוזיציה במערומיה ונוכיח לעם שהליכוד הוא לא אלטרנטיבה כי אין לו כל תוכנית רצינית לא בתחום המדיני ולא בתחום החברתי־כלכלי", ציין יו"ר הקואליציה.

סיעת העבודה תקיים דיון ראשוני בטיוטת התקנון החדש שגיבש היו"ר ולפיו תוטל משמעת סיעתית, וחברי הסיעה לא יוכלו להעלות הצעות חוק פרטיות בלי אישור היו"ר. סיעת העבודה תקיים מחר דיון ראשוני בטיוטת התקנות שגיבש ח"כ רענן כהן.

הדיון בתקנון יושלם רק בעוד שבועיים וזאת מאחר שהוחלט להמשיך בשבוע הבא בדיון על הצעות החוק לשריון חוק רמת הגולן.

ח"כ אורי אור קורא לבטל תפקיד קצינת ח"ן ראשית

אמר את הדברים ביום עיון על שירות נשים בצה"ל באוניברסיטת תל אביב

קצינת ח"ן ראשית תא"ל ישראלה אודון עם ד"ר חנה הרצוג מאוניברסיטת תל אביב ביום העיון *(צילום: יצחק אלהרר/סקופ 80)*

(ע). "לא צריך להיות מוסד ששמו קצינת ח"ן ראשית, כי לא צריכה להיות בצבא מסגרת של נשים בלבד", אמר אתמול יו"ר ועדת חוץ וביטחון, ח"כ אורי אור ביום עיון על נשים ושירות בצה"ל, שנערך מטעם הפורום ללימודי נשים, המכון לחקר חברתי והחוג לאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל־אביב ובשיתוף שדולת הנשים בישראל, באוניברסיטת תל־אביב.

ח"כ אור אמר, כי יש לשאול את הנשים אם הן בכלל מעוניינות בשוויון מלא בצבא. "אינני בטוח שנשים מעוניינות בכך", אמר. עוד אמר, כי שירות הנשים הוא נושא שהתחבטו בו עוד בתקופת מלחמת השחרור. לדבריו, אנו חיים עדיין בצל אותה גישה שלפיה מקומם של זקנים, נשים וילדים אינו בשדה הקרב.

האלוף (מיל.) אורי אור אמר, כי בעת מתנהל ויכוח בוועדת חוץ וביטחון, האם הצבא צריך להיות דיפרנציאלי, כלומר, לא צבא העם, אלא צבא שמגייס רק את מי שהוא צריך. "אני טוען שעדיין אין מקום לזה", אמר.

בהתייחסו לתהליך השלום ולגיוס לצה"ל, אמר ח"כ אור, כי לדעתו צה"ל אינו יכול להשתנות באופן בסיסי בחמש השנים הבאות, כי עדיין אין מצב של שלום. מדובר רק בתהליך של שלום, והדבר אינו יכול להשתנות לאור האיומים. הוא הוסיף, כי בחברה שקלטה בין 600 ל־700 אלף עולים בחמש השנים האחרונות, הצבא הוא משמעותי גם כחלק מתהליך הקליטה וההזדהות.

ח"כ אור אמר, כי הוא מציע לבחון את השאלה עד כמה בנות רוצות להתנדב ליחידות קרביות. יחד עם זאת אמר, כי בצבא של היום יש מקום רחב יותר מאשר בצבא בראשיתו, להרחיב את האפשרויות של שירות נשים בצה"ל. עוד ציין, כי עובדה זאת מתאפשרת לאור ההתפתחות הטכנולוגית והעובדה שבמלחמה המודרנית העורף הוא גם חזית.

עוד אמר, כי לדעתו בדיקת שאלת גיוסן של חיילות ליחידות קרביות, בהשוואה לכדאיות כלכלית, עוד רחוקה ולדבריו אף אינו בטוח שהיא רצויה.

יו"ר שדולת הנשים בישראל, הפרופ' אליס שלוי, אמרה ביום העיון, כי נושא הנשים בצה"ל ועתידן לא יורד מסדר היום הלאומי. היא העלתה את השאלה מדוע בתהליך השלום הדמויות העיקריות הפועלות הם דווקא גברים ולא נשים, למרות העובדה שנשים הצליחו להידבר מהר יותר ומוקדם יותר.

ח"כ בניזרי יציע ששירות הבנות יהיה בהתנדבות

□ יהודה צור

ח"כ שלמה בניזרי מש"ס מתכוון להגיש הצעת חוק להפוך את שירות הבנות בצה"ל משירות חובה להתנדבות. בין היתר, מסתמך בניזרי על דברי אל"מ גרשון כהן, שאמר כי אפשר להחליף את הבנות במשיבונים ופקסים.

בניזרי מסתמך גם על חוות דעת של קצינים וקצינות בכירים, האומרים כי מרבית הבנות בצה"ל מיותרות ושירות התנדבותי יהיה אפקטיבי. לעומת זה, ח"כ נעמי בלומנטל מהליכוד אומרת כי בנות יכולות לשרת בכל חיל קרבי ולעשות זאת לא פחות טוב מן הגברים.

היא ציינה כי הטיעון של נפילה בשבי של הבנות מצוץ מהאצבע ומשתמשים בו כדי להחליש קידום בנות.

קריאה לצרף מומחי מים וניקוז לוועדות התכנון והבנייה

יו"ר אגודת מהנדסי המים בלשכת המהנדסים והאדריכלים דוד אלקן, קורא לצרף לאלתר מומחי מים וניקוז לכל ועדות התכנון והבנייה בכל הרמות מקומיות, מחוזיות וארציות.

"העובדה שבאף אחת מוועדות התכנון והבנייה אין אנשי מקצוע בתחום המים והניקוז גורמת לכך שתוכניות המתקבלות שגויות, ואנו עדים למחדלים חוזרים ונשנים ולאירועי הצפה ונזקי סחיפה כדוגמת פרדיס, שרק בנס לא הסתיימו באסון.

יו"ר אגודת המים הוסיף, כי כתוצאה מחשיבה נקודתית צרה ומחסור בתכנון ברמת אגן החיקוות כשלמות הידרולוגית, מבוצעות עבודות התכנון ושימור הקרקע באופן בלתי מתואם, הגורם לתכנון לקוי וביצוע שגוי של מבנים ואפיקי נחל.

יוסף גלילי

הצעה לדיון דחוף בתנאי ההעסקה של צעירות בפאבים

□ בצלאל עמיקם

בעקבות תאונת הדרכים של החיילת שירה זיסקינד, הגישה ח"כ ענת מאור (מרצ) יו"ר ועדת המשנה לקידום נשים בעבודה ובכלכלה, הצעה לדיון דחוף בכנסת על תנאי ההעסקה הירודים של צעירות בפאבים.

"האסון חשף תופעה בה אלפי צעירות, מועסקות בעבודות מלצרות במועדונים, ואף באולמות אירועים, בתנאים חמורים, הגובלים לא אחת בניצול מחפיר ובעבירות על חוקי העבודה", טוענת ח"כ ענת מאור.

"מהמידע שהועבר אלי ממספר צעירות העובדות בפאבים באזורי המרכז והדרום, עולה כי הצעירות מנוצלות בתנאי השכר, בטענה לרווחים גבוהים בכיבול מטיפים", אומרת מאור. לדבריה, אין הקפדה על מספר שעות העבודה, אין אישור לתנאי מנוחה והפסקה בתוך העבודה, למרות שהעבודה קשה ביותר ואין הסדרי הסעה לאחר העבודה, למרות ששעת סגירת מקומות הבילוי מאוחרת מאוד, ורבים מהם נמצאים במקומות לא מאוכלסים – מציינת ח"כ מאור בדברי הפנייה לדיון.

• **לאון לוי, מהנדס בניין ונשיא הפדרציה האמריקאית של** יהודי ספרד, נבחר ליו"ר ועידת נשיאי הארגונים היהודים הגדולים. הוא ייבחר רשמית במרס, ויקבל עליו את התפקיד בחודש יוני. שני המועמדים האחרים היו מלווין סאלברג, לשעבר יו"ר הליגה נגד השמצה ודן רודוף, לשעבר נשיא הקהילות האורתודוקסיות בארה"ב. "היו לנו שלושה מועמדים מצוינים", אמר מלקולם הנליין, סגן יו"ר ועידת הנשיאים. "הוועידה הגישה את המלצותיה לאחר דיונים מעמיקים ביותר". "לאון היה מעורב בפעולות ועידת הנשיאים במשך זמן רב וכל יודעיו מכבדים ואוהבים אותו", אמר הנליין. "כיהודי ספרדי הוא יכניס מימד חדש להנהגה".

השר עוזי ברעם — איש השנה בתיירות במזה"ת ל־94'

נבחר בניו יורק על ידי עיתון התיירות הגדול, "טרוול אייג'נט"

□ סימה באר

שר התיירות עוזי ברעם, נבחר בניו־יורק לאיש השנה בתיירות במזרח התיכון לשנת 1994. במסיבת עיתונאים שערך עיתון התיירות האמריקאי הגדול מסוגו בעולם, "טרוול אייג'נט", הוענק תואר איש השנה לתיירות לשנת 94' מטעם העיתון לעוזי ברעם, שר התיירות.

באירוע, שהתקיים בסוף שבוע שעבר במלון רוקפלר סנטר בניו־יורק, אמר קרול רודרמן, מו"ל העיתון, כי "עוזי ברעם נבחר כאיש השנה לתיירות במזרח התיכון בשל פעילותו המוגברת לשיווק ישראל כיעד תיירותי מועדף, למרות פיגועי הטרור. לאחר חתימת ההסכם עם הפלסטינים ביקר ברעם בארה"ב, נפגש עם הקהילות היהודיות והנוצריות ועם מובילי דעת קהל בצפון אמריקה. הודות למאמציו, החלו סוכני נסיעות בשיווק חבילות תיור איזוריות של המזרח התיכון, ובעיקר לישראל ויוון, ובכך תרומתו המעשית לחיזוק תהליך השלום".

כמו כן, נפגש השר ברעם, בעת ביקורו השבוע בארה"ב, עם נשיא חברת יוניברס, ולדמיר גלוק. חברת יוניברס היא חברת הברזל מהמובילות בעולם. חברה בת שלה לתיירות הציעה בפגישה להפיק אירוע ענק בחג המולד 1999 בישראל, לקראת שנת אלפיים. החברה כבר שריינה 3,500 חדרי מלון בארץ לתאריך יעד זה. האירוע יתקיים במרכז הקונגרסים בבנייני האומה בירושלים בשיתוף עם הוותיק, והחברה כבר בדקה אפשרויות של שידור האירוע בערוצי התקשורת בעולם, והכל בברכת הדרך של שר התיירות, עוזי ברעם.

שר הבריאות יגיש הצעת חוק להסדרת נושא הפונדקאות

□ עליזה חטואל

שר הבריאות ד"ר אפרים סנה, יגיש בשבוע הבא הצעת חוק להסדרת נושא הפונדקאות לוועדת השרים לענייני חקיקה. כך הוחלט אתמול בישיבה שהתקיימה אתמול בין שר הבריאות ושר המשפטים ובהשתתפות נציגי משרד העבודה והרווחה.

השר הורה על הקמת ועדה לאישור פונדקאות, שיהיו בה שישה חברים, מביניהם לפחות שתי נשים. בוועדה יהיו חברים שני רופאים בעלי תואר מומחה ביילוד ובגניקולוגיה, רופא מומחה ברפואה פנימית, פסיכולוג קליני מומחה, עובד סוציאלי, נציג ציבור שהינו משפטן ורב או איש דת אחר.

הוועדה תאשר פעולת פונדקאות בתנאים של אי יכולת האשה להרות כי ההירון מסכן משמעותית את חייה, אם בני הזוג והפונדקאית המיועדת הסכימו לביצוע הפונדקאות ונמצאו מתאימים מבחינה פסיכולוגית לכך, וכן אם מוצו על ידי בני הזוג כל האפשרויות האחרות להיות הורים.

שר הבריאות מסר כי לאחר נפגש עם מספר רבנים וגדולי תורה שנתנו את הסכמתם העקרונית להצעתו. הצעת החוק תתייחס להיבטים הרפואיים, ההלכתיים והחוקתיים של הנושא.

ביהמ"ש המחוזי דחה העתירה בעניין שינוי שם ההסתדרות

□ אבשלום קווה

שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, אורי גורן, דחה אתמול את הבקשה להוציא צו מניעה נגד שינוי שמה של ההסתדרות, מ"הסתדרות העובדים הכללית בארץ ישראל", ל"הסתדרות העובדים הכללית החדשה". את העתירה הגישו נציגי סיעת הליכוד בוועד הפועל וכן גדעון בן־ישראל, מראשי סיעת העבודה, אשר נשא במרוצת העשורים האחרונים בתפקידי מפתח בהסתדרות. על שינוי השם החליטה הוועידה ה־17 שהתקיימה לפני כשבועיים בכפר המכביה ברמת־גן.

השופט קבע בהחלטתו, כי גם אם קיימת מחלוקת פרשנית באשר לרוב הנדרש לשינוי, לא ניתן לומר ולקבוע כי החלטת הוועידה ה־17 לא נתקבלה כדין. עו"ד זבולון שליש, מראשי סיעת הליכוד, טען כי שינוי השם נתקבל ברוב רגיל וכי הדבר נוגד את החוקה המחייבת רוב מיוחס של שני שלישים לפחות מצירי הוועידה. עו"ד בן־ישראל, לשעבר יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים, טען כי שם ההסתדרות הוא עניין מהותי והחלפתו מצריך אכן רוב מיוחס. פרקליט ההסתדרות, עו"ד ירון קידר קבע, כי הנזק שייגרם להסתדרות ממתן צו מניעה עד לבירור בתיק העיקרי שיתקיים תוך שלושה חודשים, הוא נזק כספי בהיקף ניכר הכולל עיכוב פרסומים, הדפסת ניירות ועוד.

סגן שר החקלאות דורש להכריז על פרדיס כאיזור אסון טבע

□ יוסף גלילי

סגן שר החקלאות, ח"כ ואליד צארק, פנה במכתב לראש הממשלה בו הוא מבקש ממנו להכריז על פרדיס כאיזור מוכה אסון טבע. בפרדיס כ־7,500 תושבים. הכפר, שממוקם בכביש הישן לחיפה בקירבת זכרון יעקב, נפגע קשות כתוצאה מהגשמים האחרונים. הכפר הוצף והמים גרמו נזקים כבדים לתושביו.

סגן שר החקלאות, ח"כ ואליד צארק, ביקר במקום ואמר כי "הפגיעות הן כה חמורות, שגרמו נזקים לכלכלת המקום ולמגוון תחומים של שיגרת החיים. יש להעניק לפרדיס עדיפות לאומית כדי לחלץ את המקום מהמצוקות הקשות אליו נקלע".

צומת פותחת במסע קידום מועמדות רפול לראשות הממשלה

□ יהודה צור

צומת פותחת החודש בשורה של מפגשים וסיורים ברחבי הארץ של רפאל איתן, במסגרת המירוץ שלו לראשות הממשלה. הכוונה היא לקיים מדי שבוע ולעתים יותר, עצרות עם ברחבי הארץ.

עמותת "נוח" תובעת לחקור את מות הדולפין בלונה פארק

□ נחמן גלבוע

עמותת "נוח" – ההתאחדות הישראלית של האגודות להגנת בעלי־החיים, תובעת לחקור את נסיבות מותו של הדולפין מאקס בלונה פארק שבתל אביב. העמותה ניהלה לפני כשנה מאבק כנגד העברתם של הדולפינים מהדולפינריום לבריכת מתכת בלונה פארק.

במהלך המאבק ההוא הבטיח השר לאיכות הסביבה יוסי שריד, כי לא יובאו דולפינים נוספים לארץ. אתמול מסר יו"ר העמותה, דן אלמגור, כי מאקס מת בגיל 15 למרות שבממוצע חיים הדולפינים עד גיל 45־50. הוא הוסיף כי בשלוש השנים האחרונות מתו בתל אביב ארבעה דולפינים וכן לוויתן ואריה ים. העמותה אינה מקבלת את קביעת הווטרינר האחראי כי מדובר במוות טבעי.

בפגישת "נאמני הרוח" שמונו על ידי השר שריד, דיווח אלמגור על דרישותיה של "נוח" שהופנו לשר שריד, לשר החקלאות יעקב צור, למנכ"ל רשות שמורות הטבע דן פרי, לראש עיריית ת"א רוני מילוא ולווטרינר העירוני צבי גליק.

העמותה דורשת לערוך חקירה אובייקטיבית בהשתתפות מומחים מחו"ל את נסיבות מותם של ששת היונקים בארבע השנים האחרונות, ובקשר לתנאי חייהם של שני הדולפינים ואריה הים שנותרו בחיים בבריכה בלונה פארק. כן הם דורשים למסור את ההצהרה שלא יובאו יונקים ימיים לישראל למטרות שעשועים ומופעים קרקס.

הוארך מעצרו של פעיל "כך" החשוד בכוונה לבצע פיגוע

בחפציו של דורון גולדין נמצאו בקבוקוני חומצה וכספית, העלולים לגרום לפיצוץ □ לטענתו החומצה נועדה לפתוח סתימה בצנרת ביוב

□ נחמן גלבוע, עתי"ם

ביהמ"ש השלום בירושלים האריך אתמול בשמונה ימים נוספים, את המעצר של דורון גולדין (22), פעיל "כך" לשעבר, החשוד בכך שהתכוון לבצע פיגוע בערבים, באזור העיר העתיקה בירושלים.

גולדין נעצר ביום ששי, סמוך לשער מנדלבאום. בחיפוש שנערך בחפציו נמצאו שני בקבוקוני חומצה ובוריות כספית, העלולים על־פי החשד לגרום לפיצוץ. כן נמצאו ברשותו פגיון, וחומר הסתה הקורא לבני נוער לא להתגייס, והמשבח את מעשיו של ברוך גולדשטיין.

בדיון להארכת המעצר, טען בא כוח המשטרה, כי בידי המשטרה סרטי וידאו בהם מדגימים אנשי "כך" כיצד מתבצעת תרכובת ההתמצות והכספית.

לדבריו, המשטרה חושדת שגולדין התכוון לפגוע בערבים באחת מסימטאות העיר העתיקה.

בא כוחו של גולדין טען, כי החומצה נועדה לפתיחת סתימות בצנרת הביוב בבית הוריו של גולדין, בבת ים.

בהחלטה, כתב השופט אורי בן דוד, כי מעצם הימצאות כל הפריטים בכליו של גולדין, עולה חשד סביר, כי הוא התכוון לבצע פיגוע, או להביא אחרים לידי ביצוע עבירה שכזו.

גולדין אמר, כי למרות היותו סטודנט לפיסיקה באוניברסיטת בר־אילן, הוא אינו יודע למה גורמת תרכובות החומצות המדוברת. הוא חזר והדגיש כי התכוון לפתוח סתימות בעזרת התמצות.

ממשטרת ירושלים נמסר אתמול, כי בכוונת המשטרה לגבש כתב אישום נגד גולדין, עד תום תקופת הארכת מעצרו.

בעקבות הארכת מעצרו של גולדין, נמסר מארגון "איל" – תנועת הנוער של "כך" – כי התנועה מגנה בחריפות את הארכת המעצר המהווה לדבריה "רדיפה פוליטית".

יו"ר הארגון, אבישי רביב, אמר אתמול כי גולדין פעיל בתנועה מזה שנה. לדבריו, סירב גולדין להתגייס לצבא, ואף שלח מכתבים לנשיא המדינה ולראש הממשלה, בהם נימק את סרובו במדיניות כלפי ערבים.

לטענת רביב, הכרוזים שנמצאו בכליו של גולדין בעת המעצר, אכן הודפסו ע"י התנועה. רביב ציין, כי לתנועה הגיע מידע ולפיו מתכוונת המשטרה לבצע מעצרים נוספים, ולפיכך התבקשו חברי הארגון להסתתר עד יעבור זעם.

הפגנת מחאה *אתמול קיימו פועלים זרים מתאילנד ורומניה הפגנה באתר הבנייה "דמות־השרון" בהוד־השרון. הפועלים מוחים על העיכוב במשכורותיהם ועל הפגיעה בזכויותיהם הסוציאליות* *צילום: אילן אוסנדרייבר/ישראל סאן*

סוכן סמוי הביא למעצרם של 4 חשודים בסחר סמים

□ נחמן גלבוע

מחלק הסמים ביחידה המרכזית של מחוז תל־אביב סיים אתמול את מבצע "קטיף הורף", שבו הופעל סוכן סמוי אשר הביא למעצרם של 4 חשודים בסחר בסמים.

בידי ארבעת החשודים נתפסו 1.120 ק"ג קוקאין, 3.140 ק"ג מריחואנה ו־84 כדורי אקסטזי. שווי הסמים מוערך בכחצי מיליון שקלים. הסוכן הופעל על ידי ראש מחלק הסוכנים רפ"ק יוחנן בונן, והצליח להביא הוכחות מפלילות כנגד החשודים.

מעצרו של אחד החשודים, אבי אפשטיין (24) מגבעת שמואל, הוארך אתמול בשמונה ימים. אפשטיין נחשב לאחד היעדים המרכזיים של המשטרה באיזור תל אביב, ונאסף נגדו חומר רב הקושר אותו לסחר בסמים.

מהמשטרה נמסר כי במהלך מעצרו שבוצע ביום שישי בלילה, ניסה אפשטיין להתנגד ולהימלט דרך חלון הדירה בקומה השנייה שבה נתפס.

עצור נוסף בפרשה צורי לוי (26) מכפר שלם, נעצר בפקודת שופט לשלושה ימים. שני החשודים הנוספים, בן 22 מכפר סבא, ובן 22 מתל אביב, יובאו היום להארכת מעצר. נמסר שבידי החשודים נתפס חצי ק"ג אבק שריפה.

נעצרו 3 חשודים בנסיון התפרצות לרכב בת"א

□ נחמן גלבוע

שלושה חשודים, אחד מטירת הכרמל ושניים מלוד, נעצרו בשבת אחרי חצות, לאחר מירדף שניהלה המשטרה אחרי רכב שבו נסעו בצפון תל־אביב.

המרדף אחר הצעירים החל לאחר שנראו חמישה אנשים פורצים לרכב שחנה בצפון תל־אביב.

צוות סיור של משטרת מרחב דן שקיבל הודעה ממוקד 100 על פורצים שהגיעו במכונית ב.מ.וו קרב אליהם אך הם נמלטו.

במהלך מירדף רגלי, מעד אחד השוטרים, נחבל ברגלו ופונה לקבל טיפול בבית החולים "איכילוב" בתל־אביב.

שלושה מן החשודים נכנסו לרכב שעימו הגיעו למקום, ונמלטו מהאיזור.

שניים מן הצעירים חמקו ברגל וטרם נעצרו. בסיום המירדף נעצרו השלושה. ברכב נמצאו כלי פריצה וכמות מסויימת של סם.

השלושה הועברו לחקירה למשטרת מרחב דן.

"האקדחים ששימשו את ספן בחטיפת גרטלר היו בלי רשיון"

נמסר ממחלקת רישוי נשק במשרד הפנים □ הנערה שהודתה בסיוע לחטיפה הגישה ערר על ההחלטה להאריך את מעצרה

(ע). האקדחים ששימשו את אבי ספן בחטיפת היהלומן אשר גרטלר ובתו קרן, הושגו באמצעים לא כשרים ולאבי ספן לא היה רשיון לשאת אותם. כך נמסר מהמחלקה לרישוי כלי נשק במשרד הפנים.

עוד נמסר, כי האקדחים, מסוג בארטה, טוטו עם משתיק קול ואקדח סייזר 0.22, נמצאים עתה בבדיקה במעבדות המטה הארצי של המשטרה בירושלים.

לאבי ספן היו 4 אקדחים שונים ברשיון תקף עד חודש יולי 1990. אחרי שהורשע בסחיטה באיומים מהיהלומן ניר גואז, נידון לשנה מאסר והאקדחים הוחרמו ע"י המשטרה. בנובמבר אותה שנה הופקעו רשיונות הנשק שלו.

נמסר, כי בתחילת 1991 נמכרו ארבעת האקדחים באישור המשטרה ומאז לא הוציא משרד הפנים רשיון נשק חדש לאבי ספן. התברר, שהאקדחים שהיו ברשותו של ספן, עד להרשעתו, נמצאים כיום במטווח האולימפי בהרצליה. עוד נמסר, כי אבי ספן ביקש בשעתו לתרום את האקדחים למטווח האולימפי, שם זכה באליפות ישראל בירי מעשי בשנת 1989.

ספן שכר את שטח הקרקע במגדיאל, שעליו בנה בית חד קומתי, מבעל סוכנות למכירת אופנועים בתל־אביב. חטיפת היהלומן גרטלר תוכננה חודשים רבים ואולם רק כחודש עד חודשיים קודם לביצוע מעשה הפשע שיתף ספן את הנערה שהשתתפה איתו בחטיפה.

הנערה החשודה, תלמידת תיכון בתל־אביב, הובאה ע"י ספן מספר פעמים לתל־ברוך, שם ביצעה תצפיות על בית משפחת גרטלר, ובעיקר עקבה אחרי החיילת קרן גרטלר בשעות הבוקר המוקדמות, כאשר היא היתה יוצאת ברכבה מהבית לכיוון הבסיס הצבאי בתל־אביב. בשעה שביצעה תצפיות לבשה הנערה מדי צה"ל ששימשו אותה בעת החטיפה.

החשודה בחטיפה הגישה אתמול באמצעות פרקליטה, ערר על החלטת בית משפט השלום לנוער מיום שישי האחרון להאריך את מעצרה בשמונה ימים.

בערר שהוגש לבית המשפט המחוזי בתל אביב נאמר, כי החקירה בפרשה נסתיימה, לחשודה אין עבר פלילי וקיים חשש כי תפגע בעצמה בשל מצוקה נפשית קשה בה היא שרויה.

הערר יישמע היום.

אמה של הנערה אמרה מחוץ לכותלי בית המשפט, כי בתה איננה עבריין אלא קורבן.

לדבריה, בתה נקלעה ללחץ קשה שבעקבותיו היא ביצעה את אשר ביצעה.

הוארך מעצרם של נח מן ויחזקאל פולק החשודים בפרשת שוחד

(ע). נח מן, מנהל מחלקת הדיור הממשלתי במחוזות תל אביב והמרכז באגף החשב הכללי במשרד האוצר, ואיש העסקים יחזקאל פולק, יישארו במעצר עד יום רביעי – כך פסק אתמול בית המשפט המחוזי בתל אביב בהחלטתו.

ביהמ"ש קיבל באופן חלקי את הערר שהגישה המשטרה על החלטת בית משפט השלום בתל אביב מיום שישי לשחרר בערבות את מן, והחשוד בקבלת שוחד מיחזקאל פולק.

נציג המשטרה טען כי שחרורם של מן ופולק יחבל קשות בחקירה, וישבש את מהלכיה. הוא הדגיש כי מן ופולק טרם מסרו את גירסאותיהם.

לדבריו, החשודים אינם משתפים פעולה עם החוקרים.

פרקליטיהם של מן ופולק טענו, כי המשטרה מבקשת לעצור את מרשיהם לתקופה ארוכה מאוד, והדגישו כי הפגיעה באנשים שאינם שייכים לחברה העבריינית ושהותם במעצר הינה קשה ומחמירה ביותר.

השופט אברהם בייזר ציין, כי בהתחשב במורכבות החקירה, ולנוכח החשש לתיאום עמדות ושיבוש הליכי חקירה, יש לדחות את שחרורם של שני החשודים עד ליום רביעי על מנת לאפשר למשטרה לבצע את פעולות החקירה הדחופות כאשר החשודים נתונים במעצר.

השופט קבע כי מן ופולק ישוחררו ביום רביע בתנאי השחרור שקבע בית משפט השלום בתל אביב, דהיינו מעצר בית למשך 15 יום, ניתוק טלפון במשך 15 יום וצו עיכוב יציאה מן הארץ.

משפט דיניץ

דיניץ: "הוצאות הלשכה שלי נופחו"

(ע). "הוצאות הלשכה שלי נופחו, והתקשורת עושה מזה מטעמים". כך אמר אתמול בבוקר שמחה דיניץ, יו"ר הסוכנות היהודית לשעבר, ביום החמישי לעדותו בביהמ"ש המחוזי בירושלים.

בעדות שמסר דיניץ הוא אמר, כי נעשו שורה של חיובים ללא התייעצות עימו, דבר שהביא לניפוח כחשבון הוצאותיו. "רק בתחילת החקירה והתברר לי כי ההוצאות הוייכו ללשכת היו"ר", אמר. בין ההוצאות אותם מנה דיניץ: טלפון ברכב, הסעות שנעשו ברכב אשר חוייבו בגובה של 50 דולר לשעה ומכשיר וידאו שנרכש למשרדו. דיניץ סיפר, כי רכישת הווידאו נעשתה ללא התייעצות עימו, ואמר כי אף פעם לא לחץ על כפתור הווידאו שהיה בלשכתו.

בהתייחסו לשאלת עורך־דינו, אורי גנמן, לגבי שימוש שעשה בכרטיס האשראי המוסדי, אמר: "הנחתי היתה כי הכל פועל כהלכה. לא עלה על דעתי לרגע שאין לי כרטיס וח"ז (חיוב וויכוח)".

"שטיחי כרמל"

נדחתה בקשה לזמן לחקירה את שפירא

(ע). בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה אתמול את בקשתם של מפרקי תשלובת שטיחי כרמל לזמן את ח"כ אברהם שפירא ורעייתו טובה, לחקירה בפני בית המשפט לשם בירור היקף נכסיהם ובדיקת שאלה האם הועברו לבעלותם נכסים שהיו שייכים לתשלובת.

עו"ד יוסי כהן, אחד משני המפרקים, האשים את ח"כ שפירא בכך ש"מרח" את כונס הנכסים הרשמו ושיקר אותו במהלך חקירתו, כאשר "שכח" לציין בפניו מספר נכסים שבבעלותו רוגמת בית הטכסטיל ששוויו מיליוני דולרים.

פרקליטו של ח"כ שפירא טען, כי הוא אינו מוכן שמרשו ייחקר על ידי אדם המודיע כי יגיש נגד מרשו תביעה על ניהול במרמה של התשלובת.

כאמור, דחה השופט ישי לויט את בקשת המפרקים.

מאסר על־תנאי לשוטר שהורשע בתקיפה ותלישת רגל תותבת של נכה

(ע). יורם הרשקוביץ (24), שוטר ששירת במרחב אילון, הורשע בתקיפה ותלישת רגלו התותבת של נכה תוך שימוש לרעה בכוח סמכותו.

הנאשם, אשר הודח בעקבות מעורבותו בפרשה זו משירותו במשטרה, הובא לדין בפני שופט השלום התיפני, אבי הבר, לאחר שבאפריל 1992 הגיע לדירתו של הנכה המתגורר בטירת הכרמל, ובמהלך דין ודברים בו האשים את הנכה ובני משפחתו בהתנכלות לאמו ולאחיו, תקף את הנכה ותלש מגופו את רגלו התותבת, היכה אותו בראשו וקרע את חולצתו של המתלונן.

הנאשם השתולל בדירה, ואף שלא היה בתפקיד ביקש מהנכה להזדהות, שבר מאוורר חשמלי וכלי זכוכית וגרם לפציעת בתו של הנכה ברגלה.

השופט דחה את גירסת הנאשם שטען שפעל מתוך "הגנה עצמית", וקבע שגירסת הנאשם "בלתי סבירה".

השופט גזר על הנאשם 8 חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים, וחייבו בתשלום 3,000 ש"ח קנס או 60 ימי מאסר תמורתם.

הדלק ברצועה אוזל במהירות. לתושבים אין כסף לקנות ירקות

מלאי הדלק עשוי לאזול בתוך יומיים □ שר האנרגיה הציע כמה פתרונות לשינוע הדלק מישראל לרצועה

□ רמי שני, עליזה חטואל

שר האנרגיה והתשתית, גונן שגב, הציע אתמול כמה פתרונות לבעיית המחסור בדלק לרצועת עזה.

בין הפתרונות שהציע קשירת מיכלית הדלק במחסום האוטונומיה לרכב גרירה פלסטיני, העברת דלק ממיכלית ישראלית למיכלית פלסטינית במסוף בצפון הרצועה ויבוא דלק מצרי בתקן, כפי שנקבע בהסכמי פריז, דרך מסוף בדרום רצועת עזה.

לדבריו, על פי ההסכמים הכלכליים שנחתמו בין ישראל לפלסטינים בפריס, ניתן יהיה לייבא דלק בתקן ירדני. הדלק יסומן בצבע ומחירו יהיה לא פחות מ־85% מהמחיר בארץ. הרשות הפלסטינית תהיה אחראית על כך שהדלק לא יוברח לתחומי ישראל.

השר שגב ציין, כי ברצועת עזה מלאי דלק ליומיים בלבד ובכוונתו לבקר באיזור הרצועה כבר היום על מנת לעמוד מקרוב על הבעיות ולגבש פתרונות מוסכמים.

במחסום ארז יפגש השר שגב עם הממונה על הכלכלה ברשות הפלסטינית, אבו עלא, וידון עימו בדרכים לפתור את משבר הדלק בעזה.

לאחר מכן ייפגש השר עם ראשי הישובים בצפון רצועת עזה.

הממונה על הכלכלה ברשות הפלסטינית, אבו עלא, נפגש עם שר התמ"ס מיכה חריש ודן עימו בקשיים הכלכליים של האוטונומיה

אתמול בירכו ברשות הפלסטינית [illegible] את הצעותיו של שר האנרגיה.

מקורות ברצועה מסרו, כי כל דבר שעשוי להביא למילוי מיכלי הדלק המתרוקנים במהירות יתקבל בברכה.

נביל אבו רדינה, דובר הרשות מסר אתמול ל"על המשמר" כי הבעייה איננה דלק בלבד, אלא תוגלה.

הסגר המתמשך וחוסר היכולת להביא נפט ושמן ברצועה רוקן את המיכלים בתחנות הדלק והן שואבות עתה את הטיפות האחרונות. תושבים ברצועה סיפרו אתמול כי הבנזין נגמר, וכי הם מקבלים הודעות בדבר איסור תידלוק כלי רכב קטנים אזרחיים כדי לחסוך את מה שיש. גם בעיית גז הבישול החריפה בימים האחרונים.

"יש לי בבית ארבעה מיכלים. הגז אזל ואין אפשרות להחליף," סיפר אתמול תושב סג'עיה. עם זאת נותרה בעיית חימום הדירות כמעט שאינה קיימת, כיוון שמרבית הבתים אינם מוסקים בנפט.

תושבי הרצועה סיפרו עוד, כי הסגר המתמשך הל לתת אותותיו גם בצריכה היומיומית. "אנשים יוצאים לשוק רק כדי לראות את הירקות אבל אין להם כסף לקנות אותם," אמרו.

יש תושבים שבאים למחסום ארז לראות אם ניתן לקנות אוכל בחנויות המעטות במקום.

שר החקלאות מבקש לייבא עוד 2,000 עובדים מתאילנד

□ יוסף גלילי, פאר־לי שחר

שר החקלאות, יעקב צור, פנה אתמול לראש הממשלה וביקש אישור להביא עוד 2,000 עובדים תאים לקטיף הדרים. רבין הבטיח לבחון את הבקשה.

תשובתו תתקבל בימים הקרובים. הבקשה הוגשה עקב ההערכה שהסגר לא יוסר בתקופה הקרובה.

ערב הסגר עבדו בחקלאות בישראל 15 אלף עובדים מהשטחים. לפני שבועיים אישרה הממשלה המרת 4,000 רשיונות לעובדים מטורקיה ומרומניה, שיוצאו לו מומשו, ברשיונות לעובדים מתאילנד.

השר צור אמר אתמול, שהמשך ובלימת תהליך השלום קשים לו ולפלסטינים, אך אין הוא [illegible] להבהיר לפלסטינים שללא מאבק בטרור לא יימשך תהליך השלום.

הירדנים מתעניינים בתערוכת משוב שתיערך בקיבוץ געש

□ יוסף גלילי

עוזר שר החקלאות הירדני, מוסא ארביזאת, גילה עניין רב בתערוכת החקלאות והגינון משוב 95', שתיערך במאי בקיבוץ געש.

בשיחה עם מנכ"ל משוב, חללם אלוש, ביקש סגן השר הירדני להזמין מומחים, חקלים ואנשי עסקים מירדן לתערוכה. נרמז כי שר החקלאות הירדני מנסור איבן טריף, עשוי לבקר לראשונה בישראל כאורח בתערוכה.

חיים אלוש נענה לבקשה ומיד נשלחו לירדן מאות הזמנות וחומר בערבית על התערוכה.

הסכם השלום עם ירדן יכולה להוות פריצת דרך עבור החקלאות הישראלית, שכן ירדן יכולה להוות ראש גשר שדרכו תייצא ישראל תוצרת חקלאית ותשומות חקליות.

תערוכת חקלאות והגינון משוב 95' מתקיימת זו השנה הרביעית ומושכת אליה עשרות אלפי מבקרים מישראל ומחו"ל. במשרדי משוב כבר נתקבלו הודעות על ביקורם הצפוי ממשלחות מחבר העמים, מצ'ילה, מפולין, מהודו ומיוון.

ישראל ייצאה פטמים למצרים ב־300 אלף דולר

איגוד משקי עופות [illegible] השלים בימים אלה יצוא אחרון פטם למצרים בהיקף של כ־300 אלף דולר.

אמהות הפטם ישמשו לגידול אפרוחים לבשר במצרים. עד היום ייצאה ישראל לארץ הנילוס כ־150 אלף אמהות, שהן כ־10% מנתח השוק המצרי.

יאיר וולקו, מנכ"ל האיגוד, ציין, כי הנורמליזציה בקשרים עם מצרים איפשרה יצוא לשוק המצרי, שטמון בו פוטנציאל גידול גבוה ביותר.

יוסף גלילי

הנפט הדליק את המסחר

□ כתב "על המשמר"

שבוע המסחר בבורסה בת"א נפתח אתמול בצורה חיובית, כאשר לשוק הגיעו עודפי ביקוש של כ־110 מיליון שקל והביקושים האלה הביאו לעליות, חלקן חדות.

כך, המדד הקובע של מניות המשתנים עלה ב־2.3 אחוזים לרמה של 168.75 נקודות ומדד מניות המעו"ף עלה אתמול ב־2.24 אחוזים לרמה של 167.71 נקודות. מחזור העסקות הסתכם בכ־71 מיליון שקל.

בסקטור הבר"מ נסחרו כ־56 אחוזים מני"ע בעליות, לעומת רק 7 אחוזים בירידות.

הביקושים למניות הוסברו בעיקר בפרסומים [illegible] השבת באילו כל ההערכות הן שמדד ינואר [illegible] יוריד בנק ישראל את הריבית [illegible] שהמדד יעלה בשיעור מזערי.

רבים מהסוחרים סבורים, כי במצבה של [illegible] תסייע ירידה קלה של שיעורי הריבית, [illegible] המס על רווחי הון בבורסה לא החזיר את [illegible]

ובחזרה למסחר: כור הלכה מחזור של כ־4 מיליון [illegible] עם עלייה קלה, מכתשים עלתה ב־5.75 אחוזים [illegible] גדול עבורה של 2.3 מיליון שקל [illegible] בתנ"ל קפצו אתמול ב־67 אחוז בעקבות [illegible] על תפוקה של 150 חביות נפט ביממה [illegible]

באגרות החוב המדדיות היתה [illegible] במקמ"מ נמשכו העליות, בדולריות [illegible] ירידות.

הפרט וההפרטה

"לא דנים איתנו על שמירת זכויותינו"

טוענים עובדי החברה רותם דשנים בנגב השובתים זה היום ה־14

□ רמי שני

עובדי מפעל רותם דשנים, גדול המפעלים בקונצרן כימיקלים לישראל, שגרעין השליטה בו נמכר בשבוע שעבר לאייזנברג, התכנסו אתמול לאסיפת מחאה בהיכל התרבות בדימונה.

העובדים, השובתים כבר 14 יום, מוחים על כך שהנהלת החברה אינה נושאת ונותנת איתם על שמירת זכויותיהם ותנאי עבודתם לאחר הפרטת החברה.

עוד טוענים העובדים, כי לא נחתם עימם הסכם שכר ותנאים נילווים לשנים 1993־1996.

"רותם דשנים מפסיד בכל יום שביתה כ־3.5־3 מיליון דולר," אומר יו"ר ועד העובדים. "אם מפעל כזה במרכז הארץ היה שובת, כולם היו מתעסקים בו. אנחנו נמצאים בנגב ולאף אחד לא איכפת," טען.

לדבריו, מאבק העובדים הוא על ביתם והוא יימשך כל עוד המצב מעורפל.

ח"כ שמואל אביטל, שנכח בכנס, אמר, כי הוא מתנגד להפרטה במתכונתה המתוכננת והוא יעשה הכל כדי לדחות את ההכרעה בעניין בישיבת ועדת הכספים היום.

הציבור משך בינואר חצי מיליארד דולר מקופות הגמל

□ אריה דיין

בינואר נמשכה מגמת משיכת הכספים מקופות הגמל.

מנתונים שהבנקים המסחריים הגדולים מסרו למשרד האוצר ופורסמו אתמול על־ידי אגף שוק ההון במשרד, עולה, כי ההפרש בין התקבולים לפדיונות בקופות הגמל הגיע בינואר ל־577 מיליון שקל. ההפקדות הסתכמו ב־449 מיליון והמשיכות בקצת יותר ממיליארד שקל.

בקרנות ההשתלמות, לעומת זאת, נרשמה בינואר צבירה של 36 מיליון שקל – 260 מיליון שקל הפקדות לעומת 224 מיליון שקל פדיונות.

גם הצבירה בתוכניות החיסכון היתה חיובית והסתכמה בכ־810 מיליון שקל. צבירה זאת נוצרה כתוצאה מצבירה חיובית של 915 מיליון שקל בתוכניות־החיסכון הצמודות למדד, שקוזזה במקצת בצבירה שלילית של 105 מיליון שקל בתוכניות־החיסכון הצמודות למט"ח.

משה הבא – יו"ר מועצת המנהלים של חברת הנכסים ההסתדרותית

הנהגת ההסתדרות אישרה אתמול את מינויו של משה הבא ליו"ר מועצת המנהלים של חברת הנכסים.

חברת הנכסים אמורה להשלים איתור מאות הנכסים של ההסתדרות הפזורים ברחבי הארץ ולהתחיל ב"מימוש רווחים".

הנהגת ההסתדרות אף אישרה את מינויים של חברי המועצה, ובהם חיים גולדנר, מנכ"ל אגף משק וכספים, ורואת החשבון אריאלה זוכוביצקי, עופר אדמון, מיכאל רועה, רמי אנטין, יעל עפרון, ראובן חריש, עורך הדין יצחק הרצוג, ליאורה לנגר, שלמה בורוכוב ושלמה שטנר.

אבשלום קווה

מטבע חוץ בנק הפועלים - 9.2.95

	היחידה	מקומות: קניה	מקומות: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			3.3526	3.4000	3.3833
דולר אמריקאי	1	2.95	3.08	2.9940	3.0363	3.0220
מרק גרמני	1	1.93	2.02	1.9594	1.9871	1.9761
לירה שטרלינג	1	4.60	4.81	4.6617	4.7275	4.7053
פרנק צרפתי	1	0.55	0.59	0.5668	0.5749	4.571
ין יפאני	100	2.98	3.12	3.0264	3.0691	3.0561
גילדן הולנדי	1	1.72	1.80	1.7466	1.7713	1.7628
פרנק שווצרי	1	2.29	2.39	2.3173	2.3501	2.3363
כתר שבדי	1	0.40	0.42	0.4015	0.4073	0.4049
כתר נורבגי	1	0.44	0.46	0.4473	0.4537	0.4516
כתר דני	1	0.49	0.51	0.4973	0.5044	0.5023
מרק פיני	1	0.63	0.65	0.6336	0.6426	0.6397
דולר קנדי	1	2.11	2.20	2.1401	2.1703	2.1610
דולר אוסטרלי	1	2.15	2.31	2.2245	2.2559	2.2524
ראנד ד' אפריקאי	1	0.60	0.86	0.8428	0.8547	0.8505
פרנק בלגי	10	0.93	0.99	0.9506	0.9641	0.9606
שילינג אוסטרי	10	2.74	2.86	2.7815	2.8208	2.8080
לירה איטלקית	1,000	1.82	1.94	1.8562	1.8824	1.8706

מפקד הכוחות הצ'צ'נים מוכן לנהל משא־ומתן להפסקת אש

הפוגה בקרבות בצ'צ'ניה □ המורדים מתארגנים מחדש מקור צ'צ'ני: דז'וחר דודאייב מסתתר במקום סמוך לגרוזני

צאלי, (ע"צ, עי־פ.א., ע"ר, איי־פי). מפקד הכוחות הבדלנים הצ'צ'נים, אסלאן מאשחאדוב, הביע אתמול נכונות לנהל משא ומתן להפסקת אש עם רוסיה בצ'צ'ניה.

מאשחאדוב אמר את דבריו בעקבות הצעה שהעלה סגן נשיא אינגושטיה השכנה, בוריס אגאפוב. כן הביע מאשחאדוב נכונות לדון עם הרוסים גם בעניין חילופי השבויים.

מוסקבות. חילופי אש ארעו בכמה מקומות בין הרוסים לבין המורדים בצ'צ'ניה ביום ראשון – נמסר כאן עם כניסת המלחמה לחודש השלישי. עוד נמסר כי המורדים מתארגנים מחדש בבסיסים שונים מחוץ לגרוזני.

משרד המידע של ממשלת רוסיה הבהיר כי היתה החלשה בקרבות באזור ההררי בסוף השבוע וכי גרוזני נתונה עתה כולה לשליטת החיילים הרוסים.

יחד עם זאת אמרו מרינאים רוסים, החוששים מפני מלחמת גרילה ארוכה, כי המערכה טרם נסתיימה וכי המורדים מארגנים "ריכוזי התנגדות" במערב ובמזרח האיזור.

"לא היו שינויים בגרוזני ב־24 השעות האחרונות ולא היו פעולות צבאיות ביותר חלקי צ'צ'ניה". "בגרוזני השתרר שקט במשך היום אולם בלילה הופיעו פה ושם צלפים", נאמר בידיעה.

אומט נאלגייב מנהל שירות העתונות של הממשלה באזור אינגושטיה, בגבול צ'צ'ניה, אמר כי עדיין היו חילופי אש בשתי שכונות בתוך גרוזני.

בינתיים לא הגיעו ידיעות על קרבות או חילופי אש ביותר חלקי צ'צ'ניה וסוכנות טאס מסרה על הסכם הפסקת אש מקומי סביב העיירה אאול ברדם גרוזני.

רוב הלוחמים הצ'צ'נים נטשו את בירתם ההרוסה עוד בסוף השבוע שעבר.

נשיא הצ'צ'ניה, דז'וחר דודאייב מפקד על כוחות מורדים מבונקר הנמצא במרחק שניים או שלושה ק"מ מהבירה גרוזני, מסר דוברו מולבלאדי אודוגוב.

אודוגוב הוסיף, כי ביום שישי, שיגר דודאייב מברק לראשי המדינות של חבר העמים, שהתכנסו באלמה אטא, בו הביע בוז כלפי אלה שלא עשו דבר כדי למנוע את הפלישה לרפובליקה הצ'צ'נית.

עוד מסר הדובר, כי הארטילריה וחיל האוויר הרוסי הפציצו ביום שישי את גרוזני וכ־15 יישובים נוכפים, בהם העיר גודרמס – 40 ק"מ מזרחית לגרוזני, וכן כפרים באיזורים הררים בדרום המדינה.

שר ההגירה הבריטי התפטר בשל התנגדותו להקלות בהגירות זרים

השר הזוטר לענייני הגירה בממשלת בריטניה התפטר.

העיתון "סנדיי אקספרס" דיווח כי השר צ'ארלס וארדל טען כי בריטניה ויתרה על זכותה לחסום נהירה של אלפי מהגרים בלתי חוקיים ולאחר מכן ניסתה להסתיר זאת.

במכתב ההתפטרות שלו טען וארדל כי האמצעים עליהם החליט האיחוד האירופי ועמו גם בריטניה על הקמת אירופה ללא גבולות פנימיים, אינם שווים את הנייר עליו נכתבו".

הוא הזהיר כי כתוצאה מן ההסדר עלולה בריטניה להיות מוצפת באלפי מהגרים בלתי חוקיים.

וארדל הוא השר השני שהתפטר בשבוע האחרון. לפניו התפטר השר הזוטר לענייני סקוטלנד אלאן סטיוארט לאחר שהניף מכוש בעת הפגנת מחאה נגד סלילת כביש חדש.

ההגירה היא נושא רגיש בבריטניה, בייחוד לאחר שנמסר, כי משרד הפנים מעריך את מספר המהגרים הבלתי חוקיים ב־100 אלף בשנה.

ציר פרלמנט רבים טענו כי מספרם הרבה יותר גדול.

ע"ר

מורה לצרפתית נרצחה בידי קנאים מוסלמים באלג'יריה

שני גברים התנפלו עליה ברחוב וירו בראשה למוות □ בשנתיים האחרונות נרצחו 30 מורים

אלג'יר, (ע"צ, ע"ר). מורה לצרפתית, אזרחית אלג'ירית, נרצחה בשבת באלג'יר בידי שני אנשים חמושים, דיווח אתמול העיתון "ליברטה".

פטמה זוהרה ראיס, בת 47, היתה בדרך לעבודה כששני גברים בני 20 עד 22 התנפלו עליה ברחוב באחד מפרברי אלג'יר, ירו בראשה שני קליעים והרגוה במקום, מציין העיתון.

יותר מ־30 מורים נרצחו בפיגועים שיוחסו לקבוצות חמושות איסלמיות. האירגון המתקרא "הקבוצה האיסלאמית החמושה", הקיצוני שבהם, אסר את הוראת הצרפתית ואיים לפגוע במורים המלמדים שפה זו.

בעיקבות האיומים, מורים רבים לצרפתית, העובדים באיזורים מבודדים או בשליטת הקנאים האיסלאמים, התפטרו מתפקידם.

החריפו היחסים בין האיגודים המקצועיים בגרמניה למעסיקים

בון, (ע"ר). שביתות עלולות לפרוץ השבוע בתעשיית המתכת הגרמנית לאחר ההחרפה ביחסים בין האיגוד המקצועי לבין המעסיקים בשאלות שכר ושעות עבודה.

ראש האיגוד המקצועי של עובדי המתכת, קלאוס צוויקל, חזר על עמדת האיגוד שתתקיים הצבעה על הכרזת שביתה מחר אם לא תניח הפדרציה של המעסיקים על שולחן הדיונים תשובה לדרישה להעלאת שכר של 6%.

עיסקת השכר שמבקש איגוד עובדי המתכת, עלולה להיות תקדים להעלאות שכר בתעשייה הגרמנית.

האיגוד המקצועי של עובדי המתכת טוען, כי לא קיבל עד כה הצעה להעלאת שכר מן המעסיקים.

אולם הפדרציה של המעסיקים הודיעה כי לא תגיש הצעה משלה.

גרמניה מציינת היום את שנת היובל להפצצת דרזדן

חלק מהציבור הגרמני נוטה להשכיח את העובדה שהפצצת דרזדן היתה נקמה על הפצצה נוראה לא פחות של העיר קובנטרי באנגליה

קנצלר גרמניה הלמוט קוהל בתפילה יום א' בקתדרלה של דרזדן לציון יום השנה ה־50 להפצצת העיר בידי בעלות־הברית (צילום: איי.פי)

דרזדן, (ע"צ). הגרמנים מציינים היום את יום השנה ה־50 להפצצה הקשה של בעלות הברית על דרזדן, ב־13 וב־14 בפברואר 1945, והימין הקיצוני מבקש לנצל את האירוע למטרותיו.

מספר טקסים יתקיימו בנוכחותם של נשיא גרמניה רומן הרצוג, של הדוכס מקנט, שייצג את מלכת בריטניה, וכן של ראש העירייה של קובנטרי, העיר הבריטית שנהרסה בהפצצה גרמנית מאסיבית ב־1940, וכיבוש העיר.

הטקסים יינעלו בעצרת מול שרידיה של כנסיית נוטר דאם בדרזדן, סמל ההפצצה, במרכז העיר, בדיוק בשעה שבה נערכה גיחתם הראשונה של המטוסים הבריטיים.

יותר מאלף מפציצים בריטים ואמריקנים פשטו על דרזדן, וגרמו למותם של יותר מ־25 אלף בני אדם בתוך מספר שעות, במבצע שנועד לנקום על הפצצת רומה שערכו הנאצים על העיר קובנטרי זמן־מה קודם לכן.

ההפצצה שימשה בסיס לתעמולתה של גרמניה המזרחית־נגד בעלות הברית, וכן של הימין הקיצוני נגד המרכז המתון והשמאל. בתעמולתם עשו הגרמנים מניפולציה במספר הקרבנות של ההפצצה, כדי להמעיט בחשיבות מעשיהם של הנאצים.

בשבת ניסו ניאו־נאצים להפגין בדרזדן, למרות שהשלטונות אסרו התכנסויות של תומכי הימין הקיצוני בימי הזיכרון, והמשטרה המקומית הכריזה על כוננות עליונה.

עיתוני גרמניה היו אתמול חלוקים בדעותיהם לגבי ההתייחסות ההיסטורית לנושא. "מה שאירע בדרזדן היה נורא. אולם מה שאירע ברוטרדם, ורשה וקובנטרי לא היה פחות נורא. נורא היה הסכת במחנות ההשמדה, במימדיו המטורפים. דבר לא ישחרר אותנו מכל אלה", כתב שלשום העיתון "ווסטדויטשה אלגמיינה צייטונג".

"אם היטלר לא היה עולה לשלטון ב־1933, דרזדן לא הייתה נהרסת", כתב העתון "גנרל אנצייגר", היוצא לאור בבון. "אולם יש לאפשר להעמיד לדין ולהרשיע כפושעי מלחמה את אלה שהשליכו פצצות על אוכלוסיה אזרחית", הוסיף העיתון.

חלומות ילדות איור אולסיה שהוכן באולפני וולט דיסני לסרט הקופתי "מלך האריות" נמכר שלשום במכירה פומבית בסותבי'ס בניו־יורק, ביחד עם איורים אחרים שהוכנו לסרט. הכנסות המכירה, יותר מ־2 מיליון דולר, נתרמו לקרן הצדקה אודובון, בשמו של פרנק ולס המנוח, שהיה מנכ"ל חברת וולט דיסני (צילום: איי־פי)

נשיא אוסטריה בא להלוויית הצוענים שניספו בפיגוע ניאו־נאצי

אוברווארט, (ע"ר). ארבעה צוענים שניספו בפיצוץ מטען נפץ, הובאו שלשום לקבורה בטקס כמעט ממלכתי. הנשיא תומס קלסטיל, מרבית שרי הקבינט ומנהיגים הצטרפו לכ־2,000 קרובי משפחה ואבלים אחרים. ההלוויה הועברה בשידור ישיר בטלוויזיה הממלכתית.

הניספים זעמו על שלט בועני, "צוענים שובו להודו", ונהרגו בהתפוצץ השלט הממולכד. ארגון בשם "צבא השחרור הבאווארי", קיבל אחריות לפיגוע.

ארבעת הקרבנות היו אזרחים אוסטרים, תושבי העיירה אוברווארט, ליד הגבול ההונגרי.

צוענים מאוברווארט הזכירו כי יותר ממחציתם מבין 400 שהתגוררו בעיירה הושמדו בידי הנאצים.

המשכים

הממשלה

המשך מעמוד ראשון

אתמול אמר ראש הממשלה יצחק רבין, לסגן שר החוץ הרוסי ויקטור פוסבליוק, כי במצב הנוכחי שנוצר עם הפלסטינים, רק 30 אחוז מהציבור בישראל תומכים בהמשך תהליך השלום. לשרי הממשלה דיווח אתמול רבין, כי הודיע לערפאת שהסגר לא יוסר לפני שיווצרו בשטח תנאים שיוכיחו כי הרשות הפלסטינית אמנם שולטת במצב. כפי שפורסם ב"על המשמר", ישראל מצפה מערפאת להעביר לתחומה ארבעה מבוקשים שאת שמותיהם העבירה זה מכבר לרשות הפלסטינית.

כתב עתי"ם מוסיף, כי ראש הממשלה החליט אתמול לדחות בשבוע את הדיון שביקשו לערוך ארבעת שרי מרצ, בנושא הבנייה בשטחים.

כזכור, קיבלה ועדת השרים לפיקוח על הבנייה בשטחים, החלטות המאשרות את בנייתן של מאות יחידות דיור מעבר לקו הירוק בשנה הקרובה. בהצבעה זו הצביעה השרה שולמית אלוני נגד ההצעה, ואילו השר אמנון רובינשטיין נמנע.

שרי מרצ הביעו רצון לערער על החלטת הוועדה בישיבת הממשלה שהתקיימה אתמול בירושלים. נראה כי ראש הממשלה יסביר לשרי מרצ שעליהם לכבד את ההחלטה שהתקבלה ברוב קולות, על אף העובדה שהם חולקים עליה בחריפות. מכל מקום, כאמור, דיון בנושא זה לא יידון לפני ישיבת הממשלה הבאה.

האלוף עמירם

המשך מעמוד ראשון

בשאלת החייל הדרוזי שנסיבות הריגתו מתבררים עתה בוועדה מיוחדת בראשות רב אלוף (מיל.) משה לוי, סוכם שלא להגיב בפרשה עד לסיום עבודתה של הוועדה. ראש הממשלה יצחק רבין רק העיר, כי לדעתו היה על אלוף פיקוד הצפון עמירם לוין להיזהר יותר בדבריו.

ראש הממשלה דחה את פנייתו של השר יוסי שריד, לקיים דיון בנוהל הדיווח בצה"ל. שריד אמר, כי הוא בטוח שלמשפחות השכולות מדווחים אמת, אבל יש לוודא שמדווחים להן את כל האמת. כל משפחה שכולה זכאית לדעת הכל על נסיבות האסון הכבד שפקד אותה, ואיש אינו רשאי לצנזר את המידע, אמר שריד.

ח"כ נעמי חזן (מרצ) אמרה אתמול, כי לא ייתכן שצה"ל לא ימסור פרטים נכונים ומלאים למשפחות השכולות, יהיה מוצאן אשר יהיה. הדיווח למשפחה מיד לאחר האירוע ויידוע המשפחה בכל שלבי החקירה, הוא צורך אנושי בסיסי שצה"ל חייב לכבד. ח"כ חזן הגישה הצעה דחופה לסדר ופנתה לח"כ אורי אור, יו"ר ועדת החוץ והביטחון, בדרישה לקיים דיון דחוף בוועדה בנושא.

"אי ההתאמה בין תשובות אלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין, לבין דובר צה"ל לשאלה, האם קיים נוהל וידוא הריגה בצבא ובאילו תנאים הוא מתקיים, הוא הוכחה נוספת לאי הבהירות בקשר לנושא". לפני כחודשיים הגישה ח"כ נעמי חזן שאילתה לשר הביטחון בנושא נוהל וידוא הריגה. סגן שר הביטחון השיב שהוא אינו בטוח לגבי ההוראות הניתנות לחיילים והבטיח לחזור ולהשיב בהמשך. התשובה לא ניתנה עד היום.

כתב עתי"ם מוסיף כי, ח"כ סאלח טריף יצא אתמול בקריאה לשר הביטחון ולרמטכ"ל להשעות את אלוף פיקוד הצפון, האלוף עמירם לוין, עד להשלמת החקירה בפרשת נסיבות מותו של רס"ן כיוואן חאמד, שנהרג בדצמבר 1994 בהיתקלות עם מחבלים בדרום לבנון.

ח"כ טריף תבע לצרף שופט חוקר לרמטכ"ל לשעבר, רא"ל (מיל.) משה לוי, שמונה לחקור את האירועים בעקבות מותו של רס"ן חאמד.

עוד אמר, שבקרב בני העדה הדרוזית בישראל קיימת תסיסה רבה בעקבות חשיפת פרשת נסיבות מותו של רס"ן חאמד, ואמר, כי ברצונו להיפגש היום עם ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, על מנת להעמידו על הלכי הרוחות בקרב בני העדה הדרוזית.

לדבריו, הוא מתכוון להצטרף ליוזמה לחוקק חוק שלפיו צה"ל לא יוסיף לחקור את עצמו. זאת, במטרה להעביר חקירות בצה"ל לגורם שיפוטי חיצוני בדומה להליכים שלפיהם חקירות נגד קצינים, שוטרים ואנשי שב"כ הועברו לידי גורם חיצוני.

לטענת ח"כ טריף, הועלמו בפרשת נסיבות מותו של רס"ן חאמד עובדות מהותיות ממשפחתו תוך נסיון לטייח את הפרשה. הוא הביע מחאה חריפה נגד ההתבטאות של אלוף פיקוד הצפון שהתייחס בסוגייה זו ל"רגישויות מיוחדות" הקיימות בקרב בני העדה הדרוזית. "דברים אלה", אמר טריף, "הם בבחינת השמצות וקשקושים".

עוד טען, שיש בידו רשימה של 7 משפחות דרוזיות שכולות, המטילות כיום ספק באמינות הודעות הצבא על נסיבות מות בניהן בעת שירותם בצה"ל, ביניהן משפחה שכולה שבנה נהרג לפני כשנה וחצי בעמדה של צה"ל ברצועת עזה שלא קיבלה עד עצם היום הזה, חרף פניותיה החוזרות ונשנות לשלטונות הצבא, מידע על נסיבות מותו של הבן.

משה לוי

המשך מעמוד ראשון

סרן כיוואן חאמד ותוכן הדיווחים כפי שהועברו למשפחתו ולגורמים אחרים. כמו כן חוקר לוי את המידת ההתאמה בין תוכן הדיווחים לנסיבות האירוע.

רב־אלוף (מיל.) לוי עדיין לא נפגש עם העדים ובמהלך הימים הקרובים יאסוף חומר ואת התחקירים שנערכו בפיקוד הצפון על מנת ללמוד את הנושא. רק אחר כך יזמן את העדים ואת כל מי שהיה מעורב בחקירת וכדרך הדיווח. בין העדים שיזמן לוי לחקירה יהיו אלוף פיקוד הצפון, האלוף עמירם לוין, מפקד יחידת הקישור ללבנון, תא"ל גיורא ענבר (מי שהיה ראש לשכתו של לוי בעת שהיה רמטכ"ל), מפקד הגיזרה המערבית מדרום לבנון, חיילים, מש"קים וקצינים מחטיבת הנח"ל שנטלו חלק באירוע, דובר צה"ל תא"ל עמוס גלעד ונציגי דובר צה"ל בפיקוד הצפון. רק אחר כך יסכם לוי את החומר, יסיק מסקנות וימליץ המלצות בפני הרמטכ"ל.

מתחקירים עד כה עולה כי רב סרן חאמד נורה ונפגע על ידי המחבלים ורק אחר כך נורה על ידי שני חיילי צה"ל בטעות, מאחר וחשדו שהוא מחבל פצוע. המשטרה הצבאית החוקרת (מצ"ח) בודקת במקביל את הפרשה כפי שמקובל בכל מקרה של מות חייל או אדם בו מעורבים חיילי צה"ל. חקירת מצ"ח מתבצעת במקביל לחקירת הרמטכ"ל לשעבר משה לוי, וככל הידוע, המשטרה הצבאית פתחה בחקירתה מיד לאחר מותו של רב־סרן חאמד אך טרם הגישה מסקנות והמלצות לפרקליט הצבאי הראשי.

הסכמה

המשך מעמוד ראשון

אתמול בפתיחת המפגש של שרי החוץ מישראל וממדינות ערב, כי הכוונה במפגש היא חידושו של תהליך השלום במזרח התיכון, והוסיף כי ארה"ב "תכפיל את מאמציה כדי להחזיר את התהליך להילוך גבוה".

"אנו מוכנים להכפיל את מאמצינו כדי להחזיר את תהליך השלום להילוך גבוה. אנו עושים כל מה שניתן לנו לעשות בעצמנו, ועם האחרים, כדי לפתור את בעיית הטרור", אמר. הנשיא הביע תקווה, כי הפגישה תביא לנקיטת צעדים שיאפשרו לצדדים להמשיך בתהליך השלום, ואמר כי הוא מוכן לפנות לקונגרס ולבקש יחס מועדף ושיחרור ממיסים לסחורות מאיזורי התעשייה בגדה המערבית וברצועת עזה, אם הישראלים והפלסטינים יסכימו להקים איזורים אלה. "אני משוכנע לחלוטין שעלינו לפעול במהירות הרבה ביותר, כדי להוכיח שיהיו רווחים כלכליים מהשלום", אמר.

הרשות הפלסטינית הודיעה לקראת שיחות קואליציית השלום בוושינגטון, כי היא רואה בשיחות האלה מבחן להמשך תהליך השלום מיסודו. כך נאמר בהודעה מיוחדת שפרסם אתמול יאסר ערפאת בעזה. ישראל הואשמה בהפרת הסכמי אוסלו בחוסר רצונה למלא את התחייבויותיה לסגת מהשטחים ולהפסיק את ההתנחלויות, והסגר תואר כעונש קיבוצי.

ארה"ב, רוסיה ומדינות מערב אירופה נדרשו להתערב במשא ומתן עם ישראל על מנת להחזירו למסלול הנכון.

3 תושבי חברון נפצעו בידי ממכונית

(ע.) שלושה פלסטינים תושבי חברון נפצעו באורח בינוני עד קשה מאש שנפתחה לעברם מרכב אלמוני, אתמול בערב סמוך לשעה 8:30 נעצרה מכונית פז'ו 404 לבנה עם לוחית זיהוי מקומית במרחק קצר מקבוצת אנשים שעמדו בצומת המימשל הצבאי בחברון. מתוך הרכב נפתחה אש והמכונית נמלטה מהמקום. מהירי נפצעו שלושה אנשים, אחד מהם קשה.

הפצועים פונו לביה"ח עליה לקבלת טיפול רפואי. גורמי צבא רשמיים מסרו כי הירי הוא ככל הנראה על רקע פלילי סכסוך בין חמולות וכי העניין נמצא בטיפול המשטרה.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 12.2.95

♠	♥	♦	♣
A	7	A	Q

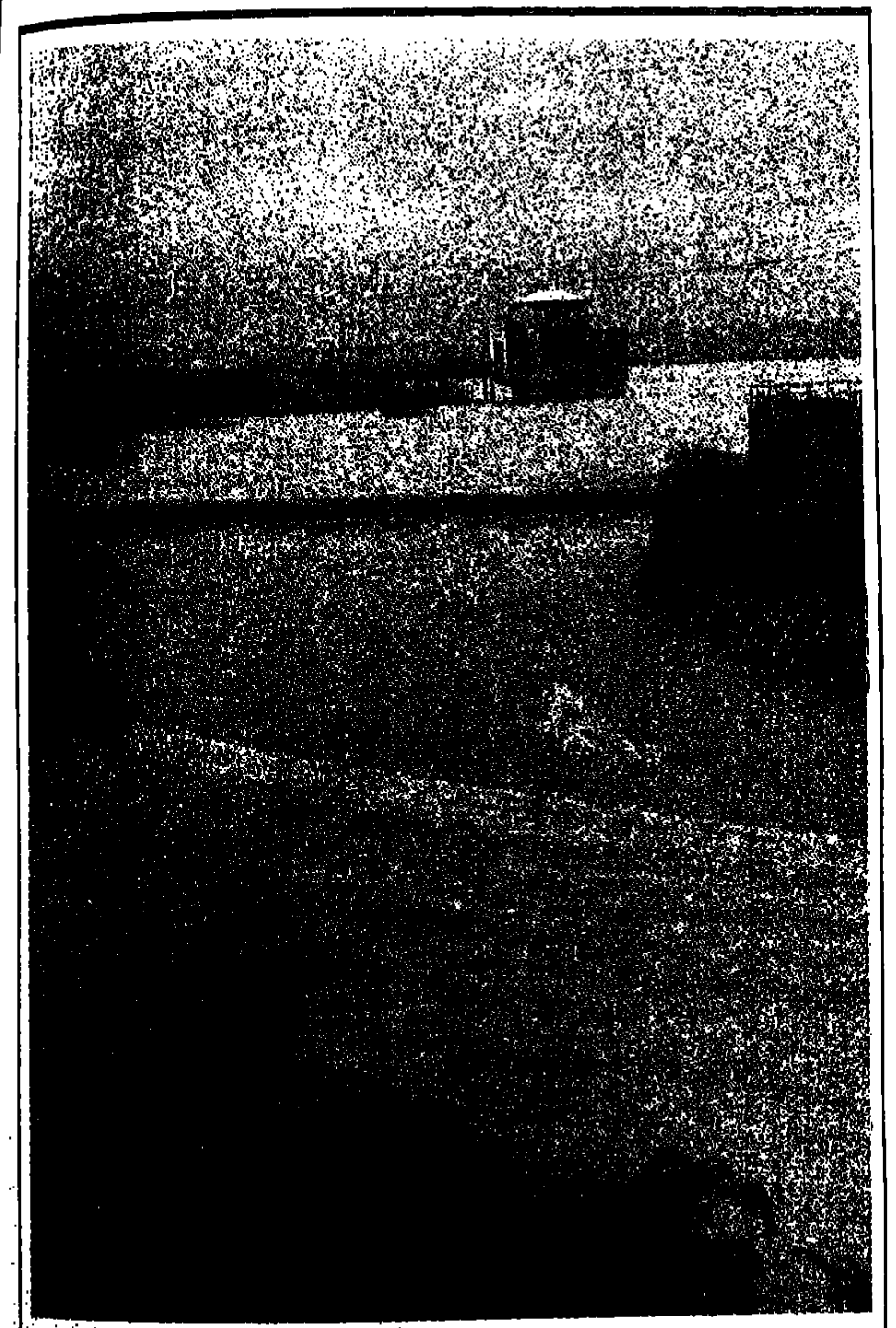

אוגרים מים מאגר כפר ברוך של חברת מקורות האוגם מי שטפונות החמלה כתוצאה מהגשמים אחרונים שירדו באיזור. הכמות המירבית במאגר היא 8.5 מיליון קוב. ממקורות נמסר, כי כמויות המים הגדולות שנאגמו הורידו בצורה ניכרת את רמת המליחות במאגר ואפשרו למקורות לספק מים באיכות גבוהה יותר לחקלאי עמק יזרעאל בקיץ הקרוב (כתב: יוסף גליל/צילום: יעקב כץ)

שיעור המשפחות העניות בירושלים — 22 אחוז

◻ בצלאל עמיקם

שיעור המשפחות העניות בירושלים מגיע ל־22 אחוז מכלל האוכלוסייה, בעוד הממוצע הארצי הוא 16.7 אחוז; שיעור הילדים העניים בעיר גבוה במיוחד – 38.5 אחוז, לעומת 22 אחוז בכלל אוכלוסיית הארץ. נתון זה מתוך פרסום היחידה לחשיבה אסטרטגית של עיריית ירושלים. כמו כן, בירושלים נמצא אחוז גבוה של בעלי השכלה גבוהה, 33 אחוז מכלל התושבים הבוגרים. מספר מוסדות החינוך החרדיים קטן כ־10% ממספר מוסדות החינוך הממלכתיים. נתון מאלף אחר הוא מקורות התעסוקה של תושבי העיר: השירותים הציבוריים והקהילתיים מהווים רוב בולט לעומת התעשייה.

יופי הוא ביטוי רגשי

תזמורת סמפונית חיפה; קונצרט למנויים מספר 6; מנצח: שאו צ'יה לו; סולן פטר זזובסקי, כינור; בתוכנית יצירות מאת מנדלסון, נילסן וצ'ייקובסקי; אודיטוריום חיפה.

זו הופעתו הראשונה של המנצח שאו צ'יה לו, יליד טייוואן, עם תזמורת סימפונית חיפה. את הדרכתו הברורה והתכליתית יכולנו לראות כבר מהפתיחה "רוי בלאס" מאת מנדלסון, שנוגנה באינטנסיביות רבה וסיפקה תיאור הולם לאירועים הדרמטיים של המחזה.

הכנר פטר זזובסקי בחר לבצע את הבכורה הישראלית של הקונצ'רטו לכינור מאת המלחין הלאומי של דנמרק, קרל נילסן.

היה כאן שילוב טוב בין טכניקה מעולה, צליל יפה, דינמיקה עשירת גוונים והבנת הסגנון של מוסיקה עשירת נושאים בעלי אופי שונה בין דרמטיות אבירית, לליריקה פיוטית ועליצות הסיום. הביצוע זכה להצלחה רבה.

אחרי ההפסקה שמענו נגינה מרשימה של הסימפוניה הראשונה מאת צ'ייקובסקי, מוסיקה ערבה לאוזן עם שפע של ביטוי רגשי רוסי־רומנטי ומצבי רוח משתנים, החל מהחלומות של מסע חורפי, דרך ארץ שוממת, [illegible] וולס מקסים ועד לסיום החגיגי.

מלכה שוה

למיכל שצקי ולמשפחה
אתכם באבלכם
על מות
הוריכם
מזכירות הקיבוץ הארצי

לאליעזר רונן ולמשפחה
משתתפים באבלכם
על פטירת
האם
מזכירות הקיבוץ הארצי

משתתפים בצערה של חברתנו
תמר יעקב וכל המשפחה
במות
ההורים
קיבוץ בית זרע

בומרנג

הנוהל של אי־לקיחת שבויים – במלים אחרות, הריגתו של כל אויב פצוע, שעלול שלא למות בכוחות עצמו – פעל כבר פעמיים כחרב פיפיות, כאשר כוחותינו ירו באלי אישה וברס"ן כיוואן חאמד, בגלל טעות בזיהוי ◻◻◻ רב־אלוף (מיל.) משה לוי, החוקר בפרשה, לא נתבקש להשיב על שאלות היסוד הנוגעות בנוהל זה

אריה דיין

כבר עכשיו, כאשר חקירתו של רב־אלוף (מיל) משה לוי בפרשת מותו של רס"ן כיוואן חאמד נמצאת עדיין בשלביה הראשונים, הולכת ומתבררת עובדה מדאיגה אחת: על לוי הוטל לחקור היבט מצומצם של הפרשה. על פי כתב המינוי שנמסר לו על־ידי הרמטכ"ל, רב־אלוף אמנון ליפקין־שחק, הוא רק יחקור מה נאמר למשפחת חאמד על נסיבות מותו של הקצין, ומה "מידת ההתאמה" שבין מה שסופר לה לבין מה שהתרחש במציאות.

זהו, ללא ספק, היבט חשוב, ואולי אפילו חשוב מאוד של השערורייה, שהתעוררה עקב האירוע בדרום־לבנון ב־16 בדצמבר אשתקד. אבל זה איננו, בשום פנים ואופן, ההיבט החשוב ביותר שלה. על השאלות החשובות ביותר בפרשה – מי אחראי להחלטה רבת השנים להפעיל בצה"ל את הנוהל המכונה וידוא הריגה, ומדוע לא הופסק הפעלתו – משה לוי כלל לא התבקש להשיב.

אם ירצה, יוכל בכל זאת להשיב גם על השאלות האלה. משפחת חאמד, כך ברור כמעט לחלוטין כבר עכשיו, קיבלה דיווח מעוות, רק משום שצה"ל נמנע בעקביות מלהודות באופן רשמי וגלוי בקיומו של הנוהל הזה. אבל לוי יצטרך להרחיב מאוד את גבולות כתב המינוי שלו, כדי להכליל במסגרת חקירתו ומסקנותיו גם את וידוא ההריגה.

פרשת מותו של רס"ן חאמד חושפת תופעות חמורות; שקונות להן אחיזה בתוך צה"ל. כל אחת מהן נובעת באופן ישיר, גם אם לא בצורה בלעדית, מהנהגתו של וידוא הריגה – נוהל פסול, המנוגד לחוקי המלחמה ולחוקי המוסר. "וידוא הריגה", הוא בעצם המונח המעודכן לעברית של שנות ה־90', למה שכעבר, בשנות ה־50' או ה־60', כינו "אי־לקיחת שבויים". גם אז, בדיוק כמו עכשיו, השתמשו בביטויים האלה תוך קריצת עין, ותוך התכחשות רשמית לקיום התופעה. אין למצוא הוכחה רשמית, לא במסמכי צה"ל ולא בהודעות דובר, לקיומה בעבר של פקודות מבוססת על אי־לקיחת שבויים.

גם אז, כמו היום, שימשו המלים הכאילו־נקיות האלה, כדי להסתיר אמת מכוערת: "וידוא הריגה" ו"אי־לקיחת שבויים", הם שמות נרדפים ל"רצח שבויים". רצח שבויים מהווה, כידוע, פשע מלחמה. וידוא ההריגה, אומרים חסידי הנוהל הזה, נעשה כדי למנוע מצב שבו אויב שלא נפגע, או שנפצע, יתחזה כדי לזרוק למשל רימון על החיילים שיבואו לפנות אותו. ההסבר הזה, גם אם הוא מבוסס על מקרים. שאירעו במציאות, הוא בלתי מתקבל על הדעת. בפועל, וידוא ההריגה, המתבצע לא רק בלבנון, אלא גם בערי הגדה המערבית וכפריה, מוביל לפגם מוסרי. חיילי צה"ל יורים בראשיהם של אויביהם המוטלים לפניהם. בשני מקרים ידועים – פרשת חאמד ופרשת הריגתו של סמל אלי אישה – הם ירו כך גם בחיילי צה"ל.

צבא המנהיג מדיניות הקרובה להריגת שבויים, ומנסה באותה עת להסתיר את קיומה, מסתבך בהכרח בשקרים ובתופעות פסולות אחרות. בעקבות מותו של רס"ן חאמד נחשפו שלוש תופעות כאלה. הראשונה קשורה בעובדה שנציגי הצבא, שמנועים מלחשוף את קיומו של נוהל וידוא ההריגה, נאלצים למסור למשפחות השכולות מידע, שהוא במקרה הטוב לא־מלא, ובמקרה הפחות טוב, שקרי. התופעה השנייה חמורה עוד יותר, אם כי יש בה צד מעודד.

החלק החמור שבה קשור בקיומו של קשר השתקה בעניין וידוא ההריגה. החלק המעודד קשור בעובדה, כי הוכח פעם נוספת, שסופו של כל קשר השתקה להישבר. משק הנח"ל האלמוני, שסיפר למרדכי אלון, כתב "כלבו" החיפאי, על מה שאירע בלבנון ("התקרבנו אליו, כמה חיילים, וראינו אדם שוכב על צידו. ביצענו נוהל וידוא הריגה, כמו שלימדו אותנו בתרגולות הרבות, שבו צריך לירות בראשו של מחבל פצוע, כדי לוודא שהוא מת"). הוא מילא, אולי מבלי שהתכוון לכך, חובה אזרחית ומוסרית ממדרגה עליונה.

אבל התופעה החמורה ביותר מבין כל תופעות המשנה החמורות שמצמיח קיומו של וידוא ההריגה, היא טיפוחם של סטריאוטיפים. זה קיבל ביטוי בהסתבכותו של אלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין, כאשר נשאל על־ידי אלון מדוע לא סיפרו למשפחת חאמד את האמת. תחילה ניסה האלוף לוין להשמיע טיעון כאילו־תיאולוגי. "אצל הדרוזים", אמר, "יש בעיות עם האמונה, שמיוחדת ומסובכת אצלם". אחר כך, בלחצו של העיתונאי, אמר גם את המלים האלה: "זה לא פשוט... זה לא פשוט. יש שם קונוטציות ורגישויות מאוד מסובכות".

העיתונאי לא שאל מה הן אותן קונוטציות מסובכות ולוין לא התנדב, כמובן, לפרטן. אבל במרר, כפרו של רס"ן חאמד, לא התקשו לפרש את כוונת האלוף. האייל סאלח, למשל, משוכנע שלוין התכוון לומר, שהחיילים וידאו את הריגתו של חאמד, משום שחאמד הדרוזי "נראה להם דומה לערבי, דומה לחיזבאללה". "זה עלבון אישי קשה ביותר", אמר סאלח. האייל סאלח, אגב, פרש מצה"ל בדרגת תת־אלוף.

מי שירה בקצין צה"ל משום ש"נראה דומה לערבי", יירה מחר גם בחייל יהודי־מזרחי. בעצם, הוא כבר ירה בו בעבר, ליתר דיוק ב־8 ביולי 1992. סמל אלי אישה, לוחם ביחידת דוכדבן, נפצע אז קשה מאש שירו עליו בטעות חבריו ליחידה, במהלך פעילות מבצעית בכפר ברטעה שבגדה המערבית. אחרי שפצעו אותו, וידאו גם את הריגתו. במלים ברורות יותר, הרגו אותו.

"הנוהל הזה, של וידוא הריגה, נודע לי בזמן השבעה", סיפר שלשום נסים אישה, האב השכול. "צה"ל ניסה להכחיש, ואמרו לי שאין דבר כזה. חבריו של בני מסרו לי על זה בחצי פה. ירו בו שתי יריות בגולגולת, כמו שיורים בסוס כושל. לא יריות בחזה או בגב, אלא בגולגולת".

הריגת שבויים היא תופעה חמורה ביותר, גם כאשר אינה מובילה בטעות להריגת חיילי צה"ל. הטעויות האלה רק מבליטות את חומרתה, ומעניקות לרמטכ"ל החדש הזדמנות יוצאת מהכלל לעקור מהשורש תופעה פסולה, שהונהגה בתקופת הכהונה של קודמיו. רב־אלוף ליפקין־שחק גילה ביום שישי, לפחות על פי מה שהודלף לעיתונות, נחישות רבה בטיפולו בפרשה.

עכשיו נותר רק לצפות לשתי התפתחויות, שסבירות התרחשותן אינה גבוהה במיוחד. הראשונה – שנחישותו של הרמטכ"ל לא תיעצר בעשיית חשבון עם האלוף לוין, מי שמונה לאלוף פיקוד הצפון על־ידי הרמטכ"ל, אהוד ברק, בניגוד לדעתו של סגן הרמטכ"ל ליפקין־שחק. השנייה – שרב־אלוף (מיל) ברק יבהיר את עמדתו בעניין וידוא ההריגה, עוד לפני שיצחק רבין יפקיד בידיו את משטרת ישראל.

על המשמר

לצאת מהמחתרת

בימים אלה מתחלף ראש השב"כ, ומחליפו עומד לתפוס את מקומו. זוהי אולי ההזדמנות לסיים את שלב המסתורין המגוחך, האופף את שמו וזהותו של ראש השב"כ. ברוב הדמוקרטיות המערביות הנאורות ואפילו במספר לא מבוטל של דיקטטורות – שמו של ראש השירות החשאי גלוי וידוע לכל. כמה מאותם ראשי השירות החשאי אף נכנסו להיסטוריה, כמו בריה הסובייטי, או אדגר הובר האמריקאי, שכל אחד מהם השפיע, בדרך זו או אחרת, על מהלך החיים הפנימיים בארצו.

שמו של ראש השב"כ במדינת ישראל אינו סוד כה כמוס. הוא ידוע לעיתונות, לאסירים בטחוניים רבים, למתנחלים, שלא לדבר על הרב עוזי משולם, שלא היסס לבטא את שמו בראיון מעל גלי האתר, כשכל עם ישראל שומע אותו. למעשה, כמעט כל מי שעובר עבירה בטחונית בישראל, כולל פלסטינים רבים – מכירים את שמו. רק לגבי הישראלים, שלהם חייב ראש השב"כ הסברים והנמקות על צעדים שנקט באירועים שונים – הוא בבחינת סוד צבאי כמוס.

שמו של ראש השב"כ פורסם לא אחת בעיתונות העולם הגדול, וכמו במקרים רבים אחרים – גם במקרה זה לומדים אזרחי ישראל את מלוא הפרטים על זהותו ועל אירועים בטחוניים בהם הוא מעורב מידיעות המתפרסמות בחו"ל.

כל הדיבורים על צנזורה צבאית קורסים מול כוחה של התקשורת והטכנולוגיה המודרנית המעבירה ידיעות במהירות באמצעות רשתות טלוויזיה זרות, ולכן ביקורת הצנזורה בארץ, כמו הסתרת זהותו של ראש השב"כ, שייכים לימי המחתרות, כשישראל גלילי היה הרמ"א.

הסודיות האופפת אירועים, עובדות ואישים מפנה בדרך הטבע את כל הזרקורים לעבר אישים שהוסתרו, ושהשתקתם מזיקה יותר משהיא מועילה. אילו היה ראש השב"כ חופשי להתייצב מול המיקרופונים ולהסביר את צעדיו – ייתכן שפניהם של אירועים רבים היו שונות.

ראש השב"כ, כמו ראש המשטרה, אחראי על בטחון הפנים. האחריות הציבורית הרובצת על שניהם כבדה מאוד והסתרתו של אחד מהם מאחורי פרגוד הסודיות, מזיקה יותר מכפי שהיא מביאה תועלת, ואף גורמת לגלוי לחישות, הקמת ועדות סנימויות ולעתים, לדעת־קהל עוינת. אז הגיעה העת לצאת מהמחתרת.

אין לו תחליף

צירופם של שרים חדשים לממשלה לא ישנה את תפקודו של היושב בראשה. רבין הוא עדיין המנהיג המועדף על־ידי רוב הציבור, וכפי שנהג לומר בתחילת כהונתו, אין לו צורך ביועצים, כדי להגיע להחלטות

אבנר רגב

נסיגה ממרבית השטח ברמת הגולן, והישארות על המצוק, לא ייחשבו כירידה מן הגולן, ועל כן גם לא כהפרת ההתחייבות שנתן יצחק רבין בעניין זה, ערב הבחירות האחרונות לכנסת. משפט בנוסח זה צוטט בתקשורת, מתוך ויכוח בסיעת העבודה, בו התבטא ראש הממשלה ברוח דברים אלה. אם נכון הדבר, הרי שוב מתברר, כי דברים שנכתבו כאן בשנתיים האחרונות מוכיחים את אמינותם. גם אם הוכחשו בזמן פרסומם.

ראש הממשלה החזיק בעמדות אלה, כמו גם באשר לעתיד הגדה המערבית. עוד לפני הקמת הממשלה הנוכחית, וכל שהצריע עד עתה ליישומן הוא הטרור המתמשך, שמעורר חרדה וגורם לירידה דרמטית בביטחון האישי שחש האזרח הממוצע. רבין התבטא עוד לפני כשנתיים בפני מקורביו, כי ללא ירידה מן הגולן לא יהיה שלום עם סוריה, וסביר להניח כי "שני האחוזים" אותם הוא מבקש להשאיר בשלב זה בידי ישראל הם רק לצורכי מיקוח. באותן שיחות התבטא רבין עוד, כי מדינה פלסטינית עצמאית בשטחים היא אופציה אפשרית, ובלבד שהטרור ייפסק והביטחון האישי יחזור להיות מרכיב עיקרי בהוויה היומיומית.

על מנת להיות אובייקטיבי במידת האפשר, נזכיר כי יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, הביע גם הוא באותה התקופה, ובשיחות פרטיות, את נכונותו למסירת הגולן לסוריה – בתמורה לשלום מלא, עם מקדמי ביטחון מירביים, כולל הפסקת הטרור המבוצע מדרום לבנון בחסות סוריה. הליכוד אינו רואה בגולן חלק מארץ ישראל, ולכן אין לו בעיה אידיאולוגית עם הנושא. נתניהו גם הוסיף, כי את עתיד הגדה המערבית יקבעו ישראל, תושבי השטחים וירדן, ובלבד שאש"ף לא יהיה שותף לשיחות ולא תקום מדינה פלסטינית עצמאית. קווים דומים מנחים עתה את התוכנית אותה פרסם יו"ר הליכוד, טרם צאתו לארה"ב.

מצב מדיני פנימי, שבו השפעות חיצוניות קובעות הרכב ממשלות, אינו בריא, והגיעה העת להעמיד בפני הבוחר הישראלי את האלטרנטיבות האמיתיות, שעמן הוא צריך להתמודד. המשך מצב הביניים אינו תורם במאומה לביטחון, לכלכלה או למצב החברתי במדינה.

אם רבין אכן מתכוון להתמודד בבחירות הקרובות, הרי שיש מקום שיחדד את מסריו המדיניים, ויאפשר התמודדות אמיתית בין העמדות. השונות שיוצגו בבחירות הקרובות. אין כל סיבה בעולם להמשיך ולערפל מושגים וכוונות. נושאי השלום והביטחון הם מעבר לכל משחק של פריימריס, וככל שנקדים להבין זאת כן ייטב.

הרעיונות המועלים לאחרונה בדבר הצורך בשידוד מערכות בממשלה, החלפת תיקים והוספת שרים, יוצרים דינמיקה משלהם, המפריעה להמשיך במהלכים. לפתע מתברר כי הנבחרת, שהוצגה רק לפני כשנתיים במשכן הנשיא, אינה טובה דיה, וכי רק כוחות מבחוץ עשויים לסייע לממשלה להיחלץ מן המצוקה בה היא מצויה. אהוד ברק, חיים רמון ויוסי ביילין מתאימים בהחלט לתפקידי שרים, אך ישיבתם ליד שולחן הממשלה לא תשנה את תפקודו של האיש היושב בראשה. רבין הוא עדיין המנהיג המועדף על־ידי רוב הציבור, וכפי שהוא נהג לומר בתחילת כהונתו, אין לו צורך ביועצים, כדי להגיע להחלטות הרצויות. רבין האימפולסיבי, הישיר, שאינו קורא את נאומיו ומגיב באותה ספונטניות – בלשון ובשפה שהיו שגורים אצל תלמידי בית הספר כדורי – הוא שיהיה מסוגל בבוא היום לקבל את תמיכת הרוב בהסכם שלום עם סוריה, שיכלול ירידה מן הגולן, יחד עם הסדרי ביטחון נאותים. הוא גם, כנראה, היחיד היום שיקבל את תמיכת הרוב, אם יגיע להסכם עם אש"ף וירדן על עתיד שטחי הגדה המערבית, שיכלול הורדת התנחלויות וקביעת גבולות מוסכמים.

התקשורת, הקושרת היום כתרים לאהוד ברק, ידעה לעשות אחרת רק לפני מספר חודשים, כאשר מאמרי ביקורת נוקבים פורסמו עליו בהבלטה. גם חיים רמון ידע ימים פחות טובים, כשם שסגן שר החוץ ודאי זוכר את השמחה לאיד, שהיתה בעיתונות כל אימת ש"כינויי החיבה" הודבקו לו. לישיבתם של אלה ליד שולחן הממשלה תהיה בהחלט תרומה נכבדה, אך מכאן ועד לשינוי התדמית של הנבחרת כולה, המרחק עדיין רב.

רבין, האיש שמאז 1948 היה בצמתים המדיניים המרכזיים, חייב להשלים את המשימה שהציב לעצמו לפני למעלה משנתיים – ישראל בטוחה בגבולות מוכרים, אשר תחיה בהסדר־שלום עם שכניה, כולל פיוס היסטורי עם העם הפלסטיני. אף אחד מבין המועמדים להצטרף לשולחן הממשלה, או מבין אלה היושבים לידו כיום, אינו מסוגל לעשות את העבודה במקומו.

מנחה אורח: מנחם דגלי

כרוניקה של מוות ידוע מראש

צילי (83) ויוסף אברהמי (84) מקיבוץ מגן, מתו מתוך בחירה, כשהם צלולים ומפוכחים. עם בקבוק שמפניה וכמות מבוקרת ומדויקת של כדורי שינה, הם שכבו לישון יחד ולא קמו. הם סיפרו לילדיהם על הרעיון הכללי כבר לפני עשר שנים, ובשנה האחרונה תכננו את הפרטים. את התאריך הם קבעו מראש, וסיפרו על כך לבנם דורון. מה עמד מאחורי החלטתם של בני הזוג אברהמי, ואיך חי הבן עם אותה ידיעה מראש – עם דורון אברהמי, וגם עם רותי רביד, מהאגודה למען הזכות למות בכבוד

דורון אברהמי: ניסיתי לשכנע

דליה יאירי: היכן ומתי תתקיים ההלוויה?

דורון אברהמי: מחר, בקיבוץ מגן, המקום בו חיו באושר בשמונה השנים האחרונות.

יחד עם הניחומים שאני מצרפת לך, אינני יכולה שלא לחשוב באילו רגשות קיבלת את מותם, כשידעת במשך שנה שלמה על תוכניותיהם.

אם לדייק, אבי דיבר על כך כבר לפני עשרים שנה. אז גילו אצלו סרטן, וכנראה היתה טעות באבחון, או שהגידול לא היה ממאיר, משום שהחלים אחרי טיפול. אבל כבר אז העלה את הנושא וביקש שננהג בהתאם. אבל בעשר השנים האחרונות הוא ואמי יחד דיברו על כך שברצונם למות יחד, ושיום אחד הם יסיימו את חייהם כמו ידידים.

היו לנו שיחות רבות בנושא. לפני שנה הם החליטו, שבמקום להתלבט מתי הוא הרגע האחרון לעשות את המעשה – כי בסך הכל היתה להם איכות חיים נהדרת, עד הסוף, ומבחינתנו האישית זה היה אולי מוקדם מדי – הם יבחרו מראש את התאריך בו ימותו.

> אברהמי: "הם דיברו איתנו כל הזמן על זה, גם כדי להכין אותנו וגם כדי להתייעץ איתנו, אבל הם היו נחושים בדעתם. רצו למות זקופים, שנזכור אותם במיטבם, והאמינו שהורים צריכים לעזור לילדים ולא ליפול לעול על צווארם. זה היה המסר שלהם"

הם החליטו על חודש פברואר, כי בחודש הזה אין ימי הולדת במשפחה הגדולה שלנו, ואז בחרו ב־10 בפברואר, שהוא יום ההולדת של פאפא ליאופולד, אביו של אבי, שאותו הם מאוד אהבו והעריכו, ושנפטר בגיל 62 מגידול בפרוסטטה (ממנו סבל גם אבי).

כשהכניסו אותך לסוד העניין, הם עשו זאת כדי להתייעץ אתך, להכין אותך? הרי יכלו לעשות זאת מבלי לספר לאף אחד מראש.

גם זה וגם זה, הם הכינו אותנו – לא רק אותי, גם את אחיותי. בשבוע שעבר הם נסעו לאחותי, בקיבוץ בית־זרע, היו אצלה חמישה ימים והכינו אותה לכך. גם נתנו לה תרגום של מכתב שכתבו לדורותי, בו מסבירה אמי בדיוק מדוע החליטו לעשות זאת דווקא עכשיו. גם היא וגם אחותי שגרה בקיבוץ מגן ידעו שהמועד קרוב, אם כי לא ידעו בדיוק את התאריך.

הם דיברו איתנו כל הזמן על זה, גם כדי להכין אותנו וגם כדי להתייעץ איתנו, אבל הם היו נחושים בדעתם. רצו למות זקופים, שנזכור אותם במיטבם, והאמינו שהורים צריכים לעזור לילדים ולא ליפול לעול על צווארם, זה היה המסר שלהם.

האם היה בהחלטתם גם רצון שלא להשאיר את בן הזוג לבד?

בהחלט, זו היתה החלטתם בכל מקרה. הם היו יותר מ־60 שנה ביחד, ולא רצו לחיות אפילו רגע אחד לבד.

> רותי רביד: "איננו מתכוונים לעזור לאדם שלא מתחשק לו לחיות, איננו מעודדים התאבדות. כל הרעיון הוא, לקבוע חוק שיאפשר לחולים סופניים למות בכבוד, מבלי שיאריכו באמצעים מלאכותיים את תוחלת חייהם, ללא איכות"

שאלת מה היו הרגשות. ברור שיש עצב כבר מצד אחד, אבל הערצה עצומה מצד שני. הם היו אנשים מקסימים בחיים, והתעלו על עצמם במותם. זו היתה התגובה הראשונה שלי, וזה מה שאני יכול לחשוב עליהם.

וכאשר דיברו אתך ופרשו לפניך את תוכניתם – והיתה להם תוכנית מאוד מאוד ברורה – לא היה איזה

בדיוק כמו שרצו. יוסף וצילי אברהמי

רגע שאמרת להם שאולי לא כדאי שיעשו זאת, אולי שייהנו בכל זאת עוד קצת מהחיים, מהמשפחה, מהנכדים?

ודאי שכן, עשיתי זאת לא פעם אחת. לאחרונה הם דיברו אתי על כך בשבת. סיפרו לי על כוונתם הספציפית

מצטער על מותם, אבל מעריץ אותם. דורון אברהמי

במקרה וביקשו שלא אסע ללונדון. הייתי אמור לנסוע ללונדון ביום שישי, והם ביקשו שאדחה את הנסיעה, כי לא רצו שאחותי הגרה בקיבוץ תמצא אותם ראשונה, שמא תקבל זאת קשה מדי, אלא אני. הם ביקשו שאקבל את החלטתם, כמו בשיחות רבות בעבר, והפעם ביקשו שאקבל זאת ספציפית, כי כבר החליטו על התאריך. אמרתי שאני מקבל, אבל ביקשתי את רשותם לבוא ולשכנע אותם, ואכן נסעתי לשם – לא ביום ראשון, כי לא היה לי הכוח הנפשי, אבל ביום שני – וניסיתי לדבר איתם. והטענה החוזרת שלהם היתה, שאולי מחר יהיה מאוחר מדי.

חלק מהקמפיין שלהם – והם היו פעילים בנושא הזה, וכתבו מכתבים לעיתונים – התמקד בטענה, שאם החוק היה שונה, פני הדברים היו אחרים. גם הטענה שלי – ושל רבים אחרים בארץ – היא, שלו שינו את החוק, אולי ההורים שלי, ושל האחרים, היו עדיין חיים. לו המתת החסד היתה חוקית, ולו יכלו – באמצעות מכתבים שהיו משאירים היום – לדעת, שכאשר המצב אכן יצדיק המתת חסד, יהיה מי שידאג לכך ויכבד את רצונם, מבלי להסתבך, היו עושים זאת. גם אני אמרתי להם שאני מוכן לעזור להם בכך. אבל היום זה לא חוקי, ולמזלי, במרכאות, לא הייתי צריך, בסופו של דבר, לעשות זאת.

הם גם רצו להביא את כל הנושא הזה, שבארצות אחרות דנים בו כבר שנים, לדיון ציבורי. בארץ, כל הנושא של המתת חסד במקרים טרמינליים – הורי דיברו על אנשים מעל גיל 75, אבל צריך כמובן להגדיר גם את המצב ולא רק את הגיל – כלול עדיין בהגדרה של מעשה לא חוקי.

רותי רביד: לא עוזרים להתאבד

את עצמך עזרת ליוסף וצילי אברהמי? הם היו בארגון שלכם?

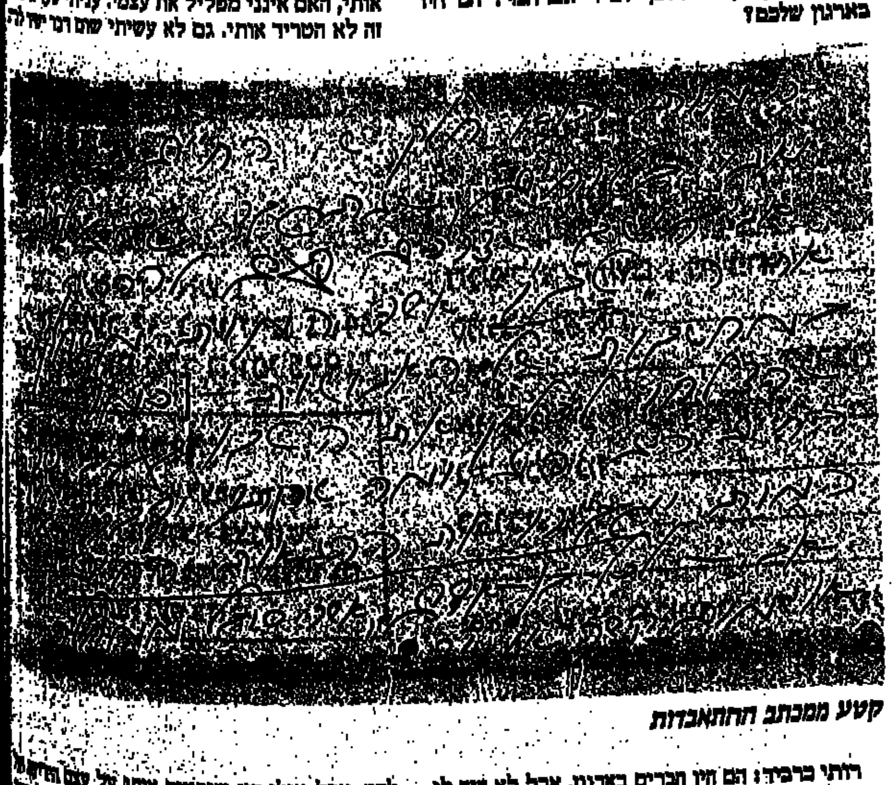

קטע ממכתב ההתאבדות

רותי רביד: הם היו חברים בארגון, אבל לא היה לי שום צורך לטפל בהם, משום שהם מילאו את הצוואה־בחיים שלנו, והיא מונחת אצלנו במשרד, ולאחר מכן פעלו על דעת עצמם.

מניין מקבלים את המרשמים, כיצד למות בכבוד?

לא מאיתנו. האגודה שלנו אינה נותנת מרשמים, משום שאיננו עוסקים בהמתת חסד אקטיבית. כפי שהבנתי מדורון, הם קיבלו את המרשמים מגרמניה או מאנגליה.

והאגודה שלכם קיימת כדי להקל ולעזור לאנשים שקשה להם להמשיך לחיות, בשל מחלה סופנית, ולאפשר להם למות בכבוד. השאלה היא, האם אפשר להחיל זאת גם על אנשים בריאים, החיים חיים שלמים ויפים. הרי על כולנו החובה למצות את חיינו עד תום, ואם לא יוצב גבול, יוכל כל מי שנמאס לו מהחיים לבקש למות ברגע של חולשת הדעת.

אומר לך בדיוק מהן מטרות האגודה: האחת – לכבד את רצונם של חולים חשוכי מרפא, שמחלתם נקבעה כסופנית, למות בכבוד – ללא התערבות רפואית שבכוונתה להאריך את חייהם, מבלי להתחשב [illegible] איכותם. הכוונה להארכת חיים ללא איכות באמצעות מערכות תומכות, כגון הנשמה מלאכותית וכו'.

המטרה השנייה היא אותו רעיון שדורון [illegible] והוא עניין החקיקה: לפעול למען חקיקה, [illegible]

> "הטענה שלי – ושל רבים אחרים בארץ – היא, שלו שינו את החוק, אולי ההורים שלי, ושל אחרים, עדיין היו חיים. לו המתת החסד היתה חוקית, ולו יכלו ההורים לדעת שכאשר המצב יצדיק המתת חסד, יהיה מי שידאג לכך ויכבד את רצונם, מבלי להסתבך, היו ממשיכים לחיות"

הצוואה־בחיים תוקף חוקי ותפטור את הרופאים מאחריות פלילית. אלו שתי מטרותינו העיקריות.

ברור שאיננו מתכוונים לעזור לאדם שלא מתחשק לו לחיות, איננו מעודדים התאבדות. כל הרעיון הוא, שמאחר שאין חוק לגבי הזכות למות בכבוד, [illegible] נאלצים לעשות מעשים דוגמת המעשה של [illegible] אברהמי.

דורון, עלה לרגע במוחך החשש, שאולי אתה תהיה מעורב במותם ותהיה עליך אחריות פלילית לעניין?

דורון אברהמי: הנקודה הזאת לא הטרידה אותי אף פעם. היא התעוררה לראשונה אתמול, כאשר [illegible] פרסום כתבה באחד העיתונים צלצל אליי [illegible] אותי, האם אינני מפליל את עצמי. עניתי [illegible] זה לא הטריד אותי. גם לא עשיתי שום דבר [illegible]

להם. אבל אילו היו שופטים אותי על [illegible] כך שלא מנעתי אותם, והייתי [illegible] במשפט, כי יש לכבד את רצונו של [illegible] מסוימת, ולאפשר לו לעשותו.

הורי עשו זאת בשמחה, בשלמות. הם השאירו [illegible] תילת מכתב גדול ובו כתבו: "בבקשה, [illegible] להאריך את חיינו, אל תעבירו אותנו [illegible] תעשו שום דבר עד שאיתן (הרופא של [illegible]) המכתב". והם השאירו לו קופסה [illegible] לקחו, וביקשו ממנו שוב שלא יעשה [illegible] למקרה שחלילה [illegible]. המעשה לא [illegible] ה"יקה" עשה שיעורי בית מצוינים, ולא [illegible] הם מתו בשלווה ובאושר.

...ין ... שצמיחתו גדל

אפשר לומר לפלסטינים: מאחר שאתם פוגעים במובילי דלק, הרי מעכשיו לא נוביל עוד דלק לרצועת עזה. במלים פשוטות — עזה תיובש מדלק. רצועת עזה ללא אנרגיה תהיה יותר ענייה, שהרי בדלק משתמשים לא רק לנסיעה, אלא גם לאפיית פיתות ולחימום בתים. רצועה ללא דלק, פירושה חזרה אל הסוסים, החמורים והאופניים. הסגר יכול לסייע למדיניות ההפרדה של רבין

□ ישראל זמיר

הפגישה בצומת ארז בין רבין לערפאת בסוף השבוע שעבר לא הניבה, ככל הנראה, כל תוצאות, למרות הציפיות. ישראל כועסת שערפאת אינו מצליח למנוע פיגועים, וערפאת קושר זאת בעיכוב תהליך השלום. ויכוח כזה עשוי להימשך עד כלי רי.

הפיגוע בצומת סג'עיה בשבוע שעבר, שבו נהרג יבגני גוטמן, מאבטח מיכלית הדלק, היה פיגוע כואב. נשיא המדינה סבור, כי הוא מחייב "חשיבה מחדש". אמנם נעצרו כ־70 פעילי "החזית העממית" של נאיף חוואתמה, אשר לקחה על עצמה את האחריות לביצוע הפיגוע, אך התחושה הכללית היא, שאין לרצועת עזה בעל־בית.

בעקבות הפיגוע בצומת בית־ליד הוטל, כזכור, סגר על השטחים בכלל, ועל רצועת עזה בפרט. מעתה לא ייכנסו עוד מיכליות דלק ונותני שירותים אחרים אל תחומי האוטונומיה. בפיסגת קהיר הבהיר יצחק רבין לערפאת, כי אם הוא אינו מסוגל לשלוט על הרצועה, ספק אם יוכל לשלוט במקום כה גדול ורחב כגדה. מן העיתונות עולה, כאילו ערפאת מבקש "פסק זמן", כמו נשיאנו, ל"חשיבה מחדש". עם זאת, ערפאת גינה את פיגוע והרי במאבטח, אך בפועל־ידו קצרה מלהשתלט על הסוכנים, כל עוד הארגונים פעילים.

ערפאת מנסה להוכיח שהוא פועל באופן נמרץ נגד הפיגועים מתחום האוטונומיה. הסגר נפתח אט אט, והסיפור, ככל הנראה, יחזור על עצמו פעם אחר פעם כמו מנגינה: פיגוע־סגר־גינוי־פתיחה הדרגתית של הסגר־הפיגוע הבא. ישראל מתקשה מאוד בענישה קולקטיבית, ולמעשה – כדברי אחד הפלסטינים ברצועה – רק אלה אשר עובדים בישראל הם הנפגעים מהסגר, ומספרם פחות משלושים אלף. כל השאר ממשיכים בחייהם הרגילים כתמול־שלשום.

דומה כי הפגיעה במובילי הדלק יכולה לשמש אכן דרך במאבק בטרור. הטרור, בחשבון ארוך, הוא יריה ברגל של עצמך. הנה, הפיגוע בבית־ליד עצר את תהליך השלום, הקצין את העמדות, הגביר את החשדות אצל שני העמים, ודחה החלטות ליישום האוטונומיה.

לפיגוע במובילי הדלק אפשר להתייחס כאל נתון סטטיסטי – בבחינת עוד פיגוע ואין מה לעשות – או לקבל החלטה שתכאיב לכל הרצועה, לאלה שעובדים בה ולאלה שעובדים בישראל. אפשר לומר לפלסטינים: מאחר שאתם פוגעים במובילי דלק, הרי מעכשיו – מבחינתנו – אין מובילים עוד דלק לרצועת עזה. ובשפה יותר גסה: עזה תיובש מדלק. רצועת עזה, עם העיר עזה בתוכה, ללא אנרגיה, תהיה רצועה יותר ענייה ויותר בעייתית. שהרי בדלק משתמשים לא רק לנסיעה, אלא גם לאפיית פיתות, לחימום בתים וכו'. רצועה ללא דלק, פירושה כלי־רכב מושבתים וחזרה אל הסוסים, החמורים והאופניים. המחיר לליטר בנזין ירקיע לשחקים.

עזה בלי דלק תהיה עיר, שלא רק העניים יסבלו בה, אלא גם העשירים. לא עוד פיגועי עקיפה, לא עוד פתיחה באש ממכונית דוהרת. אם מובילי דלק אינם מסוגלים להביא דלק ולחזור משם בשלום – אזי אין, ככל הנראה, גבולות לטמטום. וזהו בפירוש יריה ברגל של עצמך. נכון, גם הרשות הפלסטינית תיפגע, שהרי המסים המוטלים על הדלק הולכים ישירות לכיסיה.

הקור יעורר למחשבה

וזהו, ללא ספק, תגובה חריפה וקשה, שהיא פועל־יוצא מהמצב הסבוך שנוצר. אתמול כבר שמענו בחדשות על מחסור חמור בדלק. אפשר לתאר את הפניות הנרגשות של ערפאת ועוזריו לאו"ם, על כך שישראל מרעיבה את הרצועה. אולי צער כזה עשוי לעורר התנגדות עממית לטרור, שתקיף גם תושבים פלסטינים העובדים ברצועה, אשר עד כה לא חשו את הסגר על בשרם, ורבים מהם תומכים בחמאס ובארגונים הקיצוניים המתנגדים להסכם אוסלו. אם לא יגיע דלק לבתיהם – ייתכן שהתוצאה תהיה קללות וגידופים על ראשה של מדינת ישראל, אך הדבר אולי יביא גם לחשבון נפש. עזה, שבה האוכל יתבשל על מדורות עצים, תהיה עיר שקר לחיות בה. וייתכן שהקור הזה יעורר למחשבה, לבחינה מחודשת.

עצם העובדה, שבימי הסגר התרחש עוד פיגוע בתוך שטחי האוטונומיה, יש בה כדי לחזק את דעתו של רבין, שערפאת אינו מסוגל להשתלט על הרצועה, וכל דחייה של קידום הסכמי השלום יש לה הסבר.

ערפאת זכה לגיבוי עצום בקהיר. הוא קיבל אור ירוק ממובארק ומחוסיין להלחם בטרור. בינתיים כבר היו לו כמה הישגים של מניעת פיגועי התאבדות. עתה לפניו עוד הזדמנות גדולה – כאשר תחנות הדלק סגורות, כלי הרכב משותקים, והדלק אינו מגיע – להצביע באצבע על האשמים האמיתיים למצב שנוצר, ולהשתלט על המצב.

הריגת מאבטח המביא אליך דלק, כמוה כפגיעה במלצר שהזמנת אצלו אוכל, והוא נושא אליך את המגש ואתה יורה בו. רק מתאבדים אמיתיים מאבדים את ההבחנה, ויורים כמטורפים בכל רב־שנע. הפסקת האספקה היא אולי אחת הדרכים להילחם בטרור, והיא קשה ומכבידה.

הדרך האחרת היא יותר פשרנית: להקים ארבע תחנות מעבר בכניסה לרצועה, על גדר המערכת, שאליהן יגיעו מיכליות פלסטיניות, והדלק ימשיך לזרום ממיכלית למיכלית לרצועה. אולם בכך דומה שלא עשינו דבר.

הנושא של מניעת דלק ישראלי לרצועה ראוי לבדיקה מחודשת. מניעת דלק בתורף לרצועה שלמה, בעקבות רציחתו של מאבטח מיכלית – זו עילה שגם העולם מסוגל להבינה. עצם העובדה, שמספר העובדים מהרצועה בישראל הוא פחות משלושים אלף – מורה כי רוב רובה של האוכלוסיה ברצועה אינה עובדת בישראל, מתפרנסת ברצועה ולכן גם אינה נפגעת מהסגר שישראל הטילה.

לדעתי, אם ישראל מדברת ברצינות על הפרדה בין עמים, יש להפוך את הסגר למצב של קבע כחלק ממדיניות ההפרדה, שבמרוצת הזמן תקיף גם אזורים אחרים. יש להרגיל את המשק הישראלי לעבוד עם פועלים זרים ולא להיות תלוי עוד בעובדי השטחים. זו

> דומה כי הפגיעה במובילי הדלק יכולה לשמש אכן דרך במאבק בטרור. הטרור, בחשבון ארוך, הוא הירייה ברגל של עצמך. הנה, הפיגוע בבית ליד עצר את תהליך השלום, הקצין את העמדות, הגביר את החשדות אצל שני העמים, ודחה החלטות ליישום האוטונומיה

תהיה הפרדה אמיתית, שתתקן את עוולות החלות בעיבוי השטחים – פרי באושים של מדיניות ישראלית שגויה.

אם הרצועה רוצה לקנות דלק במצרים או בירדן – אדרבה. בכך אנו רק מסייעים להם להינתק מאיתנו, לא להיות תלויים בנו, להתחבר אל אחיהם שמעבר לגבול ולהתחיל לפתח עצמאות כלכלית, שסופה עצמאות מדינית בהסדר כזה או אחר. לפנינו סיכוי למאבק פוליטי אמיתי, העשוי להפריד בין האוכלוסיות ובכך להקטין את החיכוך. האם זה יעזור במניעת הטרור? יש לקוות. עובדה, שלבד מהמקרה האחרון, כאשר היה סגר, לא היו פיגועים. האם ראוי לנסות? לדעתי, ראוי לשקול דרכים אחרות, שעד כה לא נשקלו.

לא סוף ציתות

עוד בפרשת הציתותים בין "ידיעות אחרונות" ל"מעריב", כשגם "הארץ" משתרבב פנימה. כל מה שרצית לדעת, נכון להיום. המשך יבוא

□ גלעד פדבה

"האחראי על הביטחון ב'מעריב' נעצר; נמרודי נחקר 14 שעות", הודיע "ידיעות אחרונות" לקוראיו, בידיעה ממוסגרת שהופיעה ביום חמישי, בעמוד הראשון. בהרגשה מיוחדת דיווח עיתונו של מוזס, כי דוד רונן נעצר בנמל התעופה בשובו מחו"ל. "עקב קרמי, לשעבר המשנה למנכ"ל 'מעריב', ויוסי זיו, קב"ט העיתון, נלקחו לחקירה. ישראל שוהם ומרדכי פורים, בעלי חברת 'שף חקירות', שפעלה עבור 'מעריב' ו'הכשרת הישוב', נחקרו שוב, ועופר נמרודי, העורך הראשי של 'מעריב', נחקר בפעם החמישית תחת אזהרה.

"נמרודי יצא מתחנת המשטרה כמה דקות לפני חצות, ונראה עייף מהחקירה הממושכת", דיווח כתב "ידיעות" והוסיף, "למה זה לקח כל כך הרבה שעות?, שאלתי. נמרודי השיב, שאלו אותי הרבה שאלות. שאלתי, הכל בעניין האזנות הסתר? ונמרודי השיב לי, כן, בעניין האזנות". "ידיעות" הוסיף, כי בחודשים האחרונים הצטברו בידי המשטרה כמויות גדולות של מסמכים, עדויות והקלטות בפרשה זו.

בשבוע שעבר דיווח "הארץ" של שוקן, כי דוד ספקטור, בעל חברת אבטחה, שסיפק שירותים שונים ל"הארץ", עתר לבית המשפט הגבוה לצדק, לבטל את ההוראה של שופט בית משפט השלום בתל־אביב, זכריה כספי, לפיה יש למסור את ההודעות שגבתה ממנו המשטרה לידי הסניגורים של רפי פרידן ויעקב צור, העומדים לדין על האזנות סתר אסורות.

ספקטור אף הגיש עתירה נוספת, באמצעות עו"ד גיורא ארלן, בה נטען כי באפריל 94', זמן קצר לאחר מעצרם של פרידן וצור, ביקש ממנו עיתון "הארץ" לאתר האזנות סתר ולחשוף את מבצעיהן, עקב חשד, כי עיתון "מעריב", בעליו ומנהליו, עוסקים בריגול תעשייתי מסיבי. בעתירתו של ספקטור נאמר, כי זמן קצר לאחר מעצרם של פרידן וצור, התקיימו פגישות השאיות בין עו"ד כץ למען עופר נמרודי ודוד רונן מ"מעריב". בעקבות פגישות אלה נפגש כץ עם ספקטור בבית קפה, והעביר לו הצעה של נמרודי ורונן לשלם לו 100 אלף דולר, תמורת הסכמתו להפליל את "ידיעות אחרונות", שבשירותו עבד כמה חודשים בראשית שנת 93'.

לפני כשבועיים הגיב "מעריב" רשמית על טענותיו של ספקטור, כפי שהוצגו בתבונה והריבה שהגיש: "מעריב" דוחה מכל וכל את טענותיו של ספקטור. תשובתנו תינתן בכתב הטענות, שיוגש לבית המשפט כחוק".

ביום רביעי ציטט "ידיעות" מתוך תביעת דיבה של יעקב יכיני ואייל ותוכה נגד "מעריב", בפרשת הציתותים: "הפרסום ב'מעריב' היה כוזב, מגמתי וחסר בסיס". יכיני ותוכה, מחברת "אלעד חקירות", הגישו תביעת דיבה על סך 200 אלף שקל, באמצעות עו"ד האני נטור. "ב־16 בינואר פורסמה ב'מעריב' כתבה אשר תוכנה כוזב, מגמתי ומטרתו לפגוע בשמם הטוב של יכיני ותוכה. בין השאר, ומבלי שהיה כל בסיס לתוכן הכתבה, נאמר בה: 'לפי החשד, שלח יכיני לפני כמה ימים את טכנאי ההקלטות סמי כהן ואת החוקר הפרטי רזר שניידר, לערוך עבודת מעקב במלון 'אשל' בהרצליה...' כותרתה של הידיעה, באותיות קידוש לבנה, היתה: 'החוקר הפרטי יעקב יכיני נעצר בפרשת האזנות הסתר'.

"ב־17 בינואר, פורסמה ב'מעריב' כתבה, שבה נאמר בין היתר: 'ממידע שהגיע לידי 'מעריב' עולה, כי יכיני ותוכה היו חוליה אחת בשרשרת של מבצע נרחב ומתמשך, שנמשך חודשים רבים של מעקבים, בילושים ופעולות ריגול נוספות, שבוצעו בשליחות החוקר הפרטי רזר סטקטור...'"

"מעריב" דיווח על הדיון המשפטי על בקשת "הכשרת הישוב" ו"מעריב" לדחות את בקשת המשטרה, לקבל לידיה את כל מסמכי החשבונות שנוגעים לחברות אב"מ חקירות ולחברות חקירה אחרות. הדיווח מתחיל בקביעתו של טימן, "חברת 'הכשרת הישוב' ו'מעריב' אינן חשודות כרגע במאומה", וציטוטים מדברי השופט: "לא אוכל להבין, מדוע מסרבת המשטרה להצעה הנדיבה, כפי שהוצעה מטעמן של המבקשות... 'הכשרת הישוב' ו'מעריב' הבהירו והדגישו, כי הם מוכנים לחשוף את תוכן האמור בפני בית המשפט, כדי שתהיה לבית המשפט האפשרות להיווכח, כי מחד גיסא, החומר האמור אינו קשור כלל לחקירה המתנהלת על ידי המשטרה, ומאידך גיסא, גילויו יגרום ל'הכשרת הישוב' ול'מעריב' נזק חמור. בדיון שנערך אתמול הגיש נציג המשטרה, רב פקד צחי חפץ, חומר סודי שבו פורטו הנימוקים, שלדעת המשטרה מבהירים את הצורך להשאיר את בקשת המשטרה על כנה".

חפץ טען: "למשטרה אין שום עניין במודיעין של המבקשות ולא בשיטות עבודה. משטרת ישראל אינה מתחרה של עיתון 'מעריב'. אנו לא זקוקים למקורות שלהם. אנו מבקשים מסמכים שלא לצורך פרסום או פגיעה בפרטיות. זה נועד רק לצורכי חקירה, ולא להפך".

השופט טימן הודיע בסיום הדיון כאמור, כי הוא מקבל את ההצעה של "הכשרת הישוב", לחשוף את המסמכים בפני בית המשפט, לפני שיחליט האם למסור אותם למשטרה. "אני מקווה מאוד, על פי הכנותם ומעמדם של עורכי הדין, שהמגישים המוצעת תתקיים מוקדם, בכל האפשר, כדי לתת למשטרה, הנתונה בלחץ יומיומי, להמשיך בחקירתה", אמר השופט.

בורות

□ פנחס עברי

הוויכוח הציבורי בישראל על המדיניות הנכונה שיש לנקוט כלפי הפלסטינים [illegible]

מבזקים כלכליים

"חרושת כבלים מסילות" תקים מפעל בסין

מפעל "חרושת כבלים מסילות" מקיבוץ מסילות וקבוצת משקיעים בשותפות עם ממשלת סין, מנהלים לאחרונה מו"מ מתקדם להקמת מפעל לייצור כבלי מתכת בסין, אשר יפעל בשותפות ועל־פי ידע ישראלי. ראובן בר מאיר, מנכ"ל "חרושת כבלים מסילות" מסר, כי המפעל אמור לקום באזור המרוחק כ־100 קילומטר מעיר הבירה בייג'ין, כאשר בשלב הראשון יושקעו במפעל כ־3 מיליון דולר על־ידי השותפים בפרויקט.

הקמת המפעל תשמש למפעל הישראלי קרש קפיצה לחדירה לשוקי המזרח הרחוק ומדינות אוקיאניה.

מערכות כיבוי אש של "מטר" גבעת־ברנר לירדן

ציוד כיבוי אשר פותח בישראל יותקן בבתי המלון הסמוכים לאתר התיירות המרכזי של ממלכת ירדן, העיר העתיקה פטרה. במפעל "מטר" קיבוץ גבעת־ברנר נתקבלה לאחרונה הזמנה למשלוח נסיוני של מערכות כיבוי אש, אשר כוללות מחברים, צינורות ומונקי מים בלחץ גבוה. היקף ההזמנה הנסיונית הראשונה כ־50 אלף ש"ח.

נתי ברק, מנהל הייצוא של "מטר", ציין כי לאחרונה אירח המפעל משלחת של חברה ירדנית מעמאן, המתמחה בהתקנת ותפעול של מערכות כיבוי־אש. לאחר שבדקו את הציוד הישראלי, החליטו הירדנים לבצע הזמנה נסיונית. לדברי הירדנים, במהלך 95' תרחיב החברה הירדנית את שיתוף הפעולה עם המפעל הקיבוצי באופן ניכר.

"ב.ג. פולימרים" ייצאה ב־1994 בכמיליון דולר

מנתונים כלכליים אותם מפרסמת החברה "ב.ג. פולימרים" מקיבוץ בית־גוברין (יצרנית מותגי "בי.ג'י. בונד") עולה, כי במהלך 94' ייצאה החברה מוצרים מוכנים לבנייה ופולימרים לתעשיית הטקסטיל והצבע בכמיליון דולר. עם המדינות אליהן מייצאת החברה נמנות תורכיה, טייוואן, רומניה, ניגריה ומצרים. מכירות החברה ב־94' הסתכמו בכ־12 מיליון דולר.

ארז לוי, מנכ"ל "ב.ג. פולימרים", מסר כי לאחרונה חתמה החברה על חוזה שנתי (לשנת 95') לאספקת מוצרי בנייה מוכנים לשוק המצרי בכ־2 מיליון דולר. כן צופה החברה לייצא לטייוואן ב־95' בכ־700 אלף דולר ולשוק התורכי בכ־800 אלף דולר.

לאחרונה פנתה "ב.ג. פולימרים" למרכז ההשקעות, לצורך קבלת מימון בסך של כ־5 מיליון דולר להרחבת מפעלה, השקעה אשר תאפשר להכפיל את כושר הייצור של המפעל.

ישראל תשתתף ב"אגרו אקספו 1995" בהודו

ישראל תשתתף ב"אגרו אקספו 1995", תערוכה לתשומות חקלאיות, שתתקיים בניו־דלהי, הודו ב־14.3.95-8.

יצחק קרייתי, מנהל מחלקת חקלאות וכימיה באגף השיווק של מכון היצוא, מסר כי בביתן הלאומי של ישראל, המשתרע על שטח של 500 מ"ר, יציגו 24 חברות ישראליות בתחומים: השקיה, חממות, פרוייקטים חקלאיים, זרעים, פרחים ותרופות.

לתערוכה יגיעו אנשי עסקים, חוואים וקניינים מהודו ומהארצות השכנות, ומשתתפות בה מדינות מרחבי העולם – אירופה, אוסטרליה, ניו־זילנד וארה"ב. בין החברות המשתתפות בתערוכה: נען, סולי פלסטרו, גבת, עמיעד, ברמד, אחים רז, רידריטק, נטפים, שניירי (מערכות בקרה לחממות), עווכות, תהל, קמטק (פרויקטים חקלאיים), א.מ. אינטרנשיונל (מייצגים את חברת ג'ין, חברה הודית גדולה), הזרע, זרעים גדרה, אשלד (בוני חממות), משתלות סייג, אביק ופלגה (שותפות של מצר פלסט, פלסים ולגו).

בהודו פועל מרכז מידע ושיווק לתשומות חקלאיות מישראל. המרכז, הממוקם בניו־דלהי, מאויש על־ידי מומחי חקלאות הודים, שלמדו את התעשייה החקלאית הישראלית, ומנסים לאתר גורמים הודיים וישראליים לשיתופי פעולה בתחום החקלאות. ממכון היצוא נמסר, כי היצוא להודו הסתכם בשנת 1994 ב־351.8 מיליון דולר (כולל יהלומים) והיבוא ב־151.7 מיליון דולר (כולל יהלומים).

3 טון "מיגרליף" מכפר־הנשיא לקליפורניה

חברת "צמחי מרפא הגליל" מקיבוץ כפר־הנשיא השלימה משלוח של 3 טון מצמח המרפא "מיגרליף"־בן־חרצית למפיץ חדש בקליפורניה. היקף העיסקה כ־50 אלף דולר.

רוני בוסקילה, מנכ"ל החברה, מסר כי המפיץ החדש נחשף למוצרי החברה בתערוכת מזון שבועי ומוצרי בריאות, שהתקיימה בסוף יולי בלאס־וגאס שבארה"ב. החברה גילתה התעניינות רבה בצמח המרפא, בשל האחוז הגבוה של החומר הפעיל המצוי בו, הנמצא יעיל בטיפול למניעת מיגרנה, דלקות פרקים ומתח טרום־וסתי. צמח המרפא "מיגרליף"־בן חרצית הוא צמח שפותח במשך שלוש שנים, בשיתוף עם פרופ' דן פולביץ ממכון וולקני.

עוד נמסר, כי החברה האמריקאית, שמחזורה השנתי מסתכם בכ־20 מיליון דולר, חיפשה זמן רב צמח, המכיל ריכוז גבוה במיוחד של חומר פעיל. חברת "צמחי מרפא הגליל" היא החברה היחידה כרגע בעולם, שהצליחה להפיק 0.6% אחוז פרתנוליד, שהוא החומר הפעיל שבכדוריות קליניות נמצא כמחליש משמעויות התקפות מיגרנה.

מחזור המכירות הכולל של חברת "צמחי מרפא הגליל" בשנת 94' היה כ־1 מיליון ש"ח.

חוסר נתונים ושמועות על הפזו החלישו את הדולר

כסף עולמי

ארה"ב

הדולר נחלש השבוע ל־1.5190 מר"ג ו־98.90 ין, לאחר 1.5275 מר"ג ו־99.83 ין.

בתחילת השבוע התחזק הדולר, לאחר פרסום נתוני התעסוקה של ארה"ב לחודש ינואר. נתוני התעסוקה החלשים, שהראו על ירידה בקצב הצמיחה הכלכלית וירידה בלחצים האינפלציוניים, הביאו את השוק להשקפה, שפעילות הפדרל רזרב בנושא הריביות הצליחה להאט מעט את קצב ההתחממות של המשק.

שוק האג"ח ושוק המניות, שהתחזקו בעקבות נתוני התעסוקה, סיפקו תמיכה רבה לדולר והוא התחזק עד 1.5380 מר"ג.

במהלך השבוע, ללא נתונים כלכליים נוספים, המתין השוק לנתוני מחירי היצרנים (PPI), שפורסמו ביום ו'. המתנה זו הכבידה על הדולר והוא נסוג. כמו כן, שמועות שהבנק המרכזי של מקסיקו עומד לחרש את מגבלות הניוד על הפזו המקסיקני, גרמו להיחלשות נוספת של הדולר.

פרסום מדד מחירי היצרנים ביום ו' גרם בתחילה להתחזקות בשווקים הפיננסיים ולהתחזקות הדולר, שכן על פניו היה המדד הכולל נמוך מהצפוי. המדד עלה ב־0.3% בלבד, לעומת תחזית של 0.4% עלייה. אג"ח האוצר התחזק בתחילה במחצית האחוז והדולר התחזק ל־1.5340 מר"ג, אך מייד לאחר מכן, לאחר התבוננות בפרטי המדד, נמחקו כל הרווחים. עליות במחירי חומרי הגלם ומוצרי הביניים, המצביעות על הצטברות לחצים אינפלציוניים, החזירו את החששות לשווקים.

גרמניה

המר"ג התחזק השבוע ביחס לדולר ל־1.5190 מר"ג, אך נחלש ביחס לרוב המטבעות.

בגרמניה החלו שוב חששות לגבי מו"מ להסכמי השכר השנתיים. לפני שנה איימו עובדי המתכת בשביתה כוללת, והשנה שוב נראה שיהיו צרות. חששות אלו מכבידים על המר"ג והוא נחלש עד לרמה של 64.55 ין, לאחר 65.35 ין. ביחס למטבעות אירופיים רבים נחלש המר"ג, לאחר שאיבד את מעמדו כ"מטבע מקלט". ההשקפה שהמשבר במקסיקו חלף, הסירה מהמר"ג את מעמד "מטבע המקלט".

יפן

הין התחזק השבוע ל־98.90 ין לדולר ול־65.10 ין למר"ג, לאחר 99.83 ין ו־65.35 ין בהתאמה.

מגמת ההתחזקות של הין מסבירה חלק מהיחלשות הדולר.

במהלך המסחר השבוע התחזק הין עד 64.55 ין למר"ג וביסס בכך את ההשקפה, שמגמת ההיחלשות של הין נפסקה.

נתוני הסחר והחשבון השוטף לשנת 94' פורסמו השבוע. למרות שהחשבון השוטף הראה עודף גדול מאד – 129.33 מיליארד דולר – היה הנתון צפוי ולכן לא סיפק תמיכה רבה לין.

שערי ספוט	מר"ג	לישט	ין
השער הגבוה ביותר	1.5147	1.5828	98.60
השער הנמוך ביותר	1.5380	1.5495	99.81

בריטניה

השטרלינג נחלש השבוע לשפל של 2.3670 מר"ג, לאחר 2.3890 מר"ג. ביחס לדולר נחלש ל־1.5578 דולר, לאחר 1.5635 דולר.

השטרלינג המשיך לסבול השבוע, בשל אי־ודאות פוליטית.

השוק חושש, שהממשלה השמרנית לא תחזיק מעמד עוד זמן רב ותוחלף על־ידי ממשלה ממפלגת הלייבור.

תחזיות ל־17.2.95	
מר"ג	1.5250
ין	98.50

פרסום נתוני המחירים הרבעוניים המתונים גרמו להשקפה, שהריביות בבריטניה לא יועלו במידה שצפו לפני כן, והכבידו על השטרלינג.

מנתחים טכניים טוענים, שהיחלשות השטרלינג מתחת לרמת ההתנגדות של 2.37 מר"ג פותחת פתח להיחלשותו עד לשפל ההיסטורי של כ־2.31 מר"ג.

ספרד

הפזטה התחזקה השבוע [...] פזטות למר"ג, לאחר 86.92 [...] בכיר במימשל הספרדי [...] שהעלאות הריבית נעשו על [...] להילחם בלחצים אינפלציוניים [...] כדי להגן על הפזטה מפני [...]

חששות בשל החלטה [...] לרדוף ולאסור את מנהיגי [...] באיזור הצ'יאפס גרמו להחלשות קלה של הפזו למר"ג.

אוסטרליה

הדולר האוסטרלי נחלש [...] ל־0.7450 דולר לאחר 0.75 [...] ביום ו'.

היחלשות הדולר האוסטרלי החלה בסוף ינואר לאחר [...] לרמה של 0.7780 דולר.

שני נושאים גרמו להחלשות של הדולר האוסטרלי: [...] המשקיעים שהריבית לא [...] השבוע, וירידה [...] הסחורות.

אוסטרליה מאבדת את [...] שהיה לה בריביות, [...] לארה"ב ולקנדה.

מכירות רחבות בשוק [...] פוגעות בענף היצוא העיקרי [...] אוסטרליה.

הסקירה הוכנה במחלקת [...] של בנק [...]

מכירות המשקאות הקלים המוגזים של פפסי קולה עלתה ב־4.4% – [...] יותר מהגידול הכללי בענף המשקאות הקלים, שצמח ב־3.5% בלבד.

"אנקל בנס" הגיע ארצה

סגנית שר המסחר והתעשייה, הגב' מאשה לובלסקי [...] הפסטה של חברת "אנקל בנס", שמתחילה בימים אלה לשווק את [...] בישראל. החברה הינה יצרנית הרוטבים הגדולה בעולם, ובישראל [...] מוצריה חברת "סידס".

רוטבי "אנקל בנס" תופסים כיום נתח של 45 אחוז משוק [...] בעולם, כאשר לרוטבי הפסטה פלח חשוק הגדול ביותר [...] הרוטבים והם מהווים כ־43 אחוז מכלל מכירות הרוטבים בעולם.

חידושים בתערוכת אמצעי מיגון מאש

מערכת בפיתוח ישראלי המגלה אש ופריצות, חומר ייחודי לסגירת מעברי אש, ואמצעים מתקדמים לחילוץ והצלה – אלה הם מקצת מהחידושים המהפכניים שיוצגו ב־SAFIMED FIREX, התערוכה הראשונה מסוגה בארץ לבטיחות, גיהות, הגנה על הסביבה והגנה מפני אש. התערוכה מאורגנת על ידי חברת IEI, תערוכות בינלאומיות ישראל בע"מ.

בתערוכה, שתתקיים בתאריכים 21־23.2.95 בגני התערוכה בתל־אביב, יציגו עשרות חברות מתחומי הבטיחות בעבודה וציוד בטיחות אישי. בנוסף, תוצג טכנולוגיה של סביבה ידידותית, רפואה תעשייתית וייחשפו אמצעים מתקדמים למניעה והגנה מפני אש.

המוסד לבטיחות וגיהות יקיים במסגרת התערוכה ימי עיון ומפגשים מקצועיים, בנושאים כגון: התמודדות עם תאונות ותקלות, רעש ובעיות גב תחתון כמחלות מקצוע, סיכונים בריאותיים במעבדות כימיות, מגמות ועדכונים בתחיקה ותקינה, פרסום תוצאות מחקרים יישומיים בנושאי בטיחות ותאונות והצגת פעילות התאחדות התעשיינים בתחום הבטיחות והגיהות.

"מפרו אפילייד" מציגה קוטל פרעושים אלקטרוני

בשורה לאוהבי ומגדלי חיות מחמד ביתיות: חברת "מפרו אפילייד" מקיבוץ הגושרים מציגה פטנט חדש – EPIVET, קוטל פרעושים אלקטרוני, ללא חומרים כימיים, המיועד לטיפול בחיות מחמד ביתיות, במיוחד חתולים, כלבים קצרי שיער וגורי כלבים.

המוצר מבוסס על פטנט של איציק קנטור ופותח במשך שנתיים על ידי חברת "מפרו", בהשקעה של 600 אלף דולר. בימים אלה תוחל בשיווקו בצרפת, יפן וקנדה, שמהוות את השווקים הגדולים בעולם למוצרי בעלי חיים. עד בה התקבלו מארצות אלה הזמנות בהיקף של 1,200,000 דולר (יש לציין כי מצרפת התקבלו כבר הזמנות חוזרות). הסכמים לשיווק המוצר בארה"ב ובגרמניה נמצאים במו"מ מתקדם. על פי התחזית ישווקו בארה"ב בשנה הראשונה יותר מ־200 אלף יחידות, ובגרמניה כ־80 אלף יחידות. לקראת הקיץ ישווק המוצר החדש גם בישראל.

השימוש ב־EPIVET מאפשר טיפול יעיל, שיטתי ובטוח בבעיית הפרעושים אצל חיות מחמד ביתיות, תוך הימנעות משימוש בכימיקלים חריפים, המסוכנים הן לבני הבית והן לחיות המחמד, ובמיוחד לגורים.

6.2% עלייה במכירות "פפסי־קולה" ב־1994

חברת "פפסי־קולה" נהנית מעליית הצריכה של משקאות הקולה ומהצמיחה העצומה במשקאות האחרים שלה, והשיגה את הצמיחה הגדולה ביותר מאז 1988; ב־1994 עלו המכירות של החברה בארצות־הברית ב־6.2%. ההצלחה הגדולה הושגה למרות תחרות עזה בשלוש חזיתות – משקאות חלופיים, משקאות קלים במותגים פרטיים, והיריבה הגדולה ביותר, "קוקה־קולה".

"משיח" פוליטי חדש באיטליה

[...] גיבור שקט, צנוע, שיחרוש את [...]ליה במסע בחירות של אוטובוס

אנדרו גאמבל

[...]שיע התוון. פרודי

[...] נשמע כמו תסריט בלתי מתקבל על הדעת: פרופסור שקט, שאינו ממלא שום תפקיד ישיר [...]טיקה, מודיע לפתע כי יתמודד בבחירות הבאות, [...] להיות ראש ממשלה. לפרופסור אין מנגנון [...], הוא לא כרת שום ברית פורמלית עם תומכים, [...] מעט, להוציא השגות רעיוניות עמומות.

[...] פרודי – פרופסור לכלכלה בבולוניה, לשעבר [...] התעשייתית הממלכתית איר"י, קתולי [...], העומד מעט שמאלה מן המרכז – נתקבל כגיבור [...], לאחר שהודיע כי הוא הולך לפוליטיקה. [...] לא מומן, שיש בכוונתו להתמודד בבחירות [...] – שניתן לקיימן בכל תאריך אחרי חודש יוני – [...] ברלוסקוני וברית החירות הימנית שלו. הרעיון הוא [...] את הקואליציה הרחבה ביותר של המרכז־שמאל, [...] להציע רפורמות מוצקות במקום המיקח־וממכר [...] האינסופי, שהמיט על איטליה קיפאון ושיתוק [...].

[...] היה לחשוב, שמנהיגי המרכז־שמאל המסורתי [...] על הסגת גבול זו. אך לאמיתו של דבר, כמעט כולם קיבלו אותו בברכה נלהבת. אפילו מאסימו ד'אלמה, שבראש המפלגה הדמוקרטית של השמאל (פד"ס) הוא המנהיג הטבעי של האופוזיציה, המליץ על פרודי כאיש העשוי לתרום לשבירת הזיקה הרעיונית בין מפלגתו לבין הירושה הקומוניסטית שלה. אפילו ברלוסקוני עצמו בירך על יוזמתו של פרודי, ועיתונו "ג'ורנאלה" קרא לפרופסור "ג'נטלמן אמיתי" – הוכחה לכך שהמחנה השמרני מכיר בשיעור קומתו.

במה זכה פרודי? מחברי מאמרים ראשיים בעיתונים מרבים לצטט את משפטו המפורסם של ברטולט ברכט (מתוך "גליליאו גליליי"), "אוי לארץ הזקוקה לגיבורים". לאיטלקים היתה מאז ומתמיד חולשה לדמויות "מושיעות" בעיתות משבר, כמו בעלייתו המטאורית של ברלוסקוני לשלטון אשתקד. קבלת הפנים בה זכה פרודי היא כוודאי סימן לייאושם של אנשי השמאל, המחפשים בנרות איזה "אנטי־ברלוסקוני", שיעלה אותם לשלטון. פרודי הוא אחד האישים המעטים שאין עוררים על כשרונותיו וסמכותו. הגם שהוא קשור בדמוקרטים הנוצרים, שבשנות השמונים נתנו לו את תפקידו באיר"י, הוא לא הוכתם על־ידי הפוליטיקה המפלגתית האיטלקית. בדומה לז'אק דלור בצרפת, הוא קודם כל איש של רעיונות, ורק אחר כך של פוליטיקה.

נראה שפרודי בן ה־55 הוא ה"משיח", שעל בואו כבר ניבאו ב־1993, כאשר שמו הוזכר כמועמד כראש ממשלה לתקופת מעבר, שיציל את הרפובליקה מהתמוטטות פוליטית ויכין עידן חדש, נקי יותר. כאשר לפני כחודש ימים חיפש הנשיא לואיג'י סקאלפארו ראש ממשלה זמני, טכנוקרט, נטל פרודי שוב חלק במירוץ, שהסתיים במינוי הבנקאי המקצועי לאמברטו דיני. התוכנית האחרונה של פרודי מתבשלת מאז חודש ספטמבר.

הפרופסור הממושקף, הנראה כאדם פשוט, מתכנן מסע למאה הערים החשובות ביותר באיטליה – לפי האופנה הנושנה, בתוך אוטובוס־תעמולה – הרחק ככל שניתן להעלות על הדעת מן המדיניות הטלוויזיונית המגוהצת של ברלוסקוני. מבחינה אחת הפיק פרודי את הלקחים של עידן ברלוסקוני: אם נסיונו יעלה יפה, תהיה זו ההוכחה שאיטליה מחשיבה פחות מדיניות של קונסנזוס ומעדיפה "משטר נשיאותי" ממוקד יותר באישיות – מסוג המנהיגות המוצקת, שביקש ברלוסקוני להפגין לאורך כל הדרך.

(אינדיפנדנט)

סיפור חוץ

בבנגלדש לא אוהבים פוליטיקאים

מייקל באטיה

למן המועדון מרופט הקטיפה "שאקה", מקום המפגש של האליטה בדאקה הבירה, ועד לנהג הריקשה בבנגלדש, אחת הארצות העניות ביותר בעולם, נשמע אותו מסר: תושבי המדינה הזאת אינם אוהבים עוד את הפוליטיקאים שלהם. "הם נמאסו על כולם", אמר זבן המכולת מוסטפה קמאל, עשרה חודשים אחרי פרוץ המשבר הפוליטי, שנעשה יותר ויותר חמור, יותר ויותר אלים.

לפי נהג הריקשה רוהול אמין, הבריות האמינו שמשהו ישתנה אחרי הבחירות של 1991, ששמו קץ לשנים של שלטון צבאי, או שלטונם של גנראלים בדימוס בתמיכת אזרחים. "דבר לא השתנה. פוליטיקאים מכים בפוליטיקאים ואנו הנפגעים. רבים רואים את המשבר הפוליטי כמלחמה אישית בין ראש הממשלה, בגום חאלדה זיא, לבין מנהיג האופוזיציה, השיח' חאסינה מליגת אוואמי. אם הם רוצים ליישב את הסכסוך, הרי בכוחם ליישבו", אמר מוסטפה קמאל: "אם לא יעשו כן, לא אצביע בפעם הבאה בעד אף אחד מהם".

וכמה פוליטיקאים אכן מודעים להלכי הרוחות בקרב העם. "נעשה מביך להציג את עצמך כפוליטיקאי. כל אחד מאוכזב מן הפוליטיקאים מכל הדרגים", אמר סלאח אל־דין קאדר צ'אודהרי, נציגה היחיד של המפלגה הדמוקרטית הלאומית בפרלמנט. המשבר התחיל בחודש פברואר אשתקד, כאשר האופוזיציה יצאה מן הפרלמנט, לאחר שהאשימה את המפלגה הלאומית של חאלדה שזייפה בחירות מילואים. לדברי חאסינה, זוהי הוכחה חותכת שהמפלגה הלאומית, שבמפתיע זכתה בבחירות של 1991 (הבחירות הראשונות שהיו חופשיות באמת), תעשה הכל כדי להישאר בשלטון. מנהיג ליגת אוואמי דורש מחאלדה להתפטר ולמסור את השלטון לממשלה של מיופי כוח נייטרלים, שאינם רוצים בשלטון לעצמם ושיפקחו על בחירות חדשות.

עד ל־27 בדצמבר, היום לאחר שהאופוזיציה הגישה את התפטרותה כאיש אחד, סירב חאלדה. אחר כך הסכים שהמפלגה תפנה את מקומה שלושים יום לפני הבחירות, שיש לקיימן ב־1996. לדברי חאסינה, אין די בכך וייפתחו עוד דיונים בנסיון לגשר על הפער. בינתיים איים חאסינה לפתוח בעוד שביתות דומות לאלו שסגרו את דאקה בדצמבר ובראשית ינואר. האנשים נשארו בבית בשל פחדם מהאלימות, המתלווה תכופות לשביתות הללו. זוהי סכנה שאכן מדאיגה את ראהול אמין, המשתכר כ־50 טאקה (1.25 דולאר) ליום לקיומו ולקיומם של אשתו ושני ילדיו, ומרתיעו מנסיעותיו עם הריקשה שלו מסביב לדאקה, הבירה הפוליטית הראשית של בנגלדש.

"השביתות הללו ממש גרועות בשבילי, משום שאינני יכול לעבוד כשהן מתחוללות. ביום השני או שלישי לשביתה אני יוצא לחטט באשפה, כדי להציל את משפחתי ואותי ממוות ברעב", אמר. יש בדאקה כ־300 אלף ריקשות מורשות, וקרוב לוודאי מספר דומה של ריקשות שעובדות ללא רשיון. אמין הסכים לדבריו של מוכר הבוטנים קאמאם עלי, כי הצביע ב־1991 בעד המפלגה הלאומית של בנגלדש, אך לא יחזור להצביע עליה בבחירות הבאות. "אי־אפשר להאמין עוד למפלגות או לסיסמותיהן. בפעם הבאה אצביע בעד מועמד בלתי־תלוי. מועמד כזה תלוי בתמיכת האנשים ולא בתמיכה מצד המפלגה", אמר עלי.

בעלי עסקים במועדון של דאקה דיברו באותה נימה של זלזול על המנהיגות הפוליטית של המדינה, שסוף סוף הגיעה ליציבות כלכלית ולצמיחה צנועה. "ביסודו של דבר, הרעה הרווחת כאן היא, שבדיוק כאשר אנו מצליחים להשיג התקדמות בארץ, באים הפוליטיקאים עם הקטטות הקטנוניות שלהם על השלטון ומשליטים אנדרלמוסיה", אמר בעל עסקים שביקש בעילום שמו. "הדבר הטוב ביותר היה להשליך רבים מהם החוצה".

(רויטר)

השמאל התפשר על ז'וספן

[...]לאיש המפלגה הסוציאליסטית [...]הבחירות צפויה מפלה בטוחה. אבל [...]אולי יגיע לסיבוב השני

טוני אלן־מילס

אחרי ויכוחים במשך חודשים התפשרו הסוציאליסטים הצרפתים, הנתונים בצרות, על ליונל ז'וספן בן ה־57, כמי שישא את דגלם המרופט לחבוטה כמעט ודאית בבחירות לנשיאות בחודש אפריל. ז'וספן חסר הצבע, שר החינוך לשעבר, יצא מן הבחירות המוקדמות המיוחדות במפלגה כזוכה [...].

תוצאות ראשונות מהצבעה ללא תקדים, שנערכה בין חברי המפלגה, העניקו לז'וספן 60 אחוז מכלל הקולות, לעומת יריבו הצעיר יותר אנרי עמנואלי, המזכיר הכללי של המפלגה. הרוב בו זכה ז'וספן עורר בקרב גדולי המפלגה תקוות, שסוף סוף הקיץ הקץ על המריבות הפנימיות ההרסניות, שפרצו בעקבות נסיגת ז'אק דלור, המועמד המועדף הקודם, מן המירוץ.

אפילו הסוציאליסטים האופטימיים ביותר מוכנים להודות, שאין סיכויים רבים שז'וספן יגבר על אדואר בלאדור, ראש הממשלה הגוליסטי, הנראה בטוח בנצחונו. אך המפלגה מקווה לרכז קולות שמאליים [...] כדי להבטיח לז'וספן מקום לפני ז'אק שיראק, ראש העיר פריס המתמודד. כך יהיו סוציאליסטים מיוצגים בסיבוב השני של הבחירות, [...] בחודש מאי בין שני המועמדים המובילים. [...] מסקרי דעת הקהל האחרונים, ניתנו לבלאדור 62 אחוז מכלל הקולות, לעומת 38 אחוז לז'וספן.

תוצאות הבחירות המוקדמות במפלגה לא באו [...] למרות שעמנואלי בחר בחודש יולי [...] למזכ"ל, הוא אינו ידוע מחוץ לחוגים [...] סוציאליסטים. אפשר להניח שלא עזר לסיכוייו [...] של ידידיה, שהוא "מקסים כאשר אינו [...]". ז'וספן, לעומתו, היה פעם כוכב עולה בפוליטיקה הצרפתית, ובסוף 1990 נראה היה כמיועד לתפקיד ראש הממשלה. את חינוכו קיבל באנ"א, בית הספר הצרפתי האליטיסטי למינהל, עלה לתפקיד מזכיר המפלגה וכמה שנים היה אחד היועצים הקרובים ביותר לפראנסואה מיטראן. אך נוהגו חסר הרחמים של הנשיא המזדקן, לזרוע מחלוקות בין יריביו הפוטנציאליים, הציב את ז'וספן נגד לורנט פאביוס, עוד שאפתן לגדולות, שלבסוף נעשה ראש הממשלה.

מיטראן לא בעדו. ז'וספן

לז'וספן יצא שם של אדם מחוזק, מתבודד ורציני עד אימה. תחילה הוכשר למקצוע הדיפלומט. יש לו רקורד עלוב בבחירות והוא איבד ב־1993 את מושבו בפרלמנט מטעם גארון עילית. שלא כרגיל לגבי מועמד לנשיאות, הוא מחזיק רק בשורה [illegible] מועצה עירונית בסנט־גאבל. הוא ממשיך להתעמת עם פאביוס, שהטיל את משקלו על הכף לטובת עמנואלי.

בבחירות המוקדמות בקרב הסוציאליסטים בלט העדר השפעתו של מיטראן. עוזרי של הנשיא רמזו, שהוא מעדיף את עמנואלי. המצביעים הסוציאליסטים התעלמו ממנו.

(סאנדיי טיימס)

הצלחה למצע קומוניסטי

אם לא תיפרד המפ.ד.ס במזרח גרמניה מעברה הקומוניסטי, לא תהיה לה השפעה פוליטית

יהודה להב

מפלגת הסוציאליזם הדמוקרטי (PDS) הגרמנית מתאמצת להתנער מן ההגדרה "יורשתה של מפלגת השלטון הקומוניסטית המזרח גרמנית". בשנה שעברה, שכונתה בגרמניה "שנת סופר־בחירות", זכתה המפלגה בכמה מחוזות מזרח־גרמניים בהישגים מפתיעים, ובזכות נצחונה בארבעה מחוזות בחירה אישיים אף הגדילה את ייצוגה בבונדסטאג. אולם מנהיגי המפלגה מיטיבים לדעת, כי הישגים אלה יהיו שווים כקליפת השום, אם מפלגתם לא תתגבר על שני מכשולים עיקריים הניצבים בדרכה. האחד הוא, שהמפלגה פועלת למעשה רק במחוזות המזרח־גרמניים. השני, שבמצבה ובמעמדה הנוכחי אין היא יכולה להיות גורם משפיע, כיוון שאינה מקובלת על שום גורם פוליטי בגרמניה כשותף קואליציוני. גם במחוזות שבהם יכלו הסוציאל־דמוקרטים לבסס את שלטונם על שותפות עם הקומוניסטים־לשעבר, הם העדיפו להקים "קואליציה גדולה" עם הנוצרים־דמוקרטים.

על כן התנהלה ועידת המפ.ד.ס, שנערכה לפני כשבועיים בברלין, בסימן המאמץ לחלץ את המפלגה מבדידות ולהכשירה לשותפות עם גורמים פוליטיים אחרים. בראש המפלגה ניצבים עתה רפורמיסטים מובהקים: יו"ר המפלגה, לותאר ביסקי וראש סיעת המפלגה בבונדסטאג, גרגור גיזי (אשר מוצאו היהודי אינו מפריע לפופולריותו). הם הכינו לקראת הוועידה ראשי פרקים, שנתנו גט כריתות לסטאליניזם ולמורשת הרעיונית והפוליטית של השלטון הקומוניסטי המזרח־גרמני, וקראו להקמת מפלגה שמאלית מודרנית, שתוכל לפעול בהצלחה גם בחלקה המערבי של גרמניה. כיוון שהם מודעים למבנה הגילים הפגום של חברי המפלגה (פחות מ־10 אחוזים צעירים מגיל 30), ביקשו להעלות להנהגה כוחות צעירים ולהבליט במיוחד את אנגלה מארקוורט – צעירה סימפטית בשנות ה־20 לחייה.

את טביה החדשה של המפלגה יכלה לסמל יותר מכל שרה ואגנקנכט בת ה־24 רבת החן, בעלת ההשפעה הכריזמטית, שהיתה ל"כוכב תקשורת" של ממש. אלא שבצד כל יתרונותיה, יש לוואגנקנכט פגם אחד: היא מנהיגת הסיעה המכונה "המצע הקומוניסטי" והיא סינגרה בוועידה, למשל, על הפלישה הסובייטית לצ'כוסלובקיה ב־1968. על אף קסמה האישי, עם דעות כאלו אין ואגנקנכט יכולה להופיע כחלון הראווה של מפלגה, השואפת לשפר את תדמיתה הפוליטית. ביסקי וגיזי עמדו בפיתוי ומנעו בוועידה את בחירתה של ואגנקנכט הצעירה, היפה והחזנונית לנשיאות החדשה של המפלגה.

כמובן, בכך לא באה על פתרונה הבעיה של "המצע הקומוניסטי", שנתגלה בוועידה כחזק באופן מפתיע. בעד כמה מהצעות ההחלטה של "המצע הקומוניסטי" הצביעו עד 30 אחוז מצירי הוועידה והיה צורך לשנות את הנוסח המקורי של כמה הצעות החלטה, כדי להבטיח להן רוב, חרף התנגדותם של ואגנקנכט וחבריה. בין השאר אושרה החלטה, המלמדת סניגוריה עקיפה על המשטר המזרח גרמני. החלטה אחרת דוגלת ב"מדיניות של רפורמות מציאותיות, אך בלי להתכחש למטרות אנטי־קפיטליסטיות בטווח רחוק".

אפשר למנוע את בחירתם של נציגי "המצע הקומוניסטי" לנשיאות המפלגה, אך קשה מאוד להתנתק מהם כליל. מפ.ד.ס. מורכבת משלוש חטיבות: הרפורמיסטים, השואפים בכנות להתנער מן העבר; ותיקי המפלגה, שאינם מסוגלים להינתק ממה שהאמינו בו בכל ימי חייהם; וחברי מפלגה חדשים, המאוכזבים מתוצאות איחודה של גרמניה ומצטרפים אל המפ.ד.ס כאל האלטרנטיבה היחידה.

"שנת הסופר־בחירות" ליכדה את כל המרכיבים האלה וטשטשה את הויכוח ביניהם. בוועידה שוב פרץ הויכוח החוצה, אבל לא בעוצמה כזו שתסכן את כוחה ואחדותה. הוועידה לא פתרה, אפוא, את הדילמה הבסיסית של המפלגה: אם תינתק מן היסודות הדוגמטיים, תיחלש ולא תהיה גורם משפיע בזירה המדינית; אם תעדיף את האחדות איתם, לא יהיה לה סיכוי להיות גורם מקובל בזירה המדינית.

קשה להגדיר את הסוציאל־דמוקרטים הגרמנים כמפלגה שמאלית, וגרמניה זקוקה לגורם שמאלי במפה הפוליטית שלה. אך לאור ועידתה של המפ.ד.ס. נתגלתה כאשליה הסברה שמפלגה זו היא שתשמש גרעין להתארגנות שמאלית יעילה.

סניף ישראלי לארגון הבינ"ל של תיאטרון לילדים

"אסיטז' ישראל" הוא הסניף הישראלי של הארגון הבינלאומי לתיאטרונים ויוצרים לילדים. מאוגדים בו כ־50 יוצרי תיאטרון לילדים (שחקנים, במאים, מחזאים, מפיקים, תיאטראות), עם זיקה לעוד כ־100 יוצרים נוספים. זוהי עמותה הפועלת בהתנדבות, ומטרתה – הרמת המודעות לנושא תיאטרון לילדים איכותי בארץ, תקשורת מפרה בין אנשי המקצוע ושמירת קשר פעיל עם אנשי מקצוע בכל רחבי העולם.

המרכז הישראלי שם לעצמו את המטרות הבאות: לטפח קשרים בינלאומיים בתחום מקצוע התיאטרון ואמנות הבמה לילדים ולנוער; לשתף פעולה עם הארגון הבינלאומי אסטז', ולייצג את ישראל כלפי מוסדותיו; להשתתף בועידות, מפגשים, כנסים של האסיטז'; לייצג את התיאטרון המקצועי הישראלי לילדים ולנוער באירועים בינלאומיים בתחום הנ"ל; לעודד קירוב המחזה המקורי בתיאטרון בארץ, ולהביאו לתודעת אנשי התיאטרון ושוחרי התיאטרון בארץ ובעולם; לשמש כמוציא לאור של ספרים ופרסומים אחרים וכן לעסוק בסידור תערוכות, יצור סרטים והפצתם וכאמרגנים למופעים שונים.

חברי ההנהלה הם: גילה אלמגור (יו"ר), חגית רכבי (יו"ר בפועל, במאית ומחזאית), עודד בארי (סופר, מחזאי ובמאי), גדעון שריג (מנהל מיל"ב), ד"ר רזי אמיתי (מנהל תיאטרון לילדים ולנוער), חני רביד (חני הפקות), ניצה שכנר (מנהלת אמנותית), מישה אשרוב (מנהל תיאטרון בימס"א), דתיה בן דור (תסריטאית, סופרת ומחזאית), יפית זיו (מזכירה).

"בכורות" של בת־שבע נרכש להקרנה בחו"ל

הסרט "אורליביטום" בבימויו של גבריאל בינליוביץ וכוריאוגרפיה של דנה פרנס, (רקדנית לשעבר של אנסמבל בת־שבע), נרכש ע"י ערוץ התרבות בטלויזיה ההולנדית ויוקרן לפני סיור להקת בת־שבע עם "אנאפאוה" בהולנד, באפריל הקרוב.

הסרט הוא אחד משׁשת הסרטים של פרוייקט "בכורות – וידיאו דאנס 94" שנעשה עם רקדני האנסמבל ובמאים, בוגרי החוג לקולנוע וטלוויזיה של אוניברסיטת ת"א וקמרה אובסקורה.

כל הפרוייקט יוקרן בפסטיבל הבינלאומי לסרטי מחול בברצלונה, שיתקיים בין התאריכים 26־22 במרץ 95'.

בימים אלה נערכים באנסמבל בת־שבע לפרוייקט "וידיאו דאנס 95" שישא את השם: "קולנוע באנסמבל בת־שבע", ויכלול בכורות עולמיות בימתיות לצד בכורות קולנועיות הקשורות קשר אסוציאטיבי עם היצירה הבימתית.

הסתיים קורס בימוי של תיאטרון קהילתי

13 אזרחים מכל גוני הקשת בציבור בארץ, סיימו לאחרונה קורס בימוי בתיאטרון קהילתי. הקורס נערך מטעם העמותה לתיאטרון קהילתי (קה"ל), בית־הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר־אילן, והמועצה הציבורית לקידום התרבות והאמנות בשכונות. הקורס נמשך ששה חודשים, בהנחייתם של יוסי אלפי, פיטר וורים ואחרים.

ייחודו של הקורס היה בהרכב משתתפיו. היו ביניהם יהודים וערבים, עולים חדשים, מתנחלים, גימלאים, משוחררי צה"ל ובני עדות שונות. "החוויה הגדולה ביותר שלי היתה ההרכב האנושי של המחזור הזה", אמרה אחת הבוגרות בטקס הסיום. המשתתפים למדו את יסודות הבימוי, הכתיבה, והמשחק, פסיכודרמה ותיאטרון בובות. הבוגרים יתחילו כעת ביישוביהם בפיתוח תיאטרון קהילתי־עממי. בטקס סיום הקורס הציגו התלמידים קטעי תיאטרון שכתבו, ביימו והלחינו בעצמם.

קונצרט של מוסיקה לוקסמבורגית

במסגרת חילופי תרבות בין ישראל ולוקסמבורג, תגיע לארץ משלחת של מלחינים מלוקסמבורג, ויתקיים קונצרט של מוסיקה ישראלית ולוקסמבורגית. הקונצרט יתקיים ביום ראשון, 26 בפברואר 1995, בבית־אריאלה בתל־אביב, הכניסה חינם, הקהל מוזמן.

האמנים המשתתפים: רויטל חכמוב – פסנתר, אייל שילוח – כינור, ימים אייזנשטט – צ'לו.

קונצרט גומלין של מוסיקה ישראלית בלוקסמבורג ייערך בחודש ספטמבר השנה.

11 הצגות־יחיד חדשות יועלו בתיאטרונטו הקרוב

התיאטרונטו השישי – חגיגת תיאטרון בת ארבעה ימים של הצגות יחיד, יוצא לדרך, ובמסגרתו יועלו 11 הצגות חדשות והצגה אורחת. תיאטרונטו 95' יתקיים השנה מ־30.3.95 ועד 2.4.95, במרכז סוזן דלל, תל־אביב. מתוך 100 מחזות שהוגשו לועדה האמנותית הכוללת את יעקב אגמון, ד"ר גד קינר ופרופ' תום לוי, נבחרו 11 הצגות, כולן הפקות חדשות המועלות בהצגות בכורה.

ההצגות המשתתפות השנה:

1. "THE END" – רעיון, בימוי וביצוע: ענת בן דוד. הפקה: "תיאטרון הכמה" – מרכז אמנויות הפרינג', ירושלים. צירוף של ריקוד, משחק, וידאו וקולנוע, זהו תיאטרון תזוזתי, שהוא גם בידור, מלא המצאות, שנון, ער לסביבתו, מודע לעצמו ומעורר את הצופים בו לבחון כמה דברים, שנראו להם מובנים מאליהם.

2. "המרדים של אריקה" – מאת אריקה קנולר. בימוי: אמנון רוטשטיין, משחק: אריקה קנולר. במחזה מגוללת קנולר אוטוביוגרפיה פנטסטית את סיפור חייה: מרד בבית אבא, הבריחה, ההישרדות בתוך זוועות במלחמה, הנישואין והאהבות האסורות.

3. "שירה לוין מתה... והיא חיה בתל־אביב", מאת ג'יל פארנס. תרגום ועיבוד: דליה שימקו, אסתי זקהיים. בימוי: דליה שימקו. משחק: אסתי זקהיים, הפקה: אריק קנלר. זהו מונולוג טרגי־קומי של רווקה בת שלושים, שבאמצעות שירה, הומור, ודרך אינטליגנטית וצינית, נחשף עולמן הפנימי של נשים בחברה.

4. "יתגר" מתוך "מר מאני" מאת א.ב. יהושע. עריכה: ירדן בר כוכבא, הילל נאמן. בימוי: הילל נאמן. משחק: ירדן בר כוכבא. נסיונות ההתאבדות של מר מאני – מציאות או הזייה של סטודנטית המשוחחת עם אימה.

5. "עזרדף" מאת אנה ריינולדס, מוריה באפיני. תרגום: אייל לוי, בימוי: האוורד ריפ. משחק: אדוה עדני. מסע של חיפוש עצמי, לבטים ושאלות קיומיות, של נערה הממתינה למשפט באשמת רצח בנה, מבוסס על מקרה אמיתית.

6. "שובה של האשה התושנית", מאת שרית סרי, שמואל וילוז'ני, יוני להב. בימוי: שמואל וילוז'ני. משחק: שרית סרי. הפקה: "טבת" הפקות. בת־ימית לשעבר מתלוננת על כך שהיא בת־ימית לשעבר, כאשר השאלה הנותרת ללא מענה במהלך הערב היא: האם היא מתלוננת על כך שהיא בת־ימית, או על כך שהיא לשעבר.

7. "געגועי לקיסינג'ר" על פי סיפורים מ"צינורות" ו"געגועי לקיסינג'ר" מאת אתגר קרת. עיבוד: אורי הוכמן, כמאי: ג'ק מסינג'ר, משחק: אורי הוכמן, הפקה: אריק קנלר. הצגה מוסיקלית של שחקן בדיאלוג עם חמישה נגנים בסיטואציות מחיי היומיום, אשר מתערבבות במציאות דימיונית.

8. "מרמה" מאת אלן מלאוור, תרגום: כרמית גיא, בימוי: גילי שנית, משחק: רונית אלקבץ. הרקדנית מרתה גרהם מסרבת לפנות את מקומה מהבמה ולהוריש את רוח יצירתה לאחרים, למרות שגופה בוגד בה לעיני כל.

9. "כאן מעבר לבביש" מאת עפר הלוי, גיא אור. בימוי: גיא אור. משחק: עופר הלוי. המפגש של דוד עם עולם הפשע, כפי שעולה מסיפורו האישי, מביא אותו לתוצאות בלתי צפויות.

10. "התינוק של בן שטרית" מאת אלישבע גרינבאום. בימוי: דורון תבורי, משחק: אלון אבוטבול. חייו ומותו של התינוק של בן שטרית, באגף 9 באחד מבתי הכלא בארץ.

במקביל להצגות התחרות תועלה הצגה מיוחדת: "הקאריקאלי" (חתול מדבר) מאת יהודית הרצברג. תרגום: נעמי קפלנסקי, בימוי: שחר סגל, משחק: טטיאנה קנליס אולייר. הפקה: תיאטרון "החאן" הירושלמי. סיפורה של אישה מושבת בגיל העמידה, מנהלת בי"ס לילדים קשיי חינוך. דמותה המורכבת של האישה, מסכת יחסיה הרב משמעותיים והפרובוקטיביים עם סביבתה, בדידותה ועלילת חייה המתוסכלים, מצטיירים מתוך רצף של שיחות טלפון.

כן תועלה הצגה אורחת, מחווה להצגת יחיד שהפכה לקלאסיקה: הצגתו של אלכס פלג "פרחים לעבבר לבן" מאת דניאל קיס, עיבוד ותרגום: אהוד מנור, בימוי: יצחק שאולי, משחק: אלכס פלג. בהצגה אנו עדים להתפתחותו והשתנותו של צ'רלי גורדון ההופך בעזרת ניסוי רפואי מאדם בעל אינטיליגנציה נמוכה לאדם בעל אינטיליגנציה גבוהה הקרובה לגאונות.

התיאטרונטו מופק זו השנה השישית על ידי "בימות 2000", בשיתוף התיאטרון הקאמרי. מכירת הכרטיסים להצגות תחל ב־17.2.95 בקופות הקאמרי ובמרכז סוזן דלל.

ישראלי יוצר אמנות מקסיקנית

יוסי שילוח מציג תערוכה "מחווה לפרידה קאלו" – בביתן האמנים בראשון לציון.

נתן גרוס

במעמד שגריר מקסיקו, רפאל רודריגז ברדה, וראש עיריית ראשון לציון, מאיר ניצן, נפתחה תערוכה לא־שיגרתית של הצייר יוסי שילוח, שרואה את העולם דרך הפריזמה של האמנית המקסיקנית, פרידה קאלו.

פרידה קאלו, שיצירתה הושפעה מאמנות האינדיאנים פרה־קולומביאנית, ומחייה האומללים שלה, מתה בשנת 1954 בגיל 47. היא נולדה בפרבר במקסיקו־סיטי, ובגיל 6 חלתה בפוליו. כשמלאו לה 18 נפגעה קשות בתאונת דרכים, וסבלה מכאבים קשים עד סוף ימיה. לפני מותה הצליחה להתפרסם. יצירותיה זכו להוקרה ועוררו סנסציה, כאשר הוצגו בתערוכה לכבודה במקסיקו סיטי.

יוסי שילוח למד חמש שנים באקדמיה לאמנות "בצלאל" בירושלים (1980־1975). אחר כך הגיע למקסיקו, שם השתלם בבית ספר לאמנות "אזמרלדה" במקסיקו סיטי, ומשם עבר לעבוד בסטודיו "כרומוקומפי" בניו־יורק.

מאז הספיק להציג את יצירותיו בגלריות רבות במקסיקו ובניו־יורק, וכעת הגיע לארץ עם העבודות המקסיקניות שלו, שבמרכזן – פרידה קאלו בוואריאציות שונות. פורטרטים מלאים אהבה בסיגנון דרום־אמריקאי מובהק, צבעים בוערים נקיים (אקריליק על בד), מכסים משטחים רחבים. צורות שלמות ומושלמות, סגורות אם כי לא בקווי־מיתאר, שטוחות. מודולאציה של פנים, רכה ועדינה.

אלמנטים של פופ־ארט משתלבים בעיצוב הפורטרטים, שכל אחד מהם מעביר את אישיותה של קאלו בצירוף עם פריטים שונים, על רקע של עלים, תפרחות עם פרחים, זוג יונים וכו'. גם עבודות אחרות של יוסי שילוח הנוטות לאוריינטציה, אופיין דומה.

נשאלת השאלה ואם מישהו רוצה לשאול, לאיזו אמנות תורם יוסי שילוח את כישרונו – למקסיקנית או ישראלית? אין לזה חשיבות. העיקר שמדובר באמנות היוצאת מלב ונוגעת ללב. בטוחני שמבקרים בתערוכה יתרשמו ויאהבו את שילוח ואת קאלו. התערוכה עד 21.2.95.

יוסי שילוח, "ללא כותרת", אקריליק על בד, 180x140 ס"מ.

אוגברטו ג'יסמונטי להופעה בישראל

המוסיקאי הברזילאי אוגברטו ג'יסמונטי יופיע בישראל, במסגרת "אירועי אביב קלאסיים". ... מנגן בפסנתר, גיטרה והליל, ומשלב מוסיקה ... יחד עם מוסיקה מערבית למופע ...

ג'יסמונטי החל לנגן בפסנתר בגיל 5, ובמשך ... ניגן מוסיקה קלאסית בלבד. בגיל 20 עבר לפריז ללמוד עם המלחין ז'אן בארא... ועם נאדיה בולנז'ה. לאחר שחזר לברזיל, נמשך ג'יסמונטי אחר ... המלחין רוול בדבר שילוב תזמורת קלאסית וכלי ... כמו גם "CHORO", שהוא כלי אינסטרומנטלי ... לצורך הבנת המוסיקה הזו למד ג'יסמונטי ... גיטרה. במשך שנתיים ערך ניסויים ומחקר ... לצליל חדש לגמרי.

קלאסיקה "שוויצית" בסינפונייטה

הקונצרט הקרוב במסגרת סדרה "קלסיקה ..." הסינפונייטה הישראלית באר־שבע, ... המנצח האורח משוויץ, קרל אנטון ריקנבכר, ... יצירה של המלחין בן ארצו, אוטמר שק – "ליל ... למיתרים.

עוד בתוכנית: קונצ'רטו לפסנתר, מס' 19, של ... והסימפוניה מספר 6 ("הפסטורלית") של בטהובן. ... הוא הפסנתרן האוסטרי טיל פלנר.

אוטמר שק, מלחין ומנצח שוויצרי, היה תלמידו של המלחין מקס רגר. הוא הלחין שש אופרות, ... לכינור, צ'לו וקרן, מוסיקה קאמרית ומקהלתית ו... 400 שירים.

הקונצרט יבוצע שבע פעמים: בבאר־שבע, ... באשקלון ובכפר־סבא.

השחקן ברוס וויליס יבוא לישראל

שחקן הקולנוע ברוס וויליס, אמור להגיע לארץ בקיץ הקרוב יחד עם השחקנית גולדי הון ובעלה ... ראסל, כאורחי קרן תל אביב לפיתוח והסינמטק ... אביבי. יחד איתם אמורים להגיע כוכבי קולנוע ... במטרה לקדם את בניית השלב השני של הסינמטק ... הסינמטק התל אביבי נחנך בזמנו ע"י גולדי ... ובמקום יש גם אולם הנושא את שמה.

ביה"ס לצילום יארח את לינדה קונור ואת תומאס רוף

לינדה קונור ותומאס רוף, מהצלמים הנודעים בעולם, מגיעים לארץ לפתיחת פרוייקט ... הבינלאומי של ירושלים, שנכלל במסגרת ... ירושלים 3000.

בפרוייקט הייחודי שמקיים ביה"ס לצילום ... ישתתפו צלמים בינלאומיים מובילים ... ישראלים. הצלמים ישהו במשכנות שאננים ... עבודות צילום אישיות של ירושלים לקראת ... שתוצג בארץ בשנת ה־3000 (1996), ותנודד ... מרכזיים ברחבי העולם.

בתערוכת הצילומים ייחשפו היבטיה ... ירושלים כיום, תיווצר מסגרת דיון אמנותית ... רחבה על העיר, ועבודותיהם של הצלמים הישראלים ... לחשיפה עולמית רחבה, כשל עמיתיהם ... לאומיים.

אנשי הקומדיה היפנית הקלאסית – באוניב' ת"א

אמן הבמה היפני המפורסם אוקורה ... בראש אסכולת אוקורה ליקיוגן – ... הקלאסית היפנית, נמצא כאורח החוג לאמנות ... והחוג למדעי מזרח אסיה (בהקמה) באוניברסיטת ת"א אביב.

אוקורה, מלווה בקבוצת אמני במה יפניים, ... אוגורה סואי אמן מסכות של תיאטרון הנו, ... פרופ' קנט גרוסברג מאוניברסיטת ת"א ... לשיווק יפני והיסטוריה של יפן.

ראשיתה של הקומדיה הקלאסית היפנית, ... הי"ד. האסכולה נקראת: מזה 24 דורות ... אוקורה, ותפקיד ראש האסכולה עובר ... הקיוגן, מוצגת במסגרת תיאטרון ה... הקלאסי היפני, ומהווה אתנחתא קומית ... נחשב לתיאטרון אצילי, והוא כולל ... במסגרת סיפור מיסתורין ונבואה ... לתיאטרון פופולרי, הדובר את שפת ... שיחות המציגות את חולשותיהם של בני ... בתנועות המובנות גם למי שאינו דובר את ...

ברפרטואר של אסכולת אוקורה 180 ... שמות מיוחדים בהם אלים, אוכרים, ... משרתים, נשים, חתנים, כמרים, נזירים, ... חיות ושדים.

מטמורפוזה של הצבר

תערוכת זיכרון לעאסם אבו־שקרא מוצגת בביתן הלנה רובינשטיין בתל אביב.

תערוכת זיכרון לצייר ישראלי־פלסטיני, עאסם אבו־שקרא, יליד אום־אל־פחם (1990־1961) שנפטר בגיל 29 ממחלה ממארת, מוצגת בביתן הלנה רובינשטיין בתל אביב. אבו שקרא הוא אמן נערץ בעולם האמנות הישראלי, אך כמעט לא מוכר לקהל הרחב.

אבו־שקרא התגורר בתל אביב, ולמד בבית הספר לאמנות קליש. בשנים 1987־8 היה מורה בבית הספר. ... זכה ... מילגת קרן תרבות אמריקה ישראל, ... עבודותיו הוצגו בביאנלה בונציה ב־1990, וכן בביינאלה האיסטנבולית לאמנות, בתורכיה.

בתערוכה מוצגים מספר מחזורי עבודות על נייר, ... בתל אביב בשנים 1985־1989: ביניהן עבודות ... שבמרכזן דימויי מטוס וחיות בר; עבודות ... של משוכות צבר, ועוד. משוכת ... עבודותיו מטמורפוזה לצמח מבוית בעציץ, ... לאור שנעלם והלך עם הזמן.

דמות הצבר בעציץ של אבו־שקרא היא ממחזורי העבודות המרכזיים באמנות של שנות השמונים. הוא ... סמל ישראלי – הצבר, ותוך כדי כך סטה מהדימוי ... לו. הדימוי מייצג פרובלמטיקה של יחסים עם ... של מי שהיה גולה בתל־אביב, בתרבות "הכובשים", ... והזהות. אוצרת: אלן גינתון.

התערוכה היא מחאה פוליטית, חברתית וקיומית, קשה ... כישראלית, אני עומדת מצידו השני של המתרס, ... את בדידותו, ומתוך הכרה שאין לי חלק במחאה ... כי לא ניתן לשחק עם שתי מסכות, אלא ... אם אהיה אוהדת מאוד כלפי עמדתו ... אבו שקרא – הרי שעלי לקחת את חפצי ולעזוב את ... ולהפוך שוב ליהודי הגולה. לאחר שכל משפחת ... השמדה בשואה – אין לי כל כוונה לעשות זאת, ... להישאר עד יומי האחרון על פיסת האדמה הקטנה ...

... הסיבה שאיני מזילה דמעה עם אנטון שמאס, ... את הקטלוג המפואר, המלווה את התערוכה, ובו ... "...והאיל וכל אלה אשר קמצו את ידיהם על ... הקצנים במשך כמה עשורים, נכנעים עכשיו ... ומרפים את אחיזתם, והזיכרון ניגר להם ... מישהו היה צריך להעביר את הצבר ...

מישהו היה צריך לטלטל אותנו, ולומר לנו שתם ... שמכאן לא שבים, לא למטה ולא לאדמה, אלא ... על אדן החלון, בחוות העגבים המצויירים, שאינם ... ואינם נמוגים, ואינם מורידים גשם. שרק כך ... על הזיכרון: נוטלים את העבר, ומתמצתים אותו ... משיכת מכחול, נוטלים את הקרץ התלת־מימדי, ... אותו בציור, נוטלים את נוף המולדת, והופכים ... להבנית נוחה לשימוש, וקלה לטילטול.

... לא חשב על זה קודם: שהנה המולדת, תולה על ... שרק כך אפשר להמשיך. שעכשיו אפשר ... להמשיך."

עאסם אבו שקרא, "כמוס", 1985, שמן מדולל על ..., 70x105 ס"מ.

... כארם, עלי להתפנות כהיסטוריון ... ולהתבונן בציורים מנקודת ראותו של האמן ... גם לחוות את הרגשתו, אכזבותיו, ותקוותיו. ... רישום של ישוע הנוצרי הצלוב, שלמרגלותיו עצי ... כפתח דבר. ברישום יש מוטיב המקרב גם ... למקורות הנוצריים – הפיאטה – מריה הקדושה ... על ברכיה את גופתו המתה של ישוע בנה. אם ... היטב נראה שמעל מריה מתוארת דמות סכמטית, ... צדיה – גם בצורה סכמטית, סמלי מגיני דוד. ... רישום ועיר נוסף – כאן מתואר מעשה ... מגיני הדוד מופיעים שוב לצידי הצלב... אבו שקרא – ערבי ישראלי – הרגיש צלוב על ... היהודית־ישראלית.

... הכובשת, גונבת אדמות ומנשלת עמים, ... בדימוי: מטוסים אלימים, התגים בשמים ... ומבצעים זוועות.

היא מצטיירת בדימויים של חיה צהובה וטורפת, ואב־ חוזרי בלילה. ואולי גם החיות עצמן מרממות, תחת איום המטוסים התגים מלמעלה.

הצבר, סמל לישראלי הקוצני, המתוק בתוכו, הושאל על ידי אבו שקרא, והוא עובר מטמורפוזה רצינית ביותר. צבעיו הירוקים נמוגים, ובמקומם באה משוכת צבר כגדרות תייל תומות־שחורות־צהובות. משוכה קשה, המזכירה רימוני יד, כלי נשק, ראשים, ואולי גולגלות מתים.

עאסם אבו שקרא, "צבר", 1988, שמן על נייר, 120x80 ס"מ.

בציור אחר, "סברס", כינוי ליהודי הישראלי, הפרי מצטייר כבעל ראש ארום וחד, תוקפני מאוד, שצף בתוך אפור מלוכלך, המונח על שחור.

הצבר יכול גם כמובן להתאים לבני הארץ הערביים. במקרה זה, כנראה שהוא לובש תרמית שונה – הוא מונח בתוך עציץ צר מלהכיל, עומד על סף חלון של עיר סואנת והומיה. לא רק שהורחק מהטבע, מסביבתו שלו, אלא שנרחס לתוך כלי מלאכותי, במקום זר, קר וכהה.

צבר אחר זוכה באור מלאכותי ממנורה, שמחקה שמש מאדימה. מפת השולחן משחורת בצורתה רגמי המניות שטוחות, ופרי הצבר, כהרגלו, מעורר אסוציאציות של פצעים פתוחים, מדממים, מעוטרים בהילות של שחור, כפצצות שכול נוראות.

הצבר עומד כלוא ובודד על אדן חלון, או תחום על ידי סדרות של מסגרות. הצבעוניות מאזכרת את צורת עבודתו של רותקו, דווקא. התכנים הקשים, האלימים, הבוקעים מתוך כאב ומחאה – מצויירים בעולם צבעים עכורים, אך מגוונים ביותר. הפרדוקס הגדול – האסתטיקה, מנת היופי, והרגישות העצומה שבולטים מתוך המראות הרעים.

אולי דווקא הכמיהה ליופי, להרמוניה, היא שאיפשרה לנקז את האנרגיות לעבר התכנים הקשים הללו. תערוכה כנה, יפהפיה ומרגשת, המבטאת כמיהות, חלומות, ותיסכולים של העם השכן. התערוכה עד סוף פברואר.

תערוכה קניה בתוך כתב־עת לאמנות

יעקב גילדור קנה 12 עמודים בגליון "סטודיו" האחרון, והוא מפרסם בהם "תערוכת רישומי עיפרון" שלו.

ב־12 עמודים בכתב העת לאמנות "סטודיו" מציג הצייר יעקב גילדור תערוכת זוטא, בה בחר להציג 20 רישומי עיפרון, פחם ופסטל, המשרטטים את דיוקניהם האישיים של חבריו, מכריו ובני משפחתו (גיליון דצמבר 94־ינואר 95).

הרעיון לערוך תערוכה בכתב־עת לאמנות, להפוך את כתב־העת לחלל תצוגה – הוא רעיון נועז ומקורי. "אין אוצרים, אין פתיחה ואין סגירה, אין מיסגור ואין קוקטייל", כותב גילדור בדבריו המתפרסמים ב"סטודיו", כפתיח לתערוכה. "זוהי בחירה אישית שלי עם כל השגיאות האפשריות, זהו גם מעין קטלוג לתערוכה, שהיא התערוכה עצמה, ודבר אינו נתון לחסדי הזיכרון" מוסיף גילדור.

בעידן הפוסט מודרני בו כל הכללים נשברים – האוצר הוא גם האמן, והאמן הוא גם המפרש והאוצר של עצמו, הכל מותר והכל אפשרי, הוא מוסיף.

גילדור בחר להציג ב"סטודיו", כתב עת איכותי לאמנות, מעין במה פולחנית לדירו, כי הוא אחד ממוקדי הכוח של עולם האמנות הישראלית, ובעצם היותו כזה מהווה "סטודיו" מוקד משיכה לאמנים רבים הכמהים לחשיפה, איזכור או ציטוט בכתב העת. סגנון ציוריו של גילדור אינו תואם את הקוד המערכתי של העיתון, ולכן לא הוצג בו עד־כה.

הדרך בה נקט, רכישת 12 עמודי פרסום והפיכתם לחלל תצוגה אלטרנטיבי, מאפשרים לו, כמו לאמנים אחרים, להגיע לחשיפה נקודתית, לקהל מטרה מוגדר של אמנים, שוחרי אמנות, אוצרים, מבקרים, אנשי אקדמיה ותקשורת ואל האינטילגנציה הישראלית בכלל. "אני חייב להתוודות", מוסיף גילדור, "על הנאה של בעילה שלא כדרך הטבע, בעילה של מרכז כוח".

הצעד בו בחר, חדירה אל מוקד הכוח של השיח האמנותי המקומי, הופך אותו ולמורת רוחה של מערכת סטודיו", אולי לשותף לשיח או לחלק בלתי נפרד ממנו. עצם המעשה שלו מחדד את הדיון בשאלה, האם "סטודיו" משקף נכונה את המגמות הפלורליסטיות הרווחות בעולם האמנות הבינלאומית, או נתמקד בבחירות מגמתיות צרות ופוליטיות.

רישומי הדיוקנות של גילדור הם חוויה אינטימית למתבונן. ברישומים ניתן להבחין במיומנותו הרבה ושליטתו בטכניקת הרישום. הם ניתנים בכוח תיות, ובדיוק מירבי. כשרונו האינסטנקטיבי לתימצות ציורי מהווה את בסיסה של אמנות הרישום שלו.

יעקב גילדור, יליד גרמניה (48'), הוא בוגר הפקולטה ללימודי משפטים באוניברסיטת תל־אביב (71־76). במשך 10 שנים עבד כעורך־דין בחברות שונות. בשנת 85' פרש מהעיסוק בעריכת־דין והחל מתמסר לציור. הוא נחשב לאוטודידקט, שכן לא למד ציור למעט קורסים והשתלמויות. בשנות ה־70' השתלם אצל אליהו גת, ובשנים 74־72 נסע ללמוד אצל ארנסט פוקס באוסטריה, וביקר אצל מרק שאגאל, וסלוודור דאלי בצרפת ובספרד.

[redacted]

הסיכוי האחרון לזוגיות

הצגה חדשה במרכז הפרינג' בת"א: "הסיכוי האחרון" מאת ארתור מילר. תרגום: אביבה ברוש, בימוי: נועם בן אז"ר, בהשתתפות: אמירה פולן, עפרון אסקין, עליעזר יונג ותמי ספיבק.

"הסיכוי האחרון" הוא הסיכוי של הזוגיות, של החיים ביחד ושל הקשר הטוב, וזאת בצל התמוטטות ותחושת היחיד כי אינו יכול להתמודד בעצמו בחברה המודרנית. במחזה של ארתור מילר, מהמרכזיים והחשובים במחזאי המאה, נפגשים שני גברים בחדר ההמתנה בבית חולים לחולי נפש, בו מאושפזות נשותיהן לאחר התמוטטות עצבים. האחד, אמריקאי טיפוסי, ינקי, שהתמוטטות רעייתו נובעת מחוסר יכולתה לאהוב באמת ולהיות נאהבת. השני, איש עסקים מבוסס ועשיר, שאשתו מחפשת את הטעם ואת המשמעות לחיים. יש להם הכל – כסף וזמן פנוי, אבל היא חולמת להיות רקדנית סטפס, והוא אינו מסוגל להבין את רצונותיה. הסיכוי האחרון הוא הרצון לספר ולמצוא את הטעם להמשיך ולהיות ביחד, או לחוד.

כאיצטלה של עיסוק במחלת נפש, מעלה בפנינו המחזה שאלות מהותיות על החיים בתוך החברה המודרנית, תובענית ותחרותית, על מקום הזוגיות ומאבקו של היחיד.

המחזה מוצג במרכז הפרינג' באולם "צוותא", ת"א.

גריג והשאלה היהודית

יצחק עוזר

מהו הקשר בין המלחין הנורווגי הלאומי אדוארד גריג (1843־1907) לבין השאלה היהודית? את הקשר הזה חשף איש "קול המוסיקה" ישראל דליות (60), לפני כמה שנים בארכיון גריג, השמור בספריה העירונית של ברגן, העיר הנורווגית בה נולד המלחין. גריג היה המוסיקאי היחיד בזמנו, שהשמיע את קולו בפרשת דרייפוס וסירב להסכים לטענה, שזהו עניין צרפתי פנימי.

אך נתחיל מהסוף: ב־8.2 קיבל ישראל דליות מידי השגריר הנורווגי החדש סבן אריק סבדמן את "מדליית אולף הקדוש". המדליה הוענקה לו "לאות הוקרה על תרומה יוצאת דופן ובעלת משמעות לקידום המוסיקה והתרבות הנורווגית מחוץ לנורווגיה ובמיוחד בישראל". הקשר בין ישראל דליות, יליד פרדס־חנה ודור שביעי בארץ, לבין נורווגיה, התחיל ב־1968. דליות, אתנו־מוסיקולוג במקצועו, נשלח באותה שנה בידי אונסקו לחקור פולקלור של ארץ כלשהי, לפי בחירתו. הוא בחר בנורווגיה ומאירלנד. עושר השירה העממית של אירלנד לא הפתיע אותו, אך עושרה התרבותי־העממי של נורווגיה הפתיע גם הפתיע אותו; איך זה יתכן שמדינה כה מפותחת מבחינה טכנולוגית, משמרת מוסיקה של אבותיה ברמת תיחכום כזאת?

בסיורו בחוות נורווגיות, שרבי שם אין כמעט כפרים, השתתף דליות בחגיגה בתחרויות של ריקודי עם ונגינה בכינור העממי "הרדינגפלה". דליות, לפי עדותו, השתכר שם, ולא מיין, לאחר שחזר ארצה דאגו ידידיו החדשים בנורווגיה לכך, שיזכה במילגת מחקר על המוסיקה העממית שלהם למשך שנה. השנה הפכה לשנתיים. דליות למד נורווגית, כתב מחקרים, והשלים את לימודי התואר השני במוסיקולוגיה באוניברסיטת אוסלו. במקביל התחיל לעבוד ברשות השידור שם.

ארץ הפיורדים הקסימה אותו. הוא הביא לשם את משפחתו, ונשאר במקום 14 שנים. בין היתר הכין שם תוכניות על מוסיקת עדות בישראל, כגון מוסיקת הכליזמרים, שירי לאדינו, תימן ומרוקו. בזכות התמחותו הטילה עליו רשות השידור שם לחשוף את הקשר שבין המוסיקה הנורווגית לבין המוסיקה של איי שטלנד בצפון סקוטלנד. הטלוויזיה המקומית הקרינה סרט של פולקלור נורווגי, ומינתה את דליות כיועץ מוסיקלי של התוכנית. הסרט הוקרן ואף זכה בפרס בינלאומי.

גולת הכותרת של עבודתו היתה חשיפת הקשר בין גריג למשפט דרייפוס: ב־1899 הזמין המנצח הצרפתי־יהודי אדואורד קולון את גריג כדי לנצח בפריס על יצירותיו. ביום שבו קיבל גריג את ההזמנה הגיעה לנורווגיה הידיעה, כי דרייפוס הורשע שנית בבית משפט צבאי ונמצא אשם בבגידה. גריג הודיע לעמיתו הצרפתי, כי הוא מתקומם בכל מאודו נגד העוול, ולכן לא יהיה מסוגל להופיע לפני קהל צרפתי.

דברי גריג צוטטו בהרחבה בכל עיתוני אירופה, ואין ספק שסייעו במאבק למען דרייפוס. גריג הוצף במבול של מכתבי איום ושיטנה אנטישמיים מצרפת, רק אחרי שדרייפוס זכה בחנינה מידי נשיא הרפובליקה, הופיע גריג בפריס ונתקבל בהפגנות מצד אחד, ובתשואות מצד שני. המלחין ברטוק, שהעריץ את גריג, נוהג על פי אותם עקרונות במלחמת העולם השניה.

לאחר שובו לישראל, המשיך דליות לרתום ... בכל האירועים התרבותיים הקשורים בנורווגיה: על פי עצתו ערכה אשתקד הפילהרמונית קונצרט נוער ... לציון מלאת 150 שנה לגריג, והוא ... עריכת קונצרט מיוחד גם בסדרת "אתנחתא", ותערוכת מסמכים ותמונות לזכר גריג, ב"קול המוסיקה" הוא מרבה לשדר תוכניות של מוסיקה עממית, נורווגית. דליות אינו מסתיר את הערצתו לעם הנורווגי, שהוא עם הומניסטי, סובלני, ונקי מגזענות. מדינה זאת היא גם אחת מן העשירות בעולם, ובמעט שאין בה פערים בין עניים לעשירים. ... עלינו.

חינוך והשכלה

יצחק שור

לא יושבים במגדל שן

לפרופ' רינה שפירא ופרופ' יהודה אמיר, חתני פרס ישראל החדשים, רקע עשיר של מעורבות בחינוך. שפירא התמקדה בנושא הבחירה המבוקרת של בתי הספר ואמיר בתחום האינטגרציה החברתית

המכנה המשותף לשני חתני פרס ישראל החדשים בחינוך, פרופ' רינה שפירא ופרופ' יהודה אמיר, הוא מעורבותם החברתית. מעורבות זאת מפריכה פעם נוספת את ההאשמה הקולקטיבית כלפי הפרופסורים; כי הם יושבים במגדל שן אקדמי.

ברשימה זאת לא אסקור את מכלול עבודתם של שני האישים, אלא את שני הנושאים שנראים בעיני מרכזיים: את הבחירה המבוקרת ואת האינטגרציה. רינה שפירא הבינה לפני כולם, כי נושא הבחירה של בתי ספר בידי הורים ותלמידים הוא הקשה והבעייתי בין כל הנושאים שיעמדו בעשור הבא לפני מערכת החינוך. היא הכינה מחקרים, ניירות עבודה והצעות מעשיות, שיש בהן כדי לקדם את הנושא.

אדריכלית הבחירה המבוקרת. פרופ' רינה שפירא (צילום: י.פ.ס.א.)

יהודה אמיר מאוניברסיטת בר־אילן הקים לפני כשלוש־עשרה שנים את המכון לקידום האינטגרציה החברתית בחינוך ובנה צוות של כמה עשרות חוקרים, אשר מעמיד לרשות המורים כלי עבודה פדגוגיים, שבאמצעותו אפשר לקדם את ההוראה בכיתות מגוונות (הטרוגניות) ולממש את האינטגרציה. אולם קיים הבדל גדול במעמד הציבורי של שניהם: פרופ' רינה שפירא היא אשה שנויה במחלוקת. תוכניותיה אינן מקובלות על ארגוני המורים, אך זוכות להבנה ולמימוש הדרגתי בידי הממסד החינוכי של תל־אביב ושל משרד החינוך, והעיקר – להסכמת ההורים בתל־אביב. את יהודה אמיר אוהבים לאהוב, אך תקציבי ההפעלה של תוכניותיו לקידום האינטגרציה אינם עומדים בשום פרופורציה לשפע המלים האוהדות, שבהן עוטף אותו הממסד.

לפני כשנה וחצי ארגנה רינה שפירא, יחד עם פרופ' ג'. קולמן מאוניברסיטת שיקגו, כנס בינלאומי ראשון בישראל, שעסק בבחירת בית ספר בידי הורים ובאוטונומיה בית־ספרית. השאלה שהטרידה את המלומדים מישראל, ארצות־הברית, אנגליה, הולנד והונגריה, היתה איך להגיע למיצוי הפוטנציאל של היחיד, תוך כדי סגירת פערים ושילוב (אינטגרציה) קבוצות חברתיות באותה כיתה. הדעה הכללית ששררה באותו כנס היתה, שכיום המימסדים החינוכיים מתחשבים מעט מדי ברצון הורים ותלמידים לבחור את בית הספר. לאמיתו של דבר, ישנה שכבה חברתית שכן בוחרת. זוהי השכבה המבוססת. היא רוכשת דירות בישובים ובשכונות שבהם מצויים בתי ספר חזקים. לחלשים אין ברירה. הם ממשיכים להתגורר ליד בתי ספר חלשים. "זוהי בחירה בלתי מבוקרת, ממיינת, הפוגעת באינטגרציה ומחזקת את הקיטוב החברתי", אומרת פרופ' רינה שפירא.

ההבדל בין הארלם לת"א

באותו כנס הופיע פרופ' סליגל מניו־יורק, אשר יזם ופיתח ברובע הארלם השחור מודל של בתי ספר אוטונומיים, העומדים לבחירת הורים. להורים ניתנה אפשרות לבחור בין בתי הספר ברובע, אך במקביל ניתנה לבתי הספר אוטונומיה בכל הנוגע לקבלת תלמידים ולעיצוב תוכניות הלימודים שלהם. בעשר השנים שבהן פועלת התוכנית, נסגרו רבע מבתי הספר ברובע ונפתחו מחדש כבתי ספר אוטונומיים ואלטרנטיביים. סקרים הוכיחו, כי הישגי התלמידים, שהיו מן הנמוכים בעיר, השתפרו מאוד. שיעור מסיימי התיכון דומה לשיעור המסיימים ברובעים אחרים. מספר הנקלטים באוניברסיטאות נמצא בעלייה. במקביל, ירד מספר מקרי האלימות, הוונדליזם והשימוש בסמים.

תוכניתה של פרופ' רינה שפירא לערים נתניה ותל־אביב אינה זהה לתוכנית הארלם. ייחודה של תוכנית שפירא היא בדרך שבה היא תופסת את הבחירה: בישראל הבחירה אינה צריכה להימסר לידי בית הספר, אלא לידי מנגנון עירוני־ממשלתי. לצד הביקורת החברתית של מנגנון זה על הרכב תלמידים מאוזן בין בתי הספר שברובע, יגבש כל בית ספר חזון חינוכי הקרוי "אני מאמין בית־ספרי". המודל שבו יבחר בית הספר, יחד עם הקהילה, יכול להיות על פי חתך של אמונה חברתית או דתית, כמו בית ספר לתגבור לימודי היהדות (תל"י), או בית ספר ברוח ערכי תנועת העבודה בקטמון. הוא יכול להתבסס על חתך נושאי כמו בית ספר לאמנויות ולטבע, או בית ספר עם רגש על נושאי איכות הסביבה. ארגוני המורים השמרניים, יחד עם העיתון "דבר", פיזרו מסך עשן נגד תוכנית שפירא וייחסו לה תמיכה בבחירה חופשית, שהיא ממיינת ובלתי מבוקרת. בהיעדרה של תוכנית לבחירה מבוקרת, משיבה שפירא למתנגדיה, יונצח המצב הקיים, שתוצאותיו הן אנטי־אינטגרטיביות. גיבושו של "אני מאמין" בית־ספרי אינו אלא עיצובה של תעודת זהות. בתעודת זהות זאת יש לרשום את מטרות בית הספר, ולתרגם אותן לתוכנית לימודים ושיטות הוראה, לדרכי הערכה (בחינות ותעודות) ולתקציבים הטרוגניות. בכיתות שבהן משולבים ילדים מן החינוך המיוחד עובדת מורה נוספת, שעוזרת לילדים מתקשים. ילדים מתקשים שהשתלבו בכיתה הרגילה, לא חשו ניתוק מחבריהם ומתוכנית הלימודים. המורים מעבירים להם מסר של אמון. בית ספר הנהנה מהדרכת אנשי המכון לקידום האינטגרציה מעביר לתלמידיו מסר של מתן לגיטימיות לשוני שבין התלמידים, תוך כדי התייחסות לצרכים מיוחדים של כל ילד. בכיתות שבהן קיימת עזרה הדדית ואווירה של עבודה שיתופית, מסתייעים החלשים לא רק במורים, אלא גם בחבריהם.

התעודה שמקבלים התלמידים מבטאת את גישתו של בית הספר להוראה הטרוגנית. התלמיד מקבל ציון יחסי להישגי הכיתה, כמקובל. אך לצד הציון הנורמטיבי, מקבל התלמיד גם הערכה מילולית על התקדמותו ועל הישגיו האישיים. אם ציונו באנגלית הוא 6 אך מאמציו רבים, הציון השני, היחסי להישגיו האישיים, משקף את מאמציו בשליש האחרון לעומת השליש השני. נכון שהוא עדיין תלמיד חלש, אך הוא עשה כברת דרך ראויה. כך מתחזקים הדימוי העצמי והמוטיבציה שלו.

פרופ' יהודה אמיר מוביל את המהלך הזה. חלק נכבד מהצלחתו אני מייחס לסגנון עבודתו ולאופיו. אמיר ניחן במינון נכון של אמון בבני אדם ושל ספקנות בריאה. אל אמיתותיו הנצחיות ואל עצמו הוא מתייחס בהומור של מי שיודע לשאול.

גמישים. כאשר ההורים יהיו שותפים לעיצוב תעודת הזהות הבית־ספרית; כאשר תינתן להם זכות בחירה בין בתי ספר, הם יהיו מעורבים במתרחש ויעשו הכל כדי שבית הספר יצדיק את בחירתם בו.

החינוך כאן לא נקי מבחירה

מחקרים על בחירה מבוקרת, שנעשו בניו־ג'רסי, ניו־יורק וכמה ערים במסצ'וסטס, הצביעו על עלייה בשביעות הרצון בבית הספר, שיפור האקלים החינוכי ועלייה במעורבות הורים מן השכבות החלשות. שיעור התלמידים שבחרו בתי ספר מחוץ לאזורם עמד בשנים הראשונות על 5־15 אחוזים. אחרי 4־6 שנים הוא הגיע ל־20 אחוז ביסודיים ול־40־45 אחוז בעל־יסודיים. ברוב הערים שנסקרו במחקרים האמריקאיים, אומרת רינה שפירא, קיימים מרכזי מידע, שבהם נמסר מידע להורים, ובהם מתנהל רישום, מיון ושיבוץ לבתי הספר. שיעור התלמידים שלא התקבלו לבתי הספר בבחירה הראשונה שלהם ירד מ־25־30 אחוז בשנים הראשונות ל־5־15 אחוזים אחרי מספר שנים. את ההסבר למגמה זאת יש לחפש בשיפור ההדרגתי שחל בבתי הספר האוטונומיים, אלה שגיבשו לעצמם תעודת זהות בית־ספרית. כך, בהדרגה, התאזנו ההיצע והביקוש.

החינוך הישראלי אינו נקי מבחירה. מאז הקמת המדינה מאפשרת המדינה להורים לבחור בין זרמים. בתוך החינוך הדתי ניתנת בחירה בין בתי ספר בעלי גוון חרדי לרגיל. לערבים ניתנת בחירה בין בתי ספר פרטיים לציבוריים וכן לימוד בבתי ספר יהודיים לערביים. במקביל, פועלים בתי ספר על־אזוריים, ייחודיים, שהם בדרך כלל גם לא־אינטגרטיביים. "כאשר הבחירה מוגבלת לבתי ספר על־אזוריים", אומרת רינה שפירא, "נהנים ממנה בעלי היכולת הכלכלית והחברתית. אך כאשר הבחירה תהיה מבוקרת, ייהנו ממנה כל השכבות". המודל שהיא מציעה משלב בחירה מבוקרת ופיתוח בית ספר אוטונומי. דואליות זאת עומדת בבסיס יחסי הגומלין המתפתחים בתוך בית הספר, ובינו לבין ההורים והקהילה כולה. בתי הספר בדרום תל־אביב כבר התחילו לפעול לפי תוכנית שפירא. ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, התקנא ברוני מילוא, וגם הוא מחפש דרכים להפשרת הקיפאון החינוכי והלימודי שבו שרויים רוב בתי הספר בעיר.

הוראה בכיתות הטרוגניות

האתגר המרכזי של המכון לקידום האינטגרציה, שפרופ' יהודה אמיר עומד בראשו, הוא הוראה בכיתות הטרוגניות. כיום, בחטיבות ביניים רבות שמוריהן תומכים באורח תיאורטי באינטגרציה, קיימות הקבצות על פי רמת התלמידים. כך קורה במקרה הטוב. במקרה הרע מתחלקים התלמידים בין בתי ספר עיוניים, שבהם לומדים בני כל העדות, לבין בתי ספר טכנולוגיים, שבהם רוב התלמידים הם בני עדות המזרח. איך אפשר ללמד בכיתה שבה שוררים פערים גדולים? שואלים מורים רבים בתום לב. המכון לקידום האינטגרציה מציע למורים תוכניות לימודים מתאימות, אך גם מנהל ויכוח עם חסידי הפרדת שני הקרונות האחרונים מן הרכבת. "ברגע שנוריד את החלשים לקבוצה מתאימה לרמתם, הכל יסתדר", מאמינים מורים רבים. אך ראה זה פלא: ברגע שהורידו מן הרכבת את שני הקרונות המועדים לפורענות, נתגלו שני קרונות אחרונים חדשים; אם מוציאים מן הכיתה הרגילה את ילדי החינוך המיוחד ומרכזים אותם בכיתה טיפולית, הרי שטעוני הטיפוח מאכלסים את "הקרונות האחרונים".

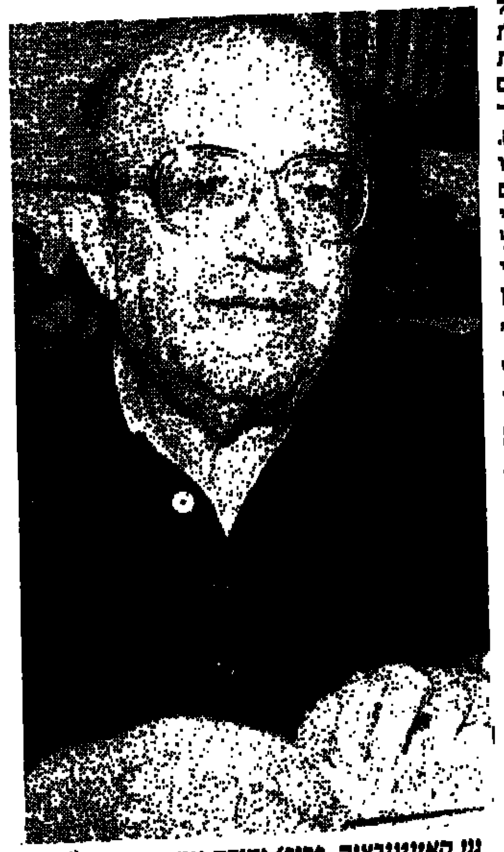

גנן האינטגרציה. פרופ' יהודה אמיר (צילום: י.פ.ס.א.)

אם מקיימים הקבצה לחלשים בעברית, אנגלית ומתימטיקה, הרי שהפער בין התלמידים גדל. התלמידים החזקים מושכים את המורים החזקים. התלמידים החלשים מקבלים את המורים החלשים. הנבואה מגשימה את עצמה. האקלים בבית הספר הופך להיות מורעל. את זעמם על בידולם ועל הסטיגמה המודבקת להם, מוציאים החלשים בלימודים על ה"יורמים" וה"חלפלפים".

סיוע למתקשים

בכמה עשרות בתי ספר, שבהם פועלים אנשי המכון לקידום האינטגרציה של בר־אילן, כמו בחטיבות הביניים של ראשון לציון, אפשר להבחין במגמה מתמדת לצמצם את ההוראה בקבוצות הומוגניות. תוכניות הלימודים מותאמות להוראה בכיתות הטרוגניות. כל הכיתה עוסקת, בדוגמנית, בהבנת הנקרא, למשל. אבל כל תלמיד עוסק באותו נושא על פי רמתו. המעבר מרמה לרמה הוא גמיש. כל ילד מקבל הזדמנות להתנסות ברמות גבוהות יותר ומקבל עזרה, כדי שיוכל להתמודד עמן.

ההוראה בכיתה ההטרוגנית מטילה משימות משותפות על קבוצות קטנות של תלמידים, שלעולם הן עצמן

מכתבים

הפרטת המספנה: טמטום או מזימות הממשלה

מספנות ישראל, אשר לאחרונה, בעת השקת ספינות הטילים, כונו בפי ראש הממשלה יצחק רבין "גאוות מדינת ישראל", הפכו היום על ידי ממשלת רבין לחרפת מדינת ישראל.

אנו תמהים אם התנהגות הממשלה בנושא ההפרטה של המפעלים הממשלתיים, ובפרט במספנות ישראל, נובעת מטמטום או שמא ממזימות עומדות, שבסופו של דבר יתבררו על ידי מבקרת המדינה בהליך ההפרטה של מספנות ישראל.

הממשלה עומדת למכור נכס חשוב של המדינה ב"נזיד עדשים", ולמי? לסוחרים, שמה שמעניין אותם זה רק הרווח.

ידוע לכל אזרח במדינה, ש"מספנות ישראל" הם מפעל חיוני למדינת ישראל בתחום הבטחוני והאזרחי כאחד. האם "עבודה עברית", "כחול לבן", "עם הנצח לייצור", הפכו רק למליצות?

ממשלה זו, שמפלגתנו מפ"ם היא חלק ממנה, איבדה כל רגש כלפי ציבור העובדים והיא הולכת בשיטה, להפריט את כל הבא ליד, להתעלם מציבור העובדים שנתנו עשרות שנים למפעל, לא לשתף אותם בהליך ההפרטה ולהעמידם בפני עובדה מוגמרת.

על הממשלה לדעת, כי מי שמתעלם מציבור העובדים סופו שהעובדים יתעלמו ממנו, ועל כך תתושתנו בשטח – זה מה שיקרה לממשלה כזאת, אם תמשיך לרוץ בריצת אמוק לכיוון הפרטה במספנות ולהתעלם מן העובדים.

בפגישה משותפת של נציגות העובדים במספנות עם הקונים, הודיעו הקונים כי הם מתנגדים להתארגנות עובדים ולקיום ועדי עובדים במספנות, וכי כוונתם לפגוע בזכויות העובדים, אם הדבר יהיו נמוכים.

תקוות העובדים היום בוועדת הכספים של הכנסת שמתכנסת בימים אלה כדי לאשר את מכירת המספנה.

אנו פונים אליך, יו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ גדליה גל – לא לאשר את מכירת המספנה, כל עוד מעמד העובדים וזכויותיהם אינם מובטחים.

סיני גולן (יו"ר ועד ה...)

מישל אלמליח (חבר הנהגת ההסתדרות)

דברים שלא כתבתי

בעקבות כתבתו של אריה דיין ("על המשמר" 10.2.95) המסקרת מאמר על הליכוד שפורסם לאחרונה, ברצוני לציין כי הקביעה לפיה "רעיון ארץ ישראל השלמה פשט את הרגל" אינה מופיעה במאמרי ואינה משקפת את דעתי. היא פרשנות של אריה דיין על דברים שכתבתי במאמר.

ד"ר יוסי אולמרט, רעננה

אל תעסיקו ירדנים

רוצים שלום עם הירדנים? אל תעסיקו עובדים מירדן.

העסקת עובדים מירדן תפתח עוד ערוץ סיכון בטחוני. די בפיגוע אחד שמקורו בירדן, למשל, מערכות יחסים תקינות רבות.

אחינו בני ישראל הוכיחו יחס מחפיר לעובדים זרים – ויהיו אלה פלסטינים, תורכים, פורטוגזים, רומנים או תאילנדים. תנאי עבודה קשים, תנאי מגורים לא אנושיים, תשלום לא הוגן ועוד.

מערכות היחסים עם הירדנים עדיין בשלבי ראשית ובניין, עדיין לא מבוססות, רגישות מאוד, בנויות על מרכיבים העלולים להתנפץ בקלות.

למה להניח מוקש כה ברור בדרך האמורה להיות סלולה?

אמציה (מיצי) עכבר, מלכיה

היתרי נישואין בסיטונות

שדולת הנשים בישראל, יחד עם שאר ארגוני הנשים והמאורגנים ב"שיח" – איגוד ארצי ובינלאומי למען עגונות, מוקיעה את מתן ההיתרים לגברים מסורבי גט, שניתנו לאחרונה בסיטונות.

אנו רואות בכך לא רק הפרה חמורה של חוק בישראל, אלא אפליה בלתי נסבלת כלפי מאות ואלפי נשים מסורבות גט, שעבורן לא מורות הרבנות ליישם פתרונות הלכתיים, אשר הוצעו להן ושאושרו וזכו לאישורים התיאורטי של שני הרבנים הראשיים.

אנו קוראות לשר הדתות לפעול ללא דיחוי ובתקיפות, כדי למנוע מקרים של היתרי נישואין ולהבטחת יישום מיידי של פתרונות כלפי נשים.

אליס שלוי, שדולת הנשים בישראל

מודיעין

טלוויזיה

חדשות

בוקר טוב ישראל

תיאו ואן דוסברג – אסתטיקה חדשה (עולם חדש. סדרה תיעודית)

ראשית הקריאה – מים־ביניים חיריק

סודי המבט – אור

מבט – חור הבר

רחוב סומסום – מוסיקות ברחוב

שיחות בוקר – בתיה ברק משוחחת עם אנשי מקצוע על אפקטים פסיכולוגיים

סיפורי המקרא

מדע וטכנולוגיה – ביוטכנולוגיה

אנגלית

היסטוריה כללית – אסיה

צרפתית

סודי המבט – המים במצבי צבירה

גיאוגרפיה פיזית

חברה – מי שווה?

מאלכויאל קוואק – סדרה בהנפשה

פרפר ופטר – חגיגה של צבעים

כדורסל – ליגת־על בתי־ספר תיכוניים. שלב רבע הגמר. שידור ישיר

ערב חדש

חיות וחיוכים – שעשועון שבו בעלי חיות במצבי התהוות מורים. מנחה: אבי דור

עכבר בלש – סדרה בהנפשה

החדשות באנגלית

ספורט – מגזין

חדשות בערבית

מסעות מהסרטים – התכנית תיוחד לסרטו המדובר של רוברט רדפורד, חידון האשליות. הסרט עוסק בסעשי השחיתות מאחורי הקלעים של חידוני הידע בטלוויזיה האמריקנית בסוף שנות החמישים, ומבוסס על מקרה אמיתי

מבט

פופולריטיקה – תכנית אירוח בשידור חי. מנחה: דן מרגלית

בין השורות – דרמה בהמשכים

הלוך חזור – תכנית שבועית. אהוד מנור משוחח באולפן עם רוני מילוא, ראש עיריית תל־אביב־יפו

מהיום למחר – יומן חדשות עם דוד תמים ומשהל הלפרין

פסוקו של יום

ערוץ 2

שלום החי של אוסטרליה – סדרה

דיוואן – הצגה שהוקלטה בפסטיבל עכו 94

זמן דיסני – בת הים הקטנה. סדרת הנפשה לילדים, בדיבוב עברי, מבית היוצר של וולט דיסני

זמן דיסני – השכונה של גופי. סדרת הנפשה מדובבת לילדים מבית היוצר של וולט דיסני

היפים והאמיצים – סדרת דרמה בהמשכים

5 עם רפי רשף – תכנית בענייני היום

הסיף הפרליק מבל אייר – סדרה

תפוס כיוון – משחק טלוויזיה לילדים בהנחיית אמנון פישר

הקוסר קווין, רופאה במערב – סדרת דרמה

ליגו – משחק טלוויזיה נושא פרסים, בהנחיית גיל אלון. הפעם: תכנית מיוחדת של סלב. משתתפים בתכנית: חברי רומינו ערוץ הזהב: חוסר שרון, עידן אלתרמן, ירדן ברכובג, אבי גרייניק

החדשות

אנשים מצחיקים באמריקה – סדרה חדשה

מתאים לי

קסרי ספור – תכנית בידור

21.45 לילה נב – תכנית בידור

23.00 תיקים באפלה – סדרת מתח דרמטית

23.50 בראשו של הרמן – סדרה קומית

00.00 החדשות

00.05 בראשו של הרמן – המשך

00.25 פוארו של אגתה כריסטי – סדרה בריטית העוסקת בפתרון תעלומות רצח מסתוריות

01.15 שיר בלילה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית

09.05 בוקר שני – תכניתו של שלמה ישראלי, בעיקר נשיפה

10.20 משחקי ילדים – דביסי: פינת הילדים (סיאצ'יסלאב הורשובסקי – פסנתר); ניקיטה קושקין: צעצועיו של הנסיך – סוויטה לגיטרה סולו (ולאדימיר מיקולקה)

11.05 כאשר מזרח פוגש מערב – ראווי שנקר/ פיליפ גלאס: ערוצים ורוחות (אוסט' פיליפ גלאס); ראווי שנקר: בוקר של אהבה לחליל, לסיטאר ולטבלה (ז'. פ. רמפל/ ראווי שנקר/ אלה ראחה); סטפן מיקוס: פרק מתוך גופים מעבר למים (מיקוס מנגן ב־3 גיטרות ספרדיות, 4 ציתרים בוואריים וחליל תאילנדי); ישראל בורוכוב: הנסיך הקטן (אוסמ' מזרח מערב)

12.00 קלאסי־קל

13.00 אמני השבוע – רביעיית אלבן ברג – בעריכת שאול אלקוה. ברג: סוויטה לירית לרביעיית כלי־קשת (1926); סטרווינסקי: שלושה קטעים לרביעיית כלי־קשת (1914); רוזן האובושמוק־רמתי: רביעיית כלי־קשת מס' 1, מוביל: וברן: חמישה פרקים, אופ' 5 (1909)

14.06 הדרן

15.00 מחזור יצירות – הפעם: סונטה מס' 2, אופ' 2

16.00 מוסיקה עתיקה – בהקלטות חדשות

17.00 אתנחתא – בעריכת חיותה דביר. שידור חי מאולם הנרי קראון בירושלים. קונצרט הזוכים בתחרות פרנסואה שפירא '95

19.00 קשת של צלילים – בעריכת ציפי ויצמום. אלונסו מודארה (ספרד מאה 16): שירים ורומנסות מתוך הספר השלישי (מונסראט פיגוארס – סופראן/ הופקינסון סמית' – ויואלה)

20.05 קונצרט ערבית – בעריכת משה שרלצקי. מוצרט: ריבורסימנטו ירה מזור, ק. 251 (תזמ' הסרבו הלאומי לאמנויות של קודה/ א. מאסה); בטהובן: סימפוניה מס' 1 בדו מזור, אופ' 21 (סימ' לונדון/ אויגן יוכום)

21.00 עניין של הסכמה – בעריכת זמירה לוצקי. אנסמבל פוגש את המאה ה־21 בקונצרט: סטרווינסקי: רגטיים (1918); אמווש: מזמור 151 (1993); קסנאקיס: תאליין (1984); קורטאג: תשדורות מן העולמה מרוסבה שהלכה לעולמה (סולנית: רוזמרי האדרי, סופרנו/ מרתה פביאן, צימבלום/ קרן פנפיטרהבי – כלי־הקשה/ מנצח: גרהארד מילר־וולדבום)

23.00 רק ג'אז – עם לאה ליאור. נגני ג'אז סרומרק

רשת א'

06.06 שירים עבריים

07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית

07.30 שירים עבריים

08.10 עצות להורים

08.20 פסלי אוויר

08.45 תאריכון – היום לפני...

09.05 סומחים מייעצים – דיני עבודה

09.45 מידע לצרכן

10.05 מלדדיו – עם משה טימור

10.30 אצבע על הדופק – בריאות

11.05 גיל הזהב

11.30 מלח הארץ

11.45 חורדיו

12.05 חיים – מגזין לענייני משפחה

13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית

14.05 שירים של פעם

15.05 בראש צעיר – מגזין לילדים

16.05 חוגה – עם כני הנדל

17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית

17.05 קול האמנויות – על אמנות חוץ ממסדית, עם גיל אלון

18.05 הכל מורשת

19.05 יומן מורשת

19.50 עוד סיפור אחד ודי

20.05 תפילה בזמר – פרקי חזנות

21.00 בחברותא – שיעורי יהדות

22.05 פתוח – מומחים מייעצים (ש.ת.)

23.05 שירים עבריים

רשת ב'

05.05 אור ראשון – עם עמיקם רוסמן

06.06 הבוקר הזה – חדשות מוסיקה

08.05 עניין אחר – עם דליה יאירי

09.05 מה היה לנו – עם רבקה מיכאלי ואהוד מנור

10.05 הכל דיבורים – עם שלי יחימוביץ'

12.05 בחצי היום – משדר צהריים

14.05 רגעי קסם

15.05 יומן חוץ

15.45 עיתונות חוץ

16.05 צבע הכסף – עם עוזי דיירוב

17.05 חמש אחרי החדשות – עם צבי לירד

18.05 היום הזה

19.05 דין ודברים – מגזין בענייני משפט עם משה נגבי

20.00 מבט לחדשות – מהטלוויזיה

20.30 שירים עבריים

21.15 משחקי לילה – עם זאב עזר

23.05 כל היום

00.05 יומן חצות

00.15 כל היום

01.05 לתוך הלילה – עם יוסי סיאס

רשת ג'

06.05 הכל פתוח

07.05 אוקטן נימל

09.05 בוקר בוקר – עם מנחם פרי

10.05 תוכנית עשר – עם אורנה יקיר

11.05 היום כבר לא מתים מאהבה – עם יתיב רובינזון

12.05 אהבה עצמית – עם גיל קוסר

13.05 להט – עם שושו עמרי

14.05 חדש, חדיש ומחודש – עם מוני פיין

15.05 חולה רדיו – עם רידי הררי

16.05 קופסת הלהיטים – עם עופר נחשון

17.05 ברוך אחד – עם צ'רלי בוזגלו

18.05 ברחובות שלנו

19.05 מניש אורח

20.05 שעה אישית – עם שמעון פרוס

21.05 כותל המזרח / תחנה מרכזית

22.05 שיר לאחותי – ד"שים

23.05 קצה אחרת – עם אורלי מורן

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – הפיסיקה והמטפיסיקה של דקארט. מרצה ד"ר יובל שטייניץ

06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה

07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי

09.05 מוסיקה של הבוקר

10.05 וכן לעכשיו – עם קובי מידן ואברי גלעד

12.50 בילוי היום – מדריך יומי

13.00 בצהרי היום – סיכום חדשות

13.15 סומך בספק – עם טל ברמן

15.05 יש עם מי לדבר – עם אריה מליניאק

16.00 שעה לפני – עם רזי ברקאי

17.00 ערב טוב ישראל

18.05 ליתר ביטחון – מוסף לביטחון

18.30 האזנות סתר – עם דורי בן־זאב

20.00 חדשות ערוץ 2

20.30 יבוא ללוח – ענייני חינוך

21.00 שבוע רוב – עם רובי לויץ

22.05 ויטמינים – מוסיקה בריאה עם דני קרפל

23.05 עשרים וארבע היום שהיה – עם ירון וילוסקי

00.00 יומן חצות – סיכום חדשות

00.10 ציפורי לילה – עם גיל קופטש

02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה

גלגל"צ

07.05 מדינה בדרך – עם אמיר אשר

09.05 התרוממות – שירים בכיף

10.05 שמש – עם אלי ישראלי

12.05 מיזו אוויר – עם נידי שטרן

13.05 מפסוף – עם סיון דורון

14.05 משהו לדרך – עם אורלי יניב

15.05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע

16.05 חכם בכביש – עם רון לוזמל

18.05 גלגלאה – עם לאה עוז

20.05 מחוח לחזורה – עם לימור דהאן

22.05 לילה טוב – עם רונית כפיר

קולנוע

תל אביב

גורדון: האישה שייצרה שטן שוסשום. 18.00, 20.00; היומן של וני מנרס'. 22.00.

נח: חידון האשליות. 17.00, 19.25, 21.55.

רקל: ספיד. 19.30, 21.30.

הוד 1: ג'וניור. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.

הוד 2: נהר הפרא. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.

הוד 3: פריסיליה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00.

הוד 4: פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00.

טיילת 1: רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00.

טיילת 2: קפה עם ליסון. 17.00, 19.30, 22.00.

טיילת 3: ריאיון עם ערפד. 17.00, 19.30, 22.00.

לב 1: חומות של תקווה. 11.45, 14.10, 16.40, 19.15, 22.00.

לב 2: שחור. 11.30, 13.20, 15.20, 17.20, 19.20, 21.50.

לב 3: גרסת בראונינג. 11.30, 15.45, 20.00; עירום, 13.30, 17.45, 22.00.

לב 4: סיפור חיים. 12.00, 14.15, 16.50, 19.20, 21.50.

מוזיאון 1: ממזר קטן. 17.00, 19.45, 22.00.

מגדלין 1: פורסט גאמפ. 19.30, 22.15.

מגדלין 2: רק אותך. 19.30, 22.00.

רב אור 1: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50.

רב אור 2: ספרות זולה. 16.15, 19.05, 21.55.

רב אור 3: הסיוט לפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50.

רב אור 4: אימא סדרתית. 17.00, 19.30, 21.50.

רב אור 5: סיפורים אישיים. 17.00, 19.25, 21.50.

רב חן 1: שחרור בשחקים. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.

רב חן 2: ספרות זולה. 13.25, 16.15, 19.05, 21.55.

רב חן 3: מושבעים על הכוונת. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.

רב חן 4: פרנקנשטיין על פי מרי שלי. 17.00, 19.30, 21.50.

רב חן 5: רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50.

שחקי 1: גבעת הסודות. 17.00, 19.30, 22.00.

שחקי 2: פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00.

תל אביב 1: חשיפה. 17.00, 19.15, 22.00.

תל אביב 2: שיעור בחיזור. 17.00, 19.30, 22.00.

תל אביב 3: נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00.

ירושלים

גיל 1: ג'וניור. 16.30, 19.00, 21.30.

גיל 2: חומות של תקווה. 16.15, 19.00, 21.50.

גיל 3: גבעת הסודות. 16.45, 19.15, 21.45.

גיל 4: נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45.

גיל 5: פורסט גאמפ. 16.15, 19.00, 21.50.

גיל 6: שוררת על עקבים. 16.30, 19.00, 21.30.

גיל 7: שבוע ימים של סתף חושים. 16.30, 19.00, 21.30.

גיל 8: חשיפה. 16.30, 19.15, 21.45.

תיאטרון ירושלים: ניחוח הפפאיה. 19.00, 21.30; המלווה. 19.00, 21.30.

חיפה

אורלי: חומות של תקווה. 18.45, 21.15.

רב נח 1: שחרור בשחקים. 16.45, 19.00, 21.20.

רב נח 2: ספרות זולה. 18.30, 21.20.

רב אור 1: חידון אשליות. 16.30, 18.50, 21.20.

רב אור 2: מושבעים על הכוונת. 19.00, 21.20; חופשה בחיתולים 16.30.

רב אור 3: סיפור חיים. 16.20, 18.50, 21.20.

רב מור 1: חומות של תקווה. 18.40, 21.20.

רב מור 2: מושבעים על הכוונת. 16.45, 19.00, 21.20.

רב מור 3: סיפורים אישיים. 16.30, 19.00, 21.20.

רב מור 4: שחרור בשחקים 16.45, 19.00, 21.20.

רב מור 5: ספרות זולה 16.00, 18.40, 21.30.

רב מור 6: אימא סדרתית. 16.45, 19.00, 21.20.

רב מור 7: רק אותך. 16.45, 19.00, 21.20.

אשדוד

גיל 1: שיעור בחיזור. 16.30, 19.00, 21.45.

גיל 2: שחרור בשחקים. 16.30, 19.00, 21.45.

גיל 3: סיפורים אישיים. 16.30, 19.00, 21.45.

גיל 4: חשיפה. 16.30, 19.00, 21.45.

גיל 5: ג'וניור. 16.30, 19.00; נהר הפרא. 21.45.

אשקלון

חן 1: מושבעים על הכוונת. 17.00, 19.30, 21.50.

חן 2: סיפורים אישיים 17.00, 19.30, 21.50.

חן 3: שחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.

חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50.

חן 5: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.

נתניה

חן 1: שחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.

חן 2: מושבעים על הכוונת. 17.00, 19.30, 21.50.

חן 3: ספרות זולה. 16.10, 19.05, 21.50.

חן 4: סיפורים אישיים. 17.00, 19.25, 21.50.

ראשון לציון

גטמן: חכם על גדולים. 19.30, 21.45.

קולנוע הזהב

קולנוע הזהב 1: חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45.

קולנוע הזהב 2: ספרות זולה. 16.15, 19.00, 21.45.

קולנוע הזהב 3: חומות של תקווה. 16.15, 19.00, 21.45.

ראשון: שמש בוגדנית. 19.00, 22.00.

רב חן 1: שחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.

רב חן 2: רק אותך. 17.00, 19.25, 21.50.

רב חן 3: חידון האשליות. 17.00, 19.25, 21.50.

רב חן 4: ספרות זולה. 16.10, 19.05, 21.50.

חולון

גל 1: שחרור בשחקים. 16.45, 19.15, 21.45.

גל 2: שחור. 16.45, 19.15, 21.45.

גל 3: ג'וניור 16.45, 19.15, 21.45

גל 4: נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45.

גל 5: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.

באר שבע

רב נגב 1: שחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.

רב נגב 2: ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50.

רב נגב 3: רק אותך. 17.00, 19.30, 21.50.

רב נגב 4: מושבעים על הכוונת. 17.00, 19.30, 21.50.

חדרה

לב 1: חומות של תקווה 16.30, 19.15, 21.50.

לב 2: שחרור בשחקים. 16.30, 19.30, 21.50.

לב 3: ג'וניור. 16.30, 19.30. נהר הפרא 21.50.

לב 4: מה אוכל את גילברט. 16.20, 19.20, 21.50.

רמת גן

אואזיס 1: שחרור בשחקים. 17.00, 19.30, 21.50.

אואזיס 2: חתיכה על חוף. 17.00, 19.30, 21.50.

אואזיס 3: חשיפה. 17.00, 19.25, 21.55.

רב גן 1: ספרות זולה. 16.00, 19.00, 21.55.

רב גן 2: נהר הפרא 17.00, 19.30, 21.50.

רב גן 3: מה עובר על גילברט. 17.00, 19.30, 21.50.

רב גן 4: מושבעים על הכוונת 19.30, 21.50. ג'וניור. 17.00.

פתח תקווה

היכל 1: שחרור בשחקים 17.00, 19.15, 21.45.

היכל 2: ג'וניור. 17.00, 19.15, 21.45.

היכל 3: חשיפה. 16.45, 19.15, 21.45.

רם 1: שחור. 17.00, 19.15, 21.45.

רם 2: נהר הפרא 17.00, 19.15, 21.45.

רם 3: פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45.

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 13.2
ב־18.00 – "החומה". מאת ובביצוע: האשם ואסין. בימוי: משה ופניק. ההצגה עוסקת בדמות פלשתינאית העוברת שלבים וגלגולים בתוך החברה הישראלית – ערבית, פרינג'. (צוותא 2)
ב־22.00 – סווישה ויצפאן תהילה עם מאיר סווישה ואלי יצפאן
ב־22.00 – יאיר ניצני בצוותא 2

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז

"שיבא" תל־השומר – *

"בילינסון" פתח־תקווה – *

"איכילוב" תל אביב – *

"וולפסון" חולון – *

"אסף הרופא" צריפין – *

* כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

לניאדו: מוצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – ילדים, א.א.ג, הדסה עין כרם – כירורגית, אורטופדית, פנימית

שערי צדק – עיניים

משגב לדך – נשים

בתי מרקחת

בת ים: מזור, חביבה רייק 20

חולון: אהרון, הופיין 52

ירושלים: רינה פארם, דוד ילין 31

נתניה: קופ"ח הכללית (עד 24.00) רזיאל 8; (מ־24.00) ברודצקי 31

פתח תקווה: קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21

רמת גן: הינה, ארלוזורוב 81

תל־אביב: לב העיר, אחד העם 69; קופ"ח הכללית, אמסטרדם 7 – 9; תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00, בימים א – ה, "בן יהודה", בן יהודה 142; עד השעה 24.00, בימים א – ה ובמוצ"ש, סופרפארם רמת אביב, איינשטיין 40

חיפה: בלפור, מסדה 1

מוקד קופ"ח כללית

המוקד מסור מידע בימים א'–ה' בין השעות 20.00–08.00. בימי ו' 13.00–08.00, טלפון: 177022908

יד ביד – און קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה. ירושלים – 02-243358; ת"א 226027 (24 שעות); חיפה 04-229488 (11.00–20.00); גליל מערבי – 04-820222

הקו הלבן – 03-204327, ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.

קו פתוח להורים במצוקה

בימי ב'-ה': 222732. ארגון הורים ארצי "קו פתוח", און קשבת לילדים ובני נוער 03-621515 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל.

בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה הרפואה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

ריפואה: סוסר שער 3 (ליד המטכ"ל) קומה א', טל': 294869, 03-285822.

מרפאת שיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים. בתיאום טלפוני איתורית 5449911 מנוי 4316. רח' יהודה המכבי ת"א.

"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה. טל': 03-5033939

סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 09-32432, א', ה' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב 03-234819; חיפה, 04-660111; ירושלים, 02-24554; 09-72245

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל. 6956763, 261070. פועל מ־08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ערן ירושלים – טל' 02-610303.

ערן תל־אביב – טל' 03-5461111.

ערן ילדים ונוער, ת"א – 03-6961113

ערן חיפה – טל' 04-672222.

ערן כרמיאל (גליל מערבי) – 04-988410.

ערן נתניה – טל' 09-625110.

ערן כפר־סבא – 09-913999.

ערן באר־שבע – טל' 07-418111.

מוקד מוקד חירום – אס.או.ב"ב שורות טיפול ומרץ לב. חיפה. 24 שעות ביממה. טל. 04-679999.

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101. טל' 08-221022; אשדוד – טל' 08-931334; אשקלון – 101. טל' 04-931401; נהריה – טל' 04-823333; בת־ים – טל' 5511111; באר־שבע – טלפון 07-74767; נתניה – 101; פתח תקווה – 101, 9311111; חדרה – 06-938333

רכבות

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 05.45, 06.35, 07.35, 09.35, 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42.

מחיפה לתל־אביב | מחיפה מרכז 6 דקות לפני היציאה מבת־גלים: 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15, *07.35, 08.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, 12.30, 13.30*, 14.30*, 15.30*, 16.30, 17.10, 17.10, 18.30, 19.30.

מחיפה לנת"א ולרחובות: 13.30, 15.30.

מנתניה לתל־אביב: 06.40, 06.13, 06.57, 10.20, 12.20, 13.50, 15.15, 15.55, 17.07, 17.50, 18.20, 19.03, 20.03, 21.05.

מנתניה לתל־אביב ולרחובות: 17.50.

מתל־אביב לרחובות: 07.12, 14.40, 16.00, 17.15, 18.13.

מתל־אביב לירושלים: 04.35.

מירושלים לתל־אביב: 15.05

מרחובות לתל־אביב: 06.35, 07.20, 07.55, 15.20, 16.50, 17.25.

מרחובות לנת"א ולנתניה: 07.55, 16.50.

מרחובות לתל־אביב ולחיפה: 17.25.

מתל־אביב לנתניה: 07.13, 08.27, 09.40, 11.10, 12.10, 14.40, 15.20, 16.20, 17.20, 17.40, 18.30, 19.30, 20.30.

מתל־אביב לחיפה: 06.00, 06.35, 07.25*, 08.05, 08.40*, 09.20, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00*, 14.00, 15.00*, 16.00, 16.40, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00.

* רכבת ישירה.

מתל־אביב לנהריה: 06.35, 08.05, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00.

מחיפה (בת־גלים) לנהריה: 08.00, 09.28, 12.10, 13.20, 15.26, 16.05, 17.30, 18.30.

מקריית חיים לנהריה: 05.12, 06.25

בימי ו' וערבי חג בלבד

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 06.30, 07.30, 10.30, 13.05

מנהריה לחיפה: 14.45

מקריית מוצקין לת"א: 12.30

מחיפה לתל־אביב (מחיפה מרכז 6 דקות לפני בת גלים) – 06.00, 06.35, 07.30*, 08.30, 09.30, 10.00*, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00

מתל־אביב לרחובות: 13.35

מתל־אביב לירושלים: 08.40

מירושלים לתל־אביב: 12.05

מרחובות לתל־אביב: 01.20 [illegible]

מת"א לחיפה: 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 11.30*, 12.00, 13.00, 14.00

מתל־אביב לנהריה: 08.00, 10.00, 12.00

מחיפה לנהריה: 09.00, 11.30, 13.23

מקריית חיים לנהריה: 06.15

במוצאי שבת וחג

מחיפה לתל־אביב: 19.00

מתל־אביב לחיפה: 20.30

* מידע נוסף במספר: 03-5421300, 03-5421515, 04-564111 [illegible]; ובתחנות ... [illegible]

* רכבת ישירה

ירושלים עשתה צרות גם לחולון

מכבי ירושלים לא מפסיקה להפתיע, ואתמול עשתה זאת שוב באולמה הביתי, מול הפועל חולון 79:101 ★ בני הרצליה והפועל ת"א השיגו נצחונות חשובים מול גליל עליון ומכבי ר"ג ★ הפועל גבעתיים הפתיעה גם היא, וניצחה את הפועל ירושלים ★ הערב: מכבי ת"א מול הפועל אילת (שידור ישיר בכבלים)

□ יצחק לביא

בני הרצליה והפועל ת"א עשו אמש עוד צעד קטן, אך משמעותי, לכיוון הפיינל פור. אך סיפור המחזור שייך לסינדרלה מעיר הבירה.

מכבי ירושלים, הפתעת העונה, שהרהימה בביתה את מרבית קבוצות הצמרת בצורה מעוררת כבוד, עשתה זאת גם לקבוצה המדוברת של הפועל חולון. אמש היו אלו קובי בלול, החולוני לשעבר, ג'ו דאוסן ויתר חניכיו של יורם הרוש, שהרהימו במלחה את הפועל חולון 79:101.

הניצחון סיבך קצת את חולון, וקבע עובדה אחת בירושלים: מכבי לפני הפועל. זאת לאחר שהאחרונה נוצחה בחוץ, במשחק שלא קבע דבר, מול הפועל גבעתיים 95:84. מכבי ירושלים חושבת כעת על יותר מהפיינל־אייט (8).

בני הרצליה גמרו את הסיפור מול הגליל בחמש הדקות האחרונות, וגם לחץ של חניכיו של פיני גרשון בסיום המשחק לא עזר, והם ירדו מנוצחים בפער 5 נקודות 92:87. הפער יכול להיות משמעותי, לנוכח נצחונה של גליל בסיבוב הראשון בפער בן 6 נקודות...

הפועל ת"א שניצחה את מכבי ר"ג 85:95 צריכה שיקרו מספר דברים כדי להישאר במקום הרביעי. הפועל חיפה מתחה את מכבי ראשל"צ עד הסיום, כפתה עליה הארכה 84:84, אך נוצחה 103:99.

מכבי ת"א, כתוצאה ממשחקי אמש, הבטיחה את מקומה בפלייאוף, גם אם תנוצח במשחק המרכזי מול הפועל אילת (8.35, שידור ישיר בכבלים). במשחק נוסף תארח בית"ר ר"ג את הפועל גבת.

הטבלה

	קבוצה	משחקים	סלים	נקודות
1.	מכבי תל אביב	20	1519–1889	38
2.	מכבי ראשל"צ	21	1744–2008	36
3.	בני הרצליה	21	1789–2017	35
4.	הפועל ת"א	21	1860–2003	35
5.	הפועל חולון	21	1700–1906	34
6.	הפ' גליל עליון	21	1756–1939	34
7.	הפועל אילת	20	1690–1785	32
8.	מכבי ירושלים	21	1853–1950	32
9.	הפועל ירושלים	21	1738–1737	32
10.	מכבי רמת גן	21	1891–1970	29
11.	הפועל חיפה	21	1767–1715	27
12.	עמק יזרעאל	20	1772–1697	26
13.	הפ' גבעתיים	21	1895–1867	25
14.	בית"ר ר"ג	20	2662–1214	20

השופטים גנבו את ההצ[illegible]

□ חיים ירון

קבוצת הכדורסל של הפועל תל אביב לא נזקקה אמש למאמץ מיוחד כדי לנצח בבית את מכבי ר"ג 85:95. התל אביבים נהנו מיום טוב של ואגנר, ארדיטי וג'ונסון, בעיקר במחצית הראשונה, ולא נבהלו מיכולתם של הזרים במכבי ר"ג.

הפועל הוליכה כבר בדקות הפתיחה בפערים שנעו בין 7 ל־13 נקודות, אך לקראת סיום המחצית הראשונה הצליחה ר"ג לצמצם ולסיים בפער בן שלוש נקודות בלבד.

במחצית השנייה היו אלו צמד השופטים, זילברברג ובכר: שגנבו את ההצגה, במספר שריקות מוזרות. השופטים שרקו עבירות רבות לשתי הקבוצות, ובעיקר לכדורסלני הפועל ת"א.

ארדיטי וואגנר הוליכו את הפועל ליתרון שיא 48:65 בדקה ה־32, וכשנדמה היה שר"ג הרימה ידיים באו דקות טובות של [illegible] וסת'רותרס ור"ג צמצמה [illegible] כשש דקות לסיום. [illegible] של גלעד כץ בדקות הסיום [illegible] את הנקודות בבית.

הפועל ת"א – מ[illegible] ר"ג 85:95 ([illegible]:42)

★ האולם באוסישקין. [illegible] צופים. שפטו: גדי זילברברג וסמי בכר.

★ קלעו להפועל תל א[illegible]: ואגנר 28, ג'ונסון 24, ארדיטי 20, טפירו 8, פלישר 6, [illegible] קראבר 3 וצ. יאיר 2.

★ קלעו למכבי ר"ג: [illegible] יובנקס 34, סת'רותרס [illegible] 13, בן בסט 10, [illegible] קליין 4, להט 3 וקרנ[illegible]

ירדו מנוצחים אך מרוצים

□ שלום דגן

במשחק צמרת רב־חשיבות, שלא רק הניצחון היה משמעותי בו, אלא גם ההפרש, ניצחה בני הרצליה 87:92 את גליל עליון. ההפרש הקטן של 5 נקודות יבטיח לגליל, במקרה של שיוויון נקודות בסיום העונה, מיקום גבוה יותר בצמרת, ואולי אף יבטיח לה את הכניסה לפלייאוף על חשבון הרצליה.

פתיחה רצחנית של הרצליה, כשבמשך 4 דקות צלפו תומפסון ואמיר כץ שלשות, הביאה ל־16 נקודות יתרון 2:18, כבר בדקה ה־4, ו־4:22 בדקה ה־5. בהמשך נכנס ארז חזן למשחק, במקומו של פאלובקה, וחיפה הצליחה לצמצם בקליעות מרוייקות ל־13:24 למקומיים בדקה ה־9.

נסיונותיו של פיני גרשון, מאמן הגליל, להחליף שמירה, כשארבעה שומרים אזורית וליף לוקח את כץ באישית, לא הועילו, והמקומיים ברחו שוב, כשהיה זה דווקא כץ, שהיה אמור להילחץ על ידי ליף, שקלע וצלף מכל טווח, ובדקה ה־11 כבר 19:32 למקומיים.

ראדן דיי קלע סל ראשון רק בדקה ה־13, כשהתוצאה היתה 19:36, ובהמשך איפס את ידו ודאג להקטין את ההפרש ל־9 נקודות במחצית.

המחצית השנייה היתה כבר סיפור שונה. דיי חזר למשחק, וזריקותיו מכל טווח מצאו את הטבעת, כשמנגד היה זה ג'ון הדסון בהטבעות, ורותם אורליך בכניסות חופשי חופשי פנימה, שדאגו לאיזון בתוצאה, כשבדקה ה־31 רק 2 הפרש למקומיים 71:73.

בהמשך ראינו נרגנת סלים, כשההפרש נע משתי נקודות ל־8, ובסיום כשנותרו 25 שניות, ולוח התוצאות הראה 87:92 להרצליה, החזיק ראדן דיי בכדור 21 שניות רצופות, מבלי שמקומיים ניסו לבצע עליו עבירה, וכשנותרו 4 שניות לסיום נכנס פנימה על מנת לקלוע, אך החטיא, אולם אורליך לא ניצל זאת על מנת להעלות ל־7 הפרש, שהיה שם את הרצליה חוק על המפה.

התוצאה 87:92 בסיום יצרה תחושה ששתי הקבוצות ירדו פחות או יותר מרוצות: האחת בגלל שניצחה, והשנייה בגלל שההפרש היה רק בן 5 נקודות.

השופט דגן, חיפה בשיפוטו המצויין על שיפוט מאוד לא מרווייק של עידו ברגמן.

בני הרצליה – הפועל גליל עליון (41:50) 87:92

★ האולם בהרצליה. 1100 צופים. שפטו: דוד דגן ועידו ברגמן.

★ קלעו לבני הרצליה: האדסון 26, תומפסון 23, כץ 18, אורליך 10, אמישה 7, בארמור 6 ותרכין 2.

★ קלעו להפועל גליל עליון: דיי 27, חזן 22, דזור 12, ליף 10 ומנובקה 2.

גבעתיים זוכרים?

□ חן גלדסטון

קבוצת הפועל ירושלים ציפתה להכנסת אורחים אוהדת יותר מצד גבעתיים. גבעתיים כמעט ולא שמטה את היתרון שהיה לה במהלך המשחק כולו, וניצחה את ירושלים תוך תצוגת כדורסל טובה מאוד, החלטיות ומלחמה, וכל זה ללא בראנץ' ובגס, ששוחררו.

הפתעה? אולי למי שלא היה במגרש. גבעתיים הימרה על שמירה מעורבת, שלושה איזורית ושניים אישית, כשאדלר שומר על דילול ואשכנזי על דובראש, ובכך אכן הצליחה לנטרל את קלעי ירושלים.

מיתרון 2:7 לירושלים, מיד בפתיחה, רצה גבעתיים, בראשותם של פרישמן ואשכנזי, ל־8:15 (דקה 5) ו־10:21 (דקה 7). ירושלים נראתה מנומנמת, כשרק תומפסון קלע לזכותה, אך בהמשך הצליחה לצמצם ואף להוביל 31:32 בדקה ה־16, ולמעשה בפעם האחרונה במשחק. מספר קליעות של סלאמר הורידו את גבעתיים להפסקה ביתרון קל של 43:46.

המחצית השנייה נפתחה ביתרון לגבעתיים, כשפרישמן הוביל אותה בתצוגת קליעה טובה. בירושלים, תומפסון נצר את נשקו ל־10 דקות תמימות, וירושלים הצליחה להישאר בתמונה, בעיקר בזכות ריבאונד בהתקפה, דבר שגרם להתקפותיה להיות ארוכות מאד, ולהיראות כמו מטווח.

לירושלים היו טענות קשות כלפי השופטים, ומאמנה גדי קידר, לא התאפק בדקה ה־32 וספג עבירה טכנית, ובכך נתן לגבעתיים הזדמנות לעלות ליתרון משמעותי 64:75 בדקה ה־33.

במצב זה נראתה גבעתיים כמו בעצמה, מאוזנת בקליעות, כשאדלר ביום מצויין בהתקפה [illegible] טעת, גם כשירושלים [illegible] שמירת לחץ על כל המגרש [illegible] ניסתה ירושלים להחזיר למשחק [illegible] מחיר, בעיקר דרך דובראש [illegible] הצליח לאפס את ידו.

בדקות אלה [illegible] השתולל, [illegible] המלחמה האמיתית על [illegible] גבעתיים, שנעצרה רק [illegible] הסיום בניצחון 84:95 לגבעתיים.

דודי אולר, [illegible] המצטיינים במשחק, כשאשכנזי החטיא רק פעם אחת [illegible] השנייה, וקלע 25 נקודות [illegible] כולו.

הפועל גבעתיים – הפועל ירושלים 84:95 (43:46)

★ האולם העירוני ברמת גן. 120 צופים. שפטו: [illegible] רייניש ומיכאל פלק.

★ קלעו להפועל גבעתיים: אשכנזי 25, פרישמן [illegible], [illegible] 22, סלאמר 15, [illegible], אטלס 3, נעמן 2 ווולפשטיין [illegible]

★ קלעו להפועל ירושלים: תומפסון 24, דובראש [illegible], רוברטס 15, אייל 12, [illegible] בינו 6 ויצקן 2.

התעייפו בהארכה

□ מוטי כהן

הפועל חיפה היתה קרובה אמש לחולל סנסציה מול קבוצת הצמרת מראשון לציון, אך החטאה של ברק ליבנה לקליעת שלוש, 4 שניות לסיום המועד החוקי של המשחק, קבעה הארכה, בה לא עמד לחיפה הכוח, והיא נוצחה בחוץ 103:99. במועד החוקי היתה התוצאה 84:84.

ראשון לציון היתה אמש צל של עצמה, כאשר הפועל חיפה הכתיבה את קצב המשחק למן הפתיחה, ועצרה את המהירות האופיינית של כדורסלניו של משהויינקרנץ. אגב, שני כוכבי ראשון לציון, סאוריו וגאלי קלעו 28 נקודות, הרבה פחות מרמתם הרגילה בליגה.

המחצית הראשונה היתה שקולה וצמודה, כשאף קבוצה לא הצליחה לברוח. עם פתיחת המחצית השנייה הצליח תומר קרני המקומי להוליך את חבריו ליתרון 56:65 בדקה ה־28, אך כאן נעצרה ראשון לציון, ושמעון אמסלם הצליח לנצל את 4 העבירות שהיו לג'יימס גאלי המקומי, ויחד עם לייזי גורדון חגג מתחת לשני הסלים.

בדקה ה־38 הוליכה ראשל"צ 78:84, ואז באו שלושת של שני כהן ולייזי גורדון שכפו הארכה. סל של גורדון, 55 שניות לסיום הביא לשיוויון וליבנה כאמור החטיא את הניצחון.

עבירות, דייקה הרבה מקו העונשין, וניצחה בסיום בקושי רב. אין ספק, הניצחון לראשל"צ, המחמאות להפועל חיפה ולמאמן רני כהנא.

מכבי ראשל"צ – הפ' חיפה 99:103 (48:47, 84:84)

★ האולם בראשון לציון. 300 צופים. שפטו: משה ביטון ושאול יחלום.

★ קלעו לראשון לציון: קרני 26, סאריו 18, גרט 17, בצר 11, בלול 10, גאלי 10, ליפרמן 6, ברנר 4, רוברטס 1.

★ קלעו להפועל חיפה: גורדון 30, אלוש 24, אמסלם 22, כהן 13, פייגלין 7, גולר 2, ליבנה 1.

שמחוני העציב את חולון

□ נפתלי קורן

הפועל חולון הגיעה לירושלים במטרה להשיג ניצחון קל ולהיכנס כמעט סופית לפלייאוף העליון.

אבל האולם במלחה זימן לה הפתעה, בדמות מכבי ירושלים, קבוצה מגובשת, שמשחקת כיחידה אחת, שלא העניקה לחולונים את משאלות ליבם, וגם כאשר התוצאה בדקה ה־3 היתה 0:12 לטובת חולון, מכבי לא נשברה.

אמנם ירושלים קלעה את הסל הראשון שלה רק בדקה ה־4, אך הירושלמים שיחקו לאט, עשו את הדברים הנכונים על המגרש, ולאט לאט הצטמצמה התוצאה, בזכות ריכוז מצויין של גלעד שמחוני, המצוי בכושר שיא בתקופה האחרונה, ושון גריין, עם קליעות ל־3.

בדקה ה־7 היתה התוצאה 8:12, בדקה ה־10 25:20, ואז, 6 דקות לפני סיום המחצית נכנס דאוסן לפעולה והעמיד את התוצאה על 41:39, יתרון של שתי נקודות בלבד לחולון.

בדקה ה־18 הצליחה ירושלים לעלות ליתרון ראשון, לאחר שלשה של גלעד שמחוני 43:44, ובמחצית 46:50 לירושלים.

סיפור המחצית השנייה הוא סיפורה העגום של הפועל חולון, שהלכה והתפרקה ככל שהשעון רץ קדימה.

בדקה ה־26 היתה התוצאה 55:66 לירושלים, בדקה ה־32 64:80 לירושלים, ואז החליט רלף קליין שפיני לוי אינו מתפקד כראוי, ולמרות שזה שיחק רק 2 דקות קרא לו, ולחש באוזנו שילך הביתה.

חולון המשיכה להתפרק, כשבדקה ה־38 היתה התוצאה 73:95, אז החליט יורם הרוש, מאמן ירושלים, לשתף גם את החמישיה השנייה והשלישית שלו.

שחקנים כדוגמת מיכה שחר, אבי סבן, מוטי לוי, שכמעט לא רואים דקות משחק, התכבדו בדקות האחרונות של המשחק, ואכן הריצו את התוצאה קדימה ל־79:101 בסיום.

מכבי ירושלים, קבוצה ללא יומרות וללא כוכבים, תשתלב כנראה בפלייאוף התחתון, ואולי גם במשחקי גביע אירופה השונים, למרות שזו השנה הראשונה שלה בליגה לאומית.

הפועל חולון – הפועל גבעתיים; הפועל חיפה – הפועל תל אביב; מכבי תל אביב – בני הרצליה; הפועל גליל עליון – בית"ר רמת גן; הפועל גבת – מכבי ראשון לציון; מכבי רמת גן – מכבי ירושלים; הפועל ירושלים – הפועל אילת.

מכבי ירושלים – הפועל חולון 79:101 (46:50)

★ היכל הספורט ע"ש גולדברג במלחה. 1200 צופים. שפטו: שלום וולצר וגיורא אבו ערב.

★ קלעו למכבי ירושלים: דאוסן 26, גריין 22, בלול 18, שמחוני 14, בן עטר 12, כהן 8 ולוי 1.

★ קלעו להפועל חולון: ג'ינס 24, תרדיקל 20, שפע 18, גורדון 10 ושטיינהאואר 7.

דני קראסנוב ניצח בגנ[illegible]

האתלט הישראלי, דני קראסנוב, ניצח בתחרות הבין לאומית בגנט, באולם, לאחר שקפץ במוט לגובה 5.60 מטר.

קראסנוב ניצח ב־10 ס"מ את הגרמני אנדריי [illegible] סנטימטרים את הרוסי [illegible] מאריקוב.

האצנית הרוסיה [illegible] פריבאלובה, שיאנית העולם [illegible] 60 מטר, ניצחה [illegible] בזמן של 6.97 שניות [illegible] מרלין אוטי מג'אמייקה [illegible]

בקרלסרוהה: [illegible] אשטאסאי לגובה 2 מטר [illegible] האלופה האולימפית [illegible] 1.94 מטר. [illegible] רומניה, [illegible] שקיבלה אורותה. [illegible] הייקה דרקסלר, [illegible] 6.96 מטר.

★ נבחרת [illegible] לוכסמבורג [illegible] לישראל, בתיקו 1:1 [illegible]

היום משחקי רבע גמר בליגת העל

ארבעת משחקי רבע הגמר של ליגת העל בכדורסל לנבחרות בתי הספר העל יסודיים יתקיימו היום.

בית הספר בליך ר"ג יארח היום ב־4 את העמק המערבי יפעת. בקרית ביאליק (13.00) יהיה המשחק בין אורט קרית ביאליק לעירוני ט' ת"א. בכפ"ס (13.00) יהיה המשחק בין כצנלסון כפ"ס ומור־מטור־רוסט רעננה. בחולון (2.45) יהיה המשחק בין קרית שרת חולון לתיכון חדרה. המשחק בחולון ישודר בערוץ 1 החל מהשעה 2.30.

נס ציונה מארחת את מכבי רעננה

□ י. חכם

המשחק המרכזי במחזור ה־20, בליגה הלאומית בכדורעף, יפגיש הערב (20.30), באולם ע"ש צימרמן בנס־ציונה, את א.כ. נס־ציונה עם מכבי רעננה.

שאר המשחקים, ב־20.30: הפועל ראשון לציון – מכבי פתח תקוה; מכבי תל אביב – מכבי רחובות (21.00, אולם בית־דני); אליצור הרצליה – מכבי נתניה; הפועל רחובות – הפועל רמת־גן; הפועל פתח תקוה – מכבי קרית שרת/חולון; אס"א תל אביב – מכבי ראשון לציון (אולם האוניברסיטה ברמת־אביב).

מרצ'ינסקי פוטר

יו"ר בית"ר תל אביב, בנצי מורדוב, החליט לפטר את המאמן ומינה במקומו את הצעיר יעקב בן ניסן שהדריך את הקבוצה בשנה שעברה בעלייה לליגה הלאומית ● תגובת מרצ'ינסקי: "מקומו של האיש הזה (בנצי מורדוב) לא בכדורגל הישראלי"

□ נפתלי כהן

אברהם מרצ'ינסקי פוטר אתמול מתפקיד מאמן בית"ר תל אביב. את מקומו ימלא מהבוקר יעקב בן ניסן, שהעלה הצעיר את בית"ר תל אביב לעלייה מהליגה הארצית לליגה הלאומית.

שלשום בלילה, כמה שעות אחרי התבוסה 6:0 למכבי "עירוני" אשדוד, שהורידה את בית"ר תל אביב אל מתחת לקו האדום, התכנסה הנהלת בית"ר תל אביב ודנה באפשרות החלפתו של מרצ'ינסקי. לאחר חצות הוחלט לפזר את ההתכנסות ולשוב לדון בכך אתמול.

אתמול, בשעות הבוקר, נערך אימון לבית"ר תל אביב ואולם מרצ'ינסקי, לא ירד לכר הדשא ותחת זאת הורה למאמן הכושר לקיים אימון. עובדה זו הרתיחה את ראשי בית"ר תל אביב ואולי היתה הקש ששבר את גב הגמל. משנודע הדבר ליו"ר בנצי מורדוב, גמלה בליבו ההחלטה לפטר את המאמן.

אמש, בשידור חי בערוץ הראשון בטלוויזיה, הודיע מורדוב על הפסקת עבודתו של אברהם מרצ'ינסקי. בכך עשה זאת תקף מורדוב, בגלוליה, את המאמן שעד כה זכה לגיבוי מלא: "החלטתי להשעות את אברהם מרצ'ינסקי מפעילות בקבוצה, עקב המחדלים שלו בשבועות האחרונים שהביאו את הקבוצה למיקום מתחת לקו האדום. היום הגיע המאמן לעשות כשהגיע לאימון ולא ירד אל השחקנים. במקום זה הוא השתזף במועדון. כששאלתי אותו למה אתה לא יוצא למגרש? ענה לי 'אני לא מעוניין, אני שכור, אני לא יכול. באתי לקבל את הצ'ק המגיע לי'. אני לא ציפיתי שמאמן ישבר ויפגין חולשה כזאת. הוא צריך לשמש דוגמא אחרי התבוסה בשבת. במצב הדברים הזה הוא לא ראוי לאמן עוד בבית"ר תל אביב".

למעשה נודע למאמן אברהם מרצ'ינסקי על פיטוריו באמצעות הטלוויזיה. מרצ'ינסקי לא נשאר חייב ואמש אמר: "עשו לי רצח אופי. מקומו של האיש הזה (הכוונה לבנצי מורדוב, נ.כ) הוא לא בכדורגל הישראלי. בתחילת העונה לקחתי אוסף של שחקני ספסל מכל הקבוצות בליגה שלא היה להם שום סיכוי. לצערי ההנהלה התערבה לי בשיקולים המקצועיים. לגבי המשך הדרך כבר אתמול מיניתי את עו"ד רן חי שיטפל בעניינים הכספיים שלי עם בית"ר".

יצויין שעוד לפני הודעת הפיטורים כבר נוהלו אתמול בשעות הצהריים שיחות עם מאמנים. צבי רוזן, אלי גוטמן, דרור קשטן ואמציה לבקוביץ' השיבו בשלילה להצעה. במצב דברים זה לא נותר לראשי בית"ר אלא ללכת על צוות ניהולי בראשותו של המאמן יעקב בן־ניסן, שכאמור העלה את בית"ר תל אביב לליגה הלאומית, ומאז לא הועסק בשום קבוצה. בן ניסן יקבל אשראי ראשוני ואם לא יצליח יצורף אליו איש מקצוע נוסף. גם שמו של רוני דורה הוזכר אתמול כמועמד להצטרף לצוות זה.

מלך: אלן שירר ממשיך להוביל את רשימת הכובשים באנגליה. אתמול כבש שירר את השער ה־25 שלו העונה בליגה (ה־28 בסך הכל), שהיה השער השלישי לזכות בלקבורן, בניצחון 1:3 על שפילד וונסדיי. הניצחון החזיר את בלקבורן לראש הטבלה

נצחונות לשלוש הראשונות רק תיקו 1:1 למילאן בבית

לאחר שבוע ללא משחקי כדורגל, שבה אתמול הליגה האיטלקית לפעילות, לא לפני ש־18 הקפטנים בכל הקבוצות פנו אל קהל הצופים בבקשה שישמרו על הסדר וקור הרוח. בעקבות כך החלו המשחקים באיחור של חמש דקות.

כזכור לא נערכו בשבוע שעבר משחקים לאחר שאוהד גנואה נרצח בעת משחק ליגה.

במשחקי אתמול ראו 50 אלף צופים במילאנו כיצד מחזיקת הסופר־קאפ הטריה, מילאן, אינה מסוגלת לנצח את קאלייארי. מוצי אמנם היקנה יתרון למילאן במחצית הראשונה, אבל פאנוקי האורח השווה בדקה ה־52.

שלוש הראשונות בטבלה ניצחו. יובנטוס, הראשונה, עשתה זאת בחוץ מול בארי – 0:2, לעיני 60 אלף צופים. דל פיירו דייק מהנקודה הלבנה בדקה ה־40 ופאריירה הבטיח את הניצחון בשער שני, דקה אחת לפני הסיום.

השנייה, פארמה, ניצחה 0:1 את פאדובה, משער של זולא 19 דקות לפני הסיום. 21 אלף צופים חזו במשחק זה.

השלישית, רומא, ניצחה את אינטר 1:3, לעיני 57 אלף צופים. הארגנטינאי אבל באלבו כבש את כל שלושת השערים בדקות 4, 31 ו־71. סנו מאינטר מילאנו השווה זמנית בדקה ה־14.

ליובנטוס יש עתה 42 נקודות בראש הטבלה. פארמה עם שלוש נקודות פחות ולרומא 34 נקודות.

לאציו רומא, עם 31 נקודות במקום הרביעי, הפסידה בטורינו לקבוצה המארחת 2:0, לעיני 17 אלף צופים. פלה הגנאי (52) ואנגלומה (74) כבשו את השערים. יצויין שלאציו שיחקה עם 10 שחקנים מהדקה ה־19 לאחר הרחקתו של המגן הארגנטינאי הבין־לאומי, חוזה שאמוט, בצהוב שני.

סמפדוריה גנואה, עם אותו מספר נקודות כמו ללאציו, גברה על רג'יאנה 1:2. סגארבוסה (45, שער עצמי) ולומברדו (88) כבשו למנצחת. פארובאנו היקנה יתרון מוקדם לאורחים בדקה ה־31. 22 אלף צופים ראו את המשחק בגנואה.

שער של באטיסטיני, דקה אחת לפני השריקה האחרונה, היקנה ניצחון לברשייה על פוג'יה 0:1.

צמד של מלך השערים, הארגנטינאי גבריאל עומאר באטיסטוטה, בדקות 21 ו־57, ושער של קוסטה (25), היקנו נצחון לפיורנטינה על גנואה 1:3, לעיני 29 אלף צופים. הצ'כי תומאס סקוראבי כבש לאורחת בדקה ה־35.

פיורנטינה מדורגת שישית עם 30 נקודות, לפני מילאן (29) בארי, קאלייארי וטורינו – 26 כל אחת.

אנגליה

בלקבורן חוזרת לראש הטבלה

בלקבורן־רוברס חזרה לראש טבלת הליגה האנגלית בכדורגל, לאחר שניצחה אתמול במשחק השלמה את שפילד וונסדיי 1:3.

יותר מ־22 אלף צופים חזו במשחק, בו הבקיעו למנצחת טים שרווד בדקה ה־26, מארק אטקינס כעבור תשע דקות ואלן שירר בדקה ה־66. את השער לשפילד וונסדיי כבש הוותיק וודל בדקה ה־32.

לבלקבורן 62 נקודות והיא מקדימה בשתי נקודות את מנצ'סטר־יונייטד.

כדורעף

הפועל חצור עלתה לליגה לאומית א'

קבוצת הכדורעף של הפועל חצור העפילה לליגה לאומית א', חרף העובדה שעד סיום משחקי ליגה לאומית ב' נותרו ארבעה מחזורים.

מעופפי חצור, שניצחו במוצאי שבת 1:3 את הפועל מטה אשר ג', נוצחו העונה רק במשחק אחד.

בשורות חצור משחקים העונה הלאומיים הותיקים אורן שר ואמיר סנפיר.

הביתיות חשובה יותר מהכסף

לאור בקשת הצוות המקצועי של הפועל פ"ת, יערך המשחק המרכזי של המחזור הבא, בין מכבי ת"א להפועל פ"ת באיצטדיון בפ"ת, ולא יועבר בשידור ישיר בטלוויזיה ★ ההנהלה תתקין 1,000 מקומות ישיבה נוספים ביציע המזרחי

□ משה ווזנברג

המשחק המרכזי בין מכבי ת"א להפועל פ"ת בשבת הקרובה לא יועבר בשידור ישיר בטלוויזיה. הנהלת מוליכת טבלת הליגה הלאומית, הפועל פ"ת, החליטה אתמול סופית, כי המשחק יהיה באיצטדיון בפ"ת ולא בבלומפילד, לאור בקשת הצוות המקצועי.

מאחר ולקבוצה יש גירעון כבד של קרוב ל־5 מיליון שקלים, הועלתה אפשרות שהמשחק ישודר בטלוויזיה, ואז ההכנסות היו מגיעות ל־600 אלף שקלים. אולם היו"ר גברי לוי, קיבל את עצת בנו גיא, המנהל הטכני, לעשות הכל כדי לא להעביר את המשחק ולשחק בבית, וכבר אתמול חשבו בהנהלה, איך ניתן יהיה להגדיל את קיבולת האיצטדיון בפתח־תקוה, המכיל כיום 8,000 מקומות ישיבה.

אתמול מצאו פיתרון חלקי, של הוספת 1,000 מקומות ישיבה ביציע המזרחי, על בסיס של מקומות ניידים, כשהתקנת היציעים הניידים תתבצע כבר מחר במשך יומיים, ותכולת האיצטדיון תגדל ל־9,000 מקומות.

מכיוון שיש 2,000 מינויים, תתבקש המשטרה לאשר 7,000 כרטיסים, ובפתח־תקוה מניחים כי כל הכרטיסים יימכרו עד סוף השבוע, וההכנסה הצפויה היא כרבע מיליון שקל.

ראש עיריית פתח־תקוה, גיורא לב, החליט לתת 750 אלף שקלים עבור התקנת תאורה באיצטדיון, שיפוץ חדרי הכבוד, החלפת הדשא במגרש, כאשר העלות הכוללת, בסך 2 מיליון שקל, תמומן בחלקה הרב על ידי מועצת ההימורים.

המורל של השחקנים היה אתמול גבוה במיוחד, ורק נושא המענקים הטריד אותם, מאחר ולא קיבלו עד היום אפילו אגורה אחת על כל נקודות הליגה שצברו. ההנהלה הבטיחה להם, כי כי יקבלו את הכספים לאחר משחק העונה בשבת הקרובה.

למאמן אלי מחפוד ולמנג'ר גיא לוי, יהיו כאבי ראש די בריאים לקראת המשחק בשבת, שכן שני המורחקים, ואדיר בליט וישראל כהן, שנעדרו ממשחק הדרבי בשבת, אמורים לחזור להרכב, אלא שמחליפיהם ממשחק הדרבי בשבת אלכסנדר סולוב ואלי אברבנאל היו טובים...

שלמה שרף: אני מוכן להפסיד ללוכסמבורג ולנצח את צרפת

כך אמר המאמן הלאומי לקראת משחק הידידות מול לוכסמבורג, שיהיה מחר באשדוד ★ חיים רביבו חזר על מבצעו משבת, והבקיע שער מספרת גם באימון

□ נפתלי כהן

הנבחרת הבוגרת, התכנסה אתמול לאימון לקראת המשחק מחר נגד נבחרת לוכסמבורג באשדוד.

באימון עבר המאמן שלמה שרף על העברת כדור מהירה ועל נגיעה אחת בכדור, כשהוא מדרבן וממריץ את השחקנים לעשות את הפעולות כמה שיותר מהר. במהלך האימון הוא אף העיר לאייל ברקוביץ' להמשיך לרוץ ולא לעמוד במקום.

רפי כהן השוער השני, שנפגע בכתפו במשחק העונה שלשום מול מכבי ת"א, לא היה כשיר לעמוד בשער, ותיפקד במהלך האימון כשחקן שדה. את מקומו בשער מילא מחליפו במכבי חיפה שגיא שטראוס.

גם אתמול הבקיע חיים רביבו שער שזכה לקריאות התפעלות של המאמן שרף ושל יתר השחקנים. בתום האימון הבקיע שער מספרת, שהיה אפילו יפה יותר מהשער שהבקיע בשבת מול מכבי ת"א.

בתום האימון אמר שרף: "אני שמח שהמשחק יערך באשדוד. לנבחרת ישראל יש מספר נציגים מהעיר: חזי עמיר, תורג'מן, אלון חזן, חיים רביבו ובוני גינצבורג. ואני מקווה שהקהל יבוא לעודד אותם."

לגבי הקבוצה שתתמודד נגדם אמר שרף: "אנחנו יותר טובים מנבחרת לוכסמבורג, ואנחנו צריכים לנצח אותם בקלות. זה יהיה חמור אם לא ננצח אותם, אבל אני מוכן להפסיד מולם ולנצח את צרפת".

שרף הוסיף, כי הוא מקווה להגיע להסכמה עם מאמן לוכסמבורג, שכל נבחרת תוכל להחליף מספר שחקנים לא מוגבל במהלך המשחק.

★ באימון מוקדם של הנבחרת האולימפית שוחרר אייל אלמושנינו בגלל פציעה. היום תקיים הנבחרת האולימפית משחק אימון נגד צסק"א, במגרש האימונים ליד איצטדיון ר"ג בשעה 2.30.

מצבו של לירון לוזון ממשיך להיות קריטי

אין שינוי במצבו של הנער לירון לוזון, המאושפז חסר הכרה בבית החולים שיבא בתל השומר מאז יום ראשון בשבוע שעבר.

הנהלת בית החולים, עדינה לאור, טענה אמש לפני סגירת הגליון כי מצבו של לוזון ממשיך להיות קריטי.

הפסד לריינג'רס

במשחק השלמה בליגה הסקוטית בכדורגל, ניצחה אברדין את האלופה והמוליכה ריינג'רס 0:2.

לריינג'רס, בראש הטבלה, 51 נקודות מ־23 משחקים, והיא מקדימה ב־14 נקודות את היברניאן.

רק לפני שנה חלמנו והיום זו מציאות

כך אמר אפרים אטלס, יו"ר אס"א, במסיבת עתונאים לקראת אליפות אס"א בגלשני מפרש שתהיה הפעם בסימן השלום ובהשתתפות חמישה גולשים מירדן

□ נפתלי כהן

"אין לנו ספורטאים ברמה גבוהה בספורט בגלשני המפרש, בין היתר בגלל ישראל" – כך אמר אתמול סיימון חורי, נשיא התאחדות ספורט המים בירדן, במסיבת עתונאים שנערכה בתל אביב לקראת אליפות אס"א בגלשני מפרש שתהיה מה־6 ל־9 במארס ותהיה השנה בסימן השלום עם ירדן.

האורח הסביר: "לפני שנים, כאשר ניסו הגולשים הירדנים להתאמן במפרץ עקבה, הגענו למסקנה שעם קצת רוח עלולים גלשני המפרש הירדנים לגלוש אל מעבר לגבול הימי של ישראל. בגלל הסכנה הזו נפסקו האימונים ואנחנו נשארנו גולשים טובים בפוטנציה בלבד".

סיימון חורי, בעל שלושה בתי מלון בעקבה וידיד אישי של חוסיין מלך ירדן, הגיע מעקבה לתל אביב כדי לקחת חלק במסיבת העתונאים.

באליפות הבינלאומית של איגוד הספורט האקדמי בישראל (אס"א), יטלו חלק לראשונה חמישה גולשים ירדנים ועוד כ־80 מטובי הספורטאים בענף זה בעולם.

"רק לפני שנה חלמנו על המצב הזה, והיום זו מציאות נפלאה" אמר יו"ר אס"א, אפרים אטלס, במסיבת העתונאים.

היום אמורים להגיע לאילת ארבעה גולשים ירדנים כדי לקיים מחנה אימונים בעזרת מומחים ישראלים. הירדנים ישהו באילת בבתים פרטיים.

עמית ענבר, כביר הגולשים הישראלים, הנמנה בין חמשת הגולשים הטובים בעולם, אמר אתמול: "זו תחרות ברמה עולמית, הכי גבוהה שהיתה עד היום בישראל. לנצח בתחרות כזו ייחשב הישג לכל גולש, ואני בטוח כי בזכות ההכרה של ההתאחדות העולמית, באילת כתחרות, מוכה את המשתתפים בניקוד חשוב".

המלך חוסיין נתן את חסותו לארוע המשותף בין שתי המדינות.

שיאים ישראלים בשפילד

שיאי שחייה ישראלים נקבעו אתמול בבריכה קצרה, ביום השני של תחרויות גביע העולם בשפילד.

מורן זומרפלד שחה 200 מטר חופשי בזמן של 1:49.82 דקה. המנצח היה [illegible] בזמן 1:45.23 דקה. הוא הקדים את הנורבגי יארל אינגה וולברג, שקבע 1:47.82 דקה. באותו זמן סיים טרנט בריי [illegible] שנדחק למקום השלישי.

ואדים אלכסייב שיפר שיא ישראלי ב־100 מטר חזה – 1:00.57 דקה. הוא סיים שני אחרי האוסטרלי פיל רוג'רס, שלישי היה האמריקני טיילר מיופילר 1:01.52. אודי ליפשיץ סיים מקצה זה בזמן 1:01.93 דקה.

העולה החדש מארה"ב, דן קסלר, קבע שיא ישראלי ב־100 מטר פרפר – 54.22 שניות. הוא סיים שישי. במשחה זה ניצח האוסטרלי מייקל קליים בזמן 53.47 שניות והקדים את הפיני ומה האנסקי 53.51 והנורבגי אריק קלאסן 53.61 שניות.

המצריה ראניה אלוואני שוב ניצחה ב־100 מטר חופשי בזמן 54.74 שניות.

האוסטרלית אנג'לה קברי שיפרה ב־17 מאיות השנייה את שיאה של האמריקנית איימי ואן דייקן מראשית החודש, כשעברה 50 מטר פרפר ב־26.56 שניות.

הגרמניה סנדרה פלקר שיפרה את שיאה האירופי ב־100 מטר גב – 59.75 שניות.